

GRATUIT: *policier-ul Dreptate fără lege oferit împreună cu Flacăra*

www.revistafiacara.ro

FLĂCĂRA

FLĂCĂRA

CONCURS:

Câștigă o vacanță la Kuşadasi

**Piața de artă
în vremuri de criză**

**Familia imperială
japoneză**

**Templele
sexului**

**La iarmarocul
de vinuri**

**Alexandra Ungureanu:
„Succesul e o loterie“**

Basarabia:

ADIO, VORONIN!

SALA DE
LECTURĂ

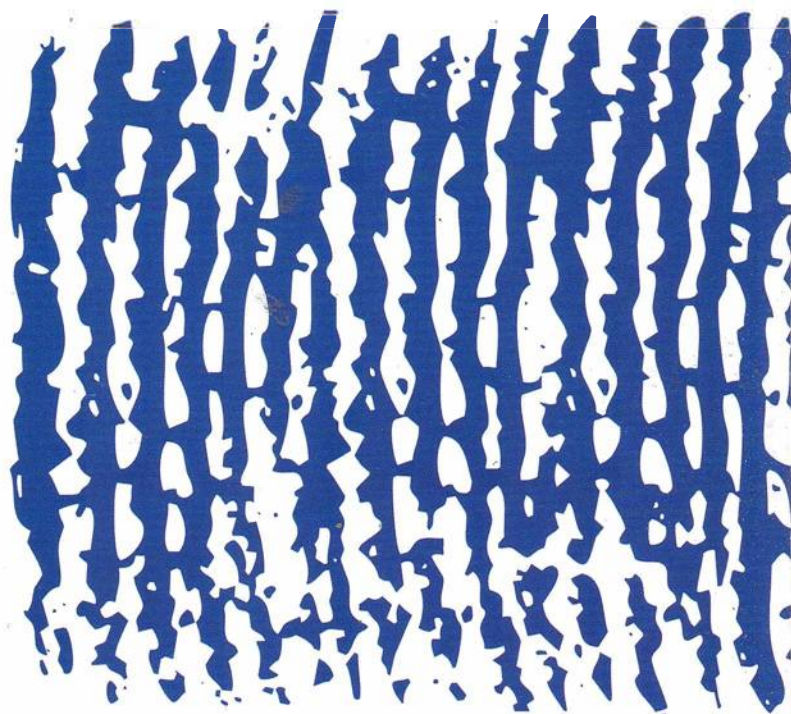

Ballantine's®

LEAVE AN IMPRESSION

Consumați cu moderație

16

14 568

DNA a amorsat bomba

„DOI ȘI UN SFERT“

Explozia și efectele pirotehnice s-au amânat până la electoralele pentru președinție

La sfârșitul lunii martie, Direcția Națională Anticorupție a trecut la fapte în unul dintre cele mai mari dosare pe care instituția le-a avut și le are în lucru. În dimineața zilei de 24 martie procurorii i-au chemat la audieri pe directorul Direcției Generale de Informații și Protecție Internă (DGIPI), din Ministerul de Interne, și pe șeful Diviziei Operațiuni a DGIPI. După mai bine de zece ore de audieri a emis pe numele respectivilor mandate de reținere de 24 de ore. „Grupului” i s-a alăturat și Gabriel (Puiu) Popoviciu, mare om de afaceri, mare investitor, mare latifundiar. Efectele acțiunii „în numele legii” ale procurorilor nu s-au consumat încă. O posibilă explicație a raporturilor dintre cauză și efect, în cele ce urmează.

Silvestru la DGIPI. Ultimul ministru, Dan Nica, a adoptat o altă cale – nu a făcut, numiri, ci a plasat interimari: Cornel Șerban la Direcția Generală de Informații și Protecție Internă, și Petru Pitcovici ca șef al Diviziei Operațiuni. Târziu, când deja despre scandalul „doi și un sfert” nu se mai auzea nimic, Ionel Georgescu a primit, cu binecuvântarea lui Vanghelie, funcția de șef la DGIPI.

Comisarul-șef Cornel Ilie Șerban are 46 de ani și este practicant de judo la *Dinamo*. Șerban a fost adjunctul DGIPI, după ce în ultimii patru ani a fost șef la Protecție Internă, unde a fost numit de Cristian David. Gabriel Oprea l-a numit adjunct la DGIPI. Nica a mers pe mâna lui Oprea și l-a numit interimar pe Șerban la conducerea unității, pe 15 februarie.

Evenimentele au dovedit că Nica a fost privat de o serie de informații importante, în ceea ce-l privea pe șeful de la DGIPI. Nica nu a știut că la DNA exista un dosar de cercetare penală prealabilă, unde Șerban era actor principal.

Șeful Diviziei Operațiuni a DGIPI, adică șeful departamentului cel mai important al unității „doi și un sfert”, este unul dintre oamenii cu vechi state în Ministerul de Interne. Activ de pe vremea lui Dudu Ionescu, Pitcovici a evoluat. În foarte bune relații cu Cornel Șerban, Pitcovici a primit

**Cel mai dorit
serviciu secret**

**Cine este
Cornel Șerban?**

Scandalul de la Direcția Generală de Informații și Protecție Internă a Ministerului de Interne, adică UM 0215, cunoscută și ca „doi și un sfert”, trebuie pus în contextul alegerilor generale din noiembrie 2008. Ministerul de Interne a fost instituția cea mai râvnită de PSD, tocmai pentru serviciul secret atașat. „Doi și un sfert” a fost motivul demisiei lui Gabriel Oprea, la trei săptămâni de la investire, după numirea lui Virgil

Ardelean, la conducerea DGIPI, care făcea ca PSD să piardă influența asupra instituției, Ardelean fiind recunoscut ca un apropiat al lui Traian Băsescu. Nici Liviu Dragnea, și el demisionar de la Interne – după numai două săptămâni – nu a trecut de încercarea „doi și un sfert”. Surse din PSD au susținut că demisia lui Dragnea a fost o formă de protest la refuzul lui Emil Boc de a accepta nominalizarea lui Ionel Georgescu și Mincu

**Pitcovici
— omul
de legătură**

**Dosarul lui
Becali
dumolează
Internele**

**Popoviciu —
probabil cel
mai bogat
român**

**Ofiterul
de judiciar
de la DNA —
Ion Motoc**

misiunea de a interveni pentru trecerea „pe linie moartă” a unui dosar care îl privea pe omul de afaceri Gabriel (Puiu) Popoviciu. Șerban l-a îndemnat pe Pitcovici să intervină pe lângă un polițist de judiciar, Ion Motoc, detașat la DNA, în echipa procurorului Doru Țuluș. Pe Motoc și Șerban, Pitcovici îi cunoștea de pe vremea când toți trei erau colegi la criminalistică.

În vara lui 2000, Gigi Becali a văzut excelentul potențial pe care îl are o suprafață de 224 hectare, aflată în proprietatea Universității de Științe Agricole, în zona Băneasa. Becali a dorit terenul pentru afacerile sale. Interesat era și Puiu Popoviciu. În condiții care acum fac obiectul anchetei DNA, Nicolae Ioan Alecu, fostul rector al Universității Agronomice, l-a preferat pe Popoviciu.

Ancheta în dosarul pentru care se cutremură Internele a pornit acum șapte ani, în urma unei plângeri depuse de patronul clubului *Steaua*, Gigi Becali, împotriva fostului rector al Universității Agronomice, Nicolae Ioan Alecu. La data de 25 martie, Becali declara următoarele: „Cunosc la milimetru detaliile afacerii din Băneasa. Îi știu pe toți politicienii implicați!”

Dosarul privind tranzacționarea terenului din Băneasa aparținând Universității Agronomice, a fost deschis la plângerea prealabilă a lui Becali, cercetați fiind Ioan Alecu și Gabriel Popoviciu, asociatul său

spre exploatarea terenurilor Agronomiei. Procurorii au decis, la 14 februarie 2008, neînceperea urmăririi penale. În 11 iunie 2008, cauza a fost însă redeschisă de DNA. Redeschiderea dosarului 206/P/2006 a fost motivată de faptul că terenul, de 224 de hectare, a fost subevaluat și obținut nelegal de către *SC Băneasa Investments SRL*.

Discret, abil, eficient și bogat. Elegant și beneficiind de bune și foarte bune conexiuni în mediul politic, ginerele lui Ion Dincă — „Te-leagă”, Popoviciu a trăit în SUA până la moartea socrului său împreună cu soția sa Doina-Nadia, fiica cea mare a fostului nomenclurist. În 2003 averea lui era evaluată la 100 de milioane de dolari. Este proprietarul mărcilor *Alltrom*, *Clubul Vinului*, *Meteor*, *ASD Miorița*, *Casa Doina*, *Comaliment*, *Băneasa Investment*, are franciza mărcilor *IKEA*, *Pizza Hut*, *KFC*, *Howard Johnson*. Echidistant politic, a intervenit discret, în funcție de interese, indiferent de culoarea partidelor sau a politicienilor.

Popoviciu a aflat în noiembrie anul trecut de interesul brusc pe care îl are DNA pentru el și nu a ezitat să acționeze.

Dosarul de cercetare penală a lui Pitcovici și a fostului rector al Universității Agronomice, Ioan Alecu, se afla pe masa lui Doru Țuluș, procuror la DNA. În echipa de judiciarști făcea parte și Ion Motoc. Fost coleg și amic cu Șerban și Pitcovici, Motoc a

fost rugat de aceștia să intervină în favoarea lui Popoviciu. Motoc — care la rândul lui are o întreagă istorie în spate, din care răzbate dorința de a se face remarcat, vorbește cu Țuluș, dar nu pledând pentru dosarul Popoviciu-Alecu, ci dând în vileag tentativa de intervenție a lui Șerban. Motoc se autode-nunță, ceea ce permite DNA să pună sub ascultare telefoanele lui Șerban și Pitcovici. Trebuie spus că din acel moment procurorii au adunat mai mult de 5.500 de pagini de material probator, grosul fiind transcrierile convorbirilor telefonice din „rețea”.

Sub pretextul unui dialog, Șerban și Pitcovici îi cereau lui Motoc să-l determine pe procurorul Țuluș, dar și pe procurorul Marin Nicolae, care se ocupa direct de dosar, să urgenteze finalizarea cercetării penale în cazul Popoviciu-Alecu.

Conform transcriptelor înregistrărilor convorbirilor telefonice din noiembrie-decembrie 2008, Pitcovici și Șerban au vorbit cu Motoc, în numele lui Popoviciu, și i-au promis ofiterului de judiciar recompense. Șerban i-a spus lui Motoc că vrea să îl ajute pe Popoviciu, „pentru că și el m-a ajutat”. Șerban a intermediat o întâlnire între Popoviciu și Motoc, unde cei doi au discutat despre anchetă. La întâlnire a asistat Șerban, care i-a dat „idei” lui Motoc despre audierea unor persoane și obținerea de probe. Popoviciu l-a asigurat pe Motoc de sprijinul său „dacă va avea nevoie de o vorbă pusă undeva, într-un moment cheie”, lăsând să se înțeleagă că poate interveni pentru a-l ajuta să avanseze profesional.

În decurs de două luni, Șerban s-a întâlnit cu Motoc de șapte ori. La una dintre întâlniri, cea de la hotelul *Howard Johnson*, Motoc a venit cu acte din dosar.

Conform dialogurilor telefonice, aflate în dosarul cauzei, Pitcovici i-a spus lui Motoc, că președintele Traian Băsescu a vorbit la telefon cu procurorul șef de secție Doru Țuluș în favoarea lui Popoviciu. Avocatul Florian Surghie a confirmat dialogul, însă a precizat că „intervenția președintelui a fost una falsă, menită să-l facă pe Motoc să acționeze”. În procesul-verbal din 18 decembrie 2008, Pitcovici îi redă lui Motoc Ion ce i-a spus Băsescu lui Popoviciu: „Puiu a vorbit cu Băsescu” și că „Puiu este asociat într-o firmă cu fratele lui Băsescu, Mircea, de la Constanța”.

Procurorii au mai înregistrat un dialog Pitcovici-Motoc în care primul spune că Șerban așteaptă mult de la el, dar „fără vagabondeții”, îl avertizează Pitcovici pe Motoc.

Șerban este cel care la un moment dat, în cursul audierilor, a declarat că la Popoviciu stăteau la coadă și Băsescu și Tăriceanu.

Băsescu s-a enervat, s-a declarat dezamăgit și la final a afirmat că nici măcar

Casa Doina, runda doi, în meciul Becali—Popoviciu

Împotriva lui Gabriel Popoviciu s-a făcut o plângere penală, în care acesta este acuzat de fals și uz de fals, pe 30 martie la DNA, pentru modul în care a intrat în posesia *Casei Doina*. Avocatul Marian Șatalan, cel care a depus plângerea, a refuzat să facă publice numele clienților. Popoviciu a devenit proprietar al *Casei Doina* în 2005, împiedicându-i pe adevărații moștenitori ai imobilului să intre în posesia acestuia. Surse neoficiale au confirmat faptul că moștenitorii reali l-au împuternicit pe Gigi Becali să facă „toate demersurile” pentru a recupera proprietatea, contra unei cote de participare la restaurantul *Casa Doina*. Este vorba despre o casă evaluată la 25 de milioane de euro, la care se adaugă 3.000 de metri pătrați de teren. Mai trebuie spus că la *Casa Doina* s-au pus bazele alianței D.A., s-a decis prima remaniere a guvernului Tăriceanu, s-a negociat sprijinul pentru unele moțiuni de cenzură, s-au numit ori demis demnitari, s-a discutat despre constituirea coaliției PSD-PD-L. Aici și-au împărțit funcțiile în Guvern social-democrației, aici a fost aniversat efemerul ministru al Internelor, Gabriel Oprea, și tot aici s-a făcut planul de schimbare a lui Oprea de la Interne, planuri orchestrate de Marian Vanghelie și Liviu Dragnea.

14568

Un președinte amnezic

Dosare colaterale

Fata moșului cea cuminte

Procurorul Eugen Cojocaru, care s-a ocupat inițial de dosarul Băneasa, este unul dintre magistrații implicați în fraudarea concursului pentru funcțiile de conducere din Parchete din toamna lui 2007. Culmea este că, la momentul în care, după mai multe citații, Popoviciu se duce la audieri, i s-a spus că procurorul care se ocupă de caz fusese arestat preventiv.

nu-l cunoaște pe „acest” Popoviciu. Ulterior și-a amintit că s-au întâlnit și a lăsat să se înțeleagă că îl cunoaște. „Unde-i crima lui Popoviciu? Că a făcut o investiție de câteva miliarde în București? Este o crimă? Se pare că asta e abordarea publică și cred că e greșită. Problema, dacă există, este în zona legalității transferului terenului. Dar de aici până la a blama o investiție este o eroare”, a concluzionat președintele României. Tăriceanu, mai inspirat, a plecat în vacanță în Turcia, și nu a făcut nici un fel de comentariu.

În 23 martie 2009, Parchetul a dat rezoluții de începere a urmăririi penale și a pus în mișcare acțiunea penală. Cornel Șerban, Petre Pitcovici, Gabriel „Puiu” Popoviciu și Ioan Alecu au fost reținuți pentru 24 de ore de DNA. Ioan Alecu este acuzat pentru abuz în serviciu contra intereselor publice cu consecințe deosebit de grave, în formă continuată. Gabriel Popoviciu este acuzat de abuz în serviciu contra intereselor publice cu consecințe deosebit de grave. Cornel Șerban este acuzat de favorizarea infractorului și folosirea de informații ce nu sunt destinate publicității și permiterea accesului unor persoane neautorizate la aceste informații, în scopul obținerii pentru sine de foloase, iar Pitcovici de favorizarea infractorului, în scopul obținerii pentru sine de foloase. Curtea de Apel a respins cererea de emitere de mandate de arest preventiv, decizia fiind confirmată și de Curtea Supremă. În consecință toți cei implicați au rămas în libertate.

Legea nu este pentru noi!

Acționarul majoritar al SC Băneasa Investments SA, Universitatea de Agronomie, a încălcat de cel puțin două ori legea când a oferit 224 de hectare de teren pentru construirea unui cartier de lux în zona verde a Capitalei. A participat la constituirea societății cu aport în natură, la 3 august 2000, pentru care a obținut titlul de proprietate la 6 iunie 2001. Doi: terenul făcea parte din proprietatea publică a statului, și așa figurează și azi, în baza unei hotărâri de Guvern în vigoare. Universitatea de Agronomie deține 948.567.815 de acțiuni, la preț de 1.000 lei/acțiune. Acțiunile, în valoare de aproape 1.000 de miliarde lei vechi, reprezintă valoarea a 230 de hectare de teren. Adică 10 euro pe metru pătrat. De aici acuzația de subevaluare.

Interesante, ca demonstrație pentru modul în care funcționează încrengătura de relații, amiciții și interese în România, sunt dosarele colaterale desprinse în urma interceptărilor de convorbiri telefonice care au urmat denunțului lui Motoc. De la un trafic cu terenuri și la un conflict între Popoviciu și Becali s-a ajuns la punerea sub acuzare a doi dintre șefii unui serviciu secret. În plus, în plasa procurorilor a căzut și consulul României la Roma, Tiberiu Dinu.

Fost coleg la Brigada Antidrog cu Șerban, Dinu îi cere listingul convorbirilor unui șofer, lucrător la consulat, asupra căruia avea „suspiciuni informative”. Șerban obține de la SRI listingul convorbirilor dorit de Dinu. Mai mult, Dinu îi cere lui Șerban să verifice un număr de telefon la care soția ministrului Ion Bazac primise „amenințări”.

Bazac, ministrul, fiind înșurat cu verișoara consulului Dinu! Veri, prin alianță, Dinu vrea să afle pe mâna lui Șerban, cine îl amenința pe ministru să nu-l numească director la Spitalul Colentina pe Bogdan Andreescu pentru că, în caz contrar se va alege cu „o campanie de presă cum nu s-a mai văzut”. Șerban se execută, dar nu reușește să identifice expeditorul.

Cazurile fac obiectul unui dosar de cercetare prealabilă, Dinu a fost audiat, dar s-a întors la post ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Ioana Bănescu, fiica cea mare a președintelui Traian Bănescu, este proprietara unui apartament de tip *penthouse* în cartierul rezidențial Băneasa, deținut de omul de afaceri Puiu Popoviciu. Ioana Bănescu a mai închiriat și un spațiu pentru biroul său notarial în același complex. „Dețin un apartament pe care l-am achiziționat în martie 2008, l-am achitat prin transfer bancar... integral. Sunt notar public, am fost avocat, am câștigat bani, pentru că asta îmi este meseria”, a declarat Ioana Bănescu. Deși s-a vrut lămuritoare, declarația Ioanei Bănescu nu a convins. *Penthouse*-ul cumpărat de Ioana a costat 544.000 de euro fără TVA. La aceasta se adaugă finisajele, pe care a preferat să le facă în regie proprie, și care se ridică, conform specialiștilor în domeniu, la circa 35-40% din valoarea casei, adică 350.000 de euro.

Conform unor surse de la Camera Notarilor Publici, impozitele plătite la stat de Ioana Bănescu nu au depășit 2.000 de euro anual, în perioada în care a funcționat la Biroul Notarial din Vrancea. Un calcul simplu duce la concluzia că veniturile Ioanei Bănescu s-au cifrat în jurul a 20.000 de euro anual! În București, Ioana și-a început activitatea în februarie 2009, unde până în prezent nu a încheiat nici o tranzacție notabilă!

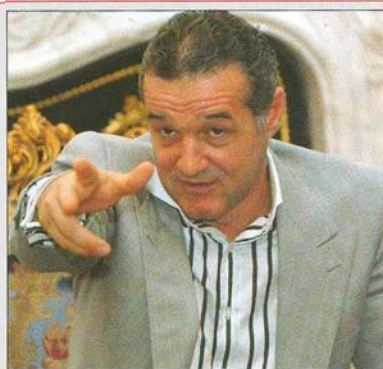
Text: **Silvana Pătrășcanu**

Foto: **Mediafax**

Arestarea lui Gigi

După declarația lui Becali din 25 martie, în care acesta afirmă că știe toate detaliile dosarului Băneasa, dar și pe toți cei implicați, urmează o declarație a lui Popoviciu. „Becali răspunde de ale lui, eu nu mă bag în afacerile lui, dar văd că el în ale mele, da!”, a spus Popoviciu, în 30 martie, după ce Curtea Supremă a respins cererea de emitere a mandatului de arest preventiv, exact în ziua în care Becali formula a doua plângere împotriva lui Popoviciu. Gigi Becali a fost reținut de procurori, joi, 2 aprilie. Tribunalul București a emis pe numele acestuia un mandat de arest preventiv pe 29 de zile, ca să vadă și el cum este. După două săptămâni de arest, Becali a fost, totuși, eliberat, sub control judiciar, în Vinerea Mare.

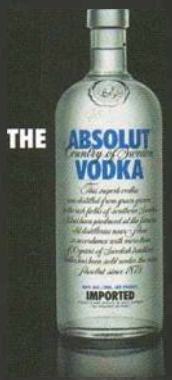

IN AN ABSOLUT WORLD
EVERY NIGHT IS A MASQUERADE

AND ALL OTHER ABSOLUT
SPONSORSHIP

It's time to bring some glamour to the party. Dress up with the holiday gift pack from ABSOLUT, available at selected bars and retailers.

Biroul Român de Audit al Tirajelor
a eliberat Certificatul de Audit pentru revista Flacăra
în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit

Publicațiile ce beneficiază de rezultate de audiență, conform
Studiului Național de Audiență, măsurate în perioada
octombrie 2007 - octombrie 2008

DIRECTOR: Mihail Gălațanu
mihail.galatanu@revistafiacara.ro, redactia@revistafiacara.ro
REDACTOR-ŞEF: Liliana Petruș - liliana.petrus@revistafiacara.ro

EDITOR: Alice Gherman - alice.gherman@revistafiacara.ro,
SPORT - Pompiliu Laurențiu Dumitrescu

COLEGIUL REDACȚIONAL

Cătălin Apostol, Mihail Belu, Dumitru (Puș) Dinulescu, Horia Garbea, Valentin Ionescu,
Gheorghe, Claudia Golea Sumiya, Ștefan Hennea, Petre Iancu, Violeta Ioni, V. Ioni, Ionescu,
Marina Ios, Nicolae Mincove, Mugurel Mărgărit, Dan Medeanu, Horia Pătrașcu, Mircea
Pricăjan, Petre Rău, Alina Savin, Vasile Savin, Adrian Stancu, Jean-Louis Stănescu, Raluca Șerban,
Bazil Ștefan, Andreea Tudor, Tudor Călin Zoroianu

SENIOR EDITOR FOTO: Octavian Tibăr - octavian.tibar@revistafiacara.ro
TEHNOREDACTOR: Laura Tibăr - dip@publicatiilefiacara.ro

CORRESPONDENȚI ÎN STRĂINĂȚATE: Vasile Comănescu (Roma), Adina Dabija (SUA),
Eugen Fuză (Canada), Iara Haranacu (Portugalia), Andra Mocrescu (Noua Zeelandă),
Anca Motoianu (Londra), Iuliu Polancu (Paris), Laurenia Stela (Olanda), Corne Toma
(Roma), Bogdan Răzvan Ursu (Vietnam), Gelu Vlașin (Madrid), Iles Louw (Senegal), Haon
Jae Ryu (Coreea de Sud), Pham Viet Doc (Vietnam)
ÎN TERITORIUL: Marius Cordas (Sulina),
Iulia Pană (Constanța)

PUBLICAȚIILE
FLACĂRA

Societate comercială înregistrată la
Oficiul Registrului Comerțului București
sub nr. J 40/5888/1991 din 04.07.1991
Cod Unic de înregistrare RO1582276

S.C. PUBLICAȚIILE FLACĂRA S.A. este membru al
Biroului Român de Audit al Tirajelor - BRAT

PREȘEDINTE - DIRECTOR GENERAL: George Arion
george.arion@publicatiilefiacara.ro

VICEPREȘEDINTE: Alexandru Păsărin
alexandru.pasarin@publicatiilefiacara.ro

DIRECTOR GENERAL ADJUNCT: Alexandru Arion
alexandru.arion@publicatiilefiacara.ro

DIRECTOR COMERCIAL: Gabriel Bumb
gabriel.bumb@publicatiilefiacara.ro

DIRECTOR RESURSE UMANE: Manuela Ruxandia Arion -
manuela.arion@publicatiilefiacara.ro

DIRECTOR VÂNZĂRI PUBLICITATE:
Emil Dumitru - emil.dumitru@publicatiilefiacara.ro

DIRECTOR MARKETING-COMUNICARE:
Corina Anghel - corina.angel@publicatiilefiacara.ro

ŞEF DEPARTAMENT PRODUCȚIE - Petruț Stoian
petrut.stoian@revistafiacara.ro

SECRETARIAT: Anca Velu - Tel: 021.317.91.42; 021.317.91.44
Fax: 021.317.91.43 E-mail: office@publicatiilefiacara.ro

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr. 1, cod 013701, O.P. 33, C.P. 12
Cont IBAN RON: RO648RMA0720072654400000, Banca Românească Baneasa
Cont IBAN USD: RO148RMA0720072654430000, Banca Românească Baneasa
Cont IBAN EUR: RO028RMA0720072654495400, Banca Românească Baneasa

Fundația „Premiile Flacăra – România”
Președinte: George Arion

Director al publicațiilor de divertisment: ALEXANDRU PĂSĂRIN

REBUS®

Publicație auditată GRAT
Redactor-șef: MIHAI ZGUBEA

REBUSACHE®

Redactor-șef: DANIEL POPA
Redactor artistic: Aurel Ștefan Alexandrescu
Tehnoredactare computerizată:
Angela Ciocăzanu
Culegere computerizată: Ioana Ionescu
Corectură: Pompiliu L. Dumitrescu

Publicitate și marketing:
publicitate@publicatiilefiacara.ro
Telefon, fax: 021.317.91.38, 021.317.91.42

Şef Departament Distribuție: Nicoleta Predescu
Distribuție: 021.317.91.37; Laurențiu Marian Celcan,

Constantin Epure, Ion Mihail, Roșca Violeta

Administrativ: Constantin Balica, Iulian Stancu

Cititorii din țară și din străinătate se pot abona
prin S.C. „Publicațiile Flacăra” S.A.,

Abonamente: Robert Pandeala, abonamente@publicatiilefiacara.ro,
telefon: 021.317.91.37

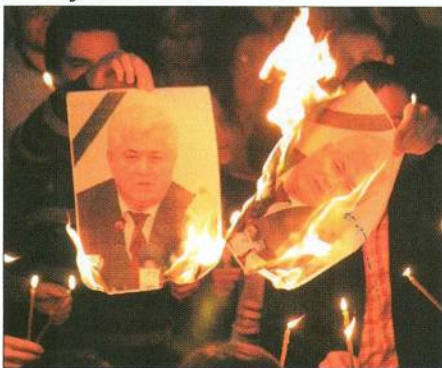
**Flacăra, Almanah Flacăra, Flacăra Bis, Flacăra Focus, Rebus,
Almanah Rebus, Rebusache, Rebus Bis
sunt mărci înregistrate ale SC Publicațiile Flacăra SA**

Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea juridică pentru conținutul articolului
aparține autorului. De asemenea, în cazul unor agenții de presă și
personalități citate, responsabilitatea juridică le aparține.

ISSN: 1220-773x

Tipar: Megapress SA, tel./fax: 021/461.08.08/09

POLITIC

INEDIT

VIP

SPORT

**Raluca Sandu:
„M-am născut,
am crescut
și stau cu
fotbalul în
casă”**

ACTUALITATE

Piața de artă în vremuri de criză

Tronul crizantemei

ALTFEL DE VEDETE

**Maria Gheorghiu:
„Doar
caracterele
slabe
pot să
(de)cadă sub
povara
celebrității”**

GLOBE-TROTTER

La Khajuraho, în templele sexului!

BUSINESS

Tudor Furir: „Chivas e în pole position“ 44

FILM/TEATRU/SHOW

Two lovers 46

MEDIA

Radu Călin Cristea:
„Desfid ideea că un scriitor trebuie să trăiască din expediente“ 48

UNDE IEȘIM

Karishma, miracolul bucătăriei indiene 52

TURISM

Cipru, un alt paradis grecesc 54

SĂNĂTATE

CASCO pentru sănătate 57

MODĂ

Flower and flower by Liza Panait 59

DRINK STYLE

VINVEST, hai la iarmarocul de vinuri! 62

INEDIT

Hai să ne întâlnim sâmbătă seara, într-un knit café, la șosea 64

STIL DE VIAȚĂ

Sprider Store 66

AUTO

Toyota clasic 72

SPORT

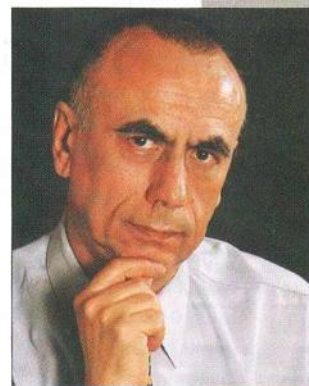
Momentul zero a sosit 78

Coperta 1:
foto Agerpres

Altceva

Faptul că numeroși tineri au fost bătuți cu sălbăticie în cursul evenimentelor de la Chișinău derulate în urmă cu o lună n-a impresionat comunitatea internațională.

DACĂ...

... Republica Moldova ar avea mine de diamante ca Republica Sud-Africană, cu siguranță că toată suflarea ar fi protestat împotriva samavolnicilor petrecute acolo.

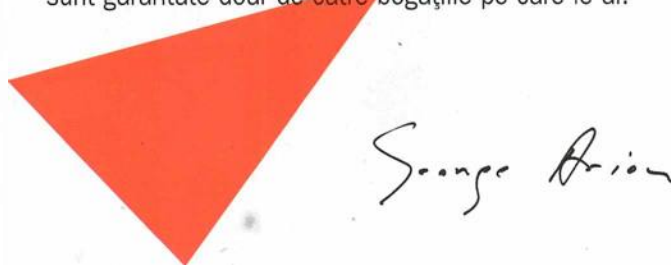
... Republica Moldova ar avea mine de aur bogate ca și exploatarea din Indonezia, OSCE n-ar fi reacționat cu atâta lentoare și precauție.

... Republica Moldova ar avea zăcămintele de cărbune mai importante decât cele din Germania, fără îndoială că Uniunea Europeană ar fi sancționat drastic politica unora dintre ultimii guvernanți comuniști de pe bătrânul continent.

... Republica Moldova ar avea resurse de gaze naturale comparabile cu cele ale Rusiei, Curtea de la Haga s-ar fi alertat fără întârziere.

... în Republica Moldova s-ar găsi petrol ca în Irak, fără doar și poate că CNN-ul ar fi relatat zile în șir despre manifestările de la Chișinău.

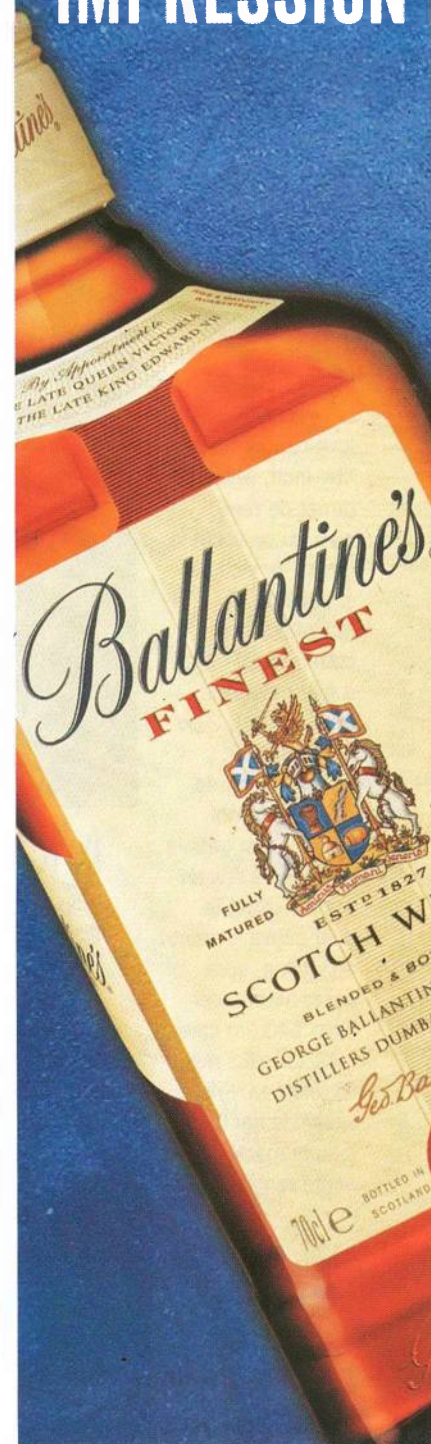
În cinica lume contemporană, drepturile omului sunt garantate doar de către bogățiile pe care le ai.

În numărul viitor:

- ALEGERILE EUROPARLAMENTARE
- O ACTRIȚĂ A CUVÂNTULUI: IOANA CRĂCIUNESCU
- ILINCA VANDICI, O PREZENȚĂ BLONDĂ, SEXY ȘI APETISANTĂ
- MITURILE DE CARTON ALE SERVICIILOR SECRETE

LEAVE AN IMPRESSION

Coadă spațială la WC

Turismul spațial a ajuns în faza recidivelor, dar problemele par a fi neașteptat de pămâtenes. Antreprenorul Charles Simonyi (*stânga*) a devenit primul turist spațial aflat la a doua expediție pe Stația Spațială Internațională, unde a ajuns la bordul unei rachete rusești. Dacă s-a dus a doua oară (și nu pe bani pușini!), înseamnă că i-a plăcut. Lucru oarecum surprinzător, ținând cont că astronautul rus Ghennadi Padalka a declarat, cu aceeași ocazie, că modalitatea de repartizare a hranei și accesul la toalete au afectat moralul ocupanților stației! Nici nu vrem să ne imaginăm cum se întâmplă asta în mod concret...

Gând la gând

Președintele Elveției a dat mâna cu robotul Asimo, creat de Honda, în prezența oficialilor acestei firme, la deschiderea Târgului auto de la Geneva. Asimo este primul robot care poate fi controlat... cu gândul! Honda lucrează la el de peste 20 de ani, robotul a învățat să alerge, să care lucruri, să recunoască fețele oamenilor și, mai nou, să primească impulsuri mentale. Într-o demonstrație, o persoană are pe cap un scanner în formă de emisferă. I se arată un carton cu o mână

dreaptă și i se cere să-și închi- puie că ridică dreapta, fără a face vreo mișcare. După o mică ezitare, Asimo ridică aceeași mână, spunând: „Cred că am ghicit!“.

Tragedie

Peste 200 de morți și 50.000 de sinistrați, localități devastate sau chiar rase de pe fața pământului – acesta este bilanțul catastrofal al seismului care a lovit centrul Italiei. Mai mult, el a fost urmat de replici care au provocat la rândul lor victime și pagube. Magnitudinea cutremurului inițial a fost măsurată între 5,8 și 6,3 pe scara Richter. Cifrele pot părea mici pentru noi, românii, dar trebuie precizat că epicentrul s-a situat la doar câțiva kilometri adâncime, spre deosebire de cei circa 140 km care sunt specifici regiunii Vrancea. Printre victimele din Italia s-au numărat și șapte români.

Multe cifre, puține speranțe

În cadrul întâlnirii de la Londra – de la care s-a așteptat o soluție miraculoasă – liderii G20 au căzut de acord asupra unui important plan de stimulare a economiei mondiale, care include întărirea legislației privind fondurile de investiții și „paradisurile fiscale“, precum și reglementarea mai strictă a sistemului financiar global. Planul de relansare a economiei mondiale urmează să fie în valoare de un trilion de dolari. Trilionul (o mie de miliarde) e un 1 urmat de 12 zerouri. Liderii G20 se vor întâlni din nou în septembrie, la New York. Să sperăm că până atunci nu vor rămâne doar zerourile.

Trecutul e prezent

În Republica Moldova au fost alegeri parlamentare (care, la ei, determină și alegerea președintelui), câștigate tot de comuniști. Opoziția și o parte a societății au acuzat fraudarea rezultatelor – nu neapărat la numărătoare: de pildă, studenții au fost obligați să voteze în centrele universitare, să nu cumva să lămurească oamenii de acasă, de la sate. Aceiași tineri, exasperați de prelungirea dominației comuniste la 20 de ani după ce aceasta a dispărut din tot restul Europei, au declanșat proteste vehemente. Ce faci când ai o problemă internă pe

care nu știi s-o gestionezi? O declari problemă externă: Bucureștiul e de vină! Și, firește, arestări, bătăi crunte, morți în arest – tot arsenalul specific.

Cu ce se ocupă unii

V-ar da prin gând, în vremuri de criză, să investești câteva milioane de euro (dacă i-ai avea, firește) în... cercetare!? Ei, bine, asta a făcut Mircea Tudor, președintele firmei MB Telecom. Rezultatul: senzațional – și ca prestigiu, dar și ca afacere: primul Mare Premiu românesc la Salonul de invenții de la Geneva și probabila recuperare cu vârf și îndesat a investiției. Obiectul acestor performanțe: Roboscan 1 M, cel mai avansat sistem de radiografiere cu raze gamma a containerelor și camioanelor, singurul în care operatorul este total protejat de radiații. Acum, gigantii industriei de camioane se bat pe Roboscan 1 M. Cui are urechi de auzit...

MALTA 2009

Plecări săptămânale începând din 16 iunie

20% reducere pentru rezervări până pe 31 martie!

de la **217** euro
avion + 6 nopți cazare

10 ani
MALTA TRAVEL

MALTA TRAVEL • str. Pitar Moș nr. 29, et. 1, ap. 23, sect. 1,
București (în spatele Cinematografului Patria)

tel./fax: 318.59.92 • tel: 318.59.93, 0722.626.903 • maltaltd@maltà.ro • www.malta.ro

Chestiunea națională: Analiza unei imposturi

Adio, Voronin!

Cine este Voronin? Cât de vinovați suntem pentru tot ce se petrece în Basarabia? Aceste două întrebări sunt fundamentale pentru debutul unei discuții despre „chestiunea națională” a românilor din Basarabia/și din afara Basarabiei, la acest moment. Nu trebuie să căutăm principalii vinovați decât în noi înșine, care am stat cu mâinile la piept, privind spectacolul oribil de dincolo de Prut.

Unde e vina noastră?

De la Vladimir Voronin, nimic de așteptat: munciturul absolut. Candidatul manciurian perfect, care își împușcă propriul său popor. Dar și basarabenii au răbdat prea mult. Au stat cu gâtul în jug. Și au încercat diverse

evadări, dintre care, nu cea din urmă, pofta de a o șterge la muncă prin Europa. Voronin, rusnacul trădător, și-a împins la înaintare propriul fiu, care „culege” cam toate roadele privatizării otova. Este, la ora actuală, unul dintre cei mai influenți, dacă nu chiar cel mai bengos „om di afaceri di la Chișinău”. Am punctat doar unul dintre capetele de acuzare asupra lui Voronin. Altul este că a pus morții să voteze. I-a scos din morminte și i-a scuturat, ușor, de praf. Este unul dintre lucrurile pentru care trebuie să își ia pedeapsa. Și, în fine, în ultima perioadă, a avansat ideea firoascoasă că armata ar trebui să fie desființată, iar în locul ei să vină armata rusă. E lesne de înțeles cât de mult îl iubește, acum, propria armată. Câtă glavă trebuie să ai în bostan ca să emiți o asemenea „bulă”? Sau cât de vândut rușilor trebuie să fii? Cert e că, până la urmă, cineva trebuie să răspundă pentru violențele din prima săptămână a lunii aprilie. Și e de achitat acolo nota de plată pentru câțiva morți. Ceea ce e treabă serioasă. E drept, acum nici numărul lor nu se știe. Că sunt trei ori zece, desigur, e chestiune de statistică.

Pentru unii, cel puțin. Dar cel care va fi tras la răspundere și pus să achite prețul sângelui este, negreșit, Voronin. Singurul. El a fost, deja, plasat în galeria marilor dictatori. „Greoi la vorbă și la port“, Vladimir Voronin dă dovadă de o inteligență extrem de limitată dar, tocmai de aceea, de o perfidie pe măsură. O lăcomie de haplea, harpagonul văzut în fruntea bucatelor. Și gata să se mențină acolo, oricât de dizgrațios ar trebui să se dovedească pentru asta. O anomalie a istoriei. O gaură neagră a timpului. Un anacronism al orânduirii sociale. Tot atâtea trăsături sinistre, care îi configurează portretul. Cât de îngustă minte trebuie să ai pentru a te pune împotriva celei mai progresiste forțe sociale: cea a studenților! Chiar dacă își va mai menține, o vreme, frâiele conducerii sub cizmele proprii, Voronin e o fosilă politică – și nu va fi condamnată doar de istorie. Chiar și varianta sa autohtonă, Ion Iliescu, care, până acum, cel puțin, a scăpat necondamnat pentru ororile din 13-15 iunie, când a mulțumit public minerilor molestatori, tot părăsește scena în umilința și huleala tinerilor care, efectiv, n-au pentru ce să îl respecte: pentru că a fost un fel de Moș Teacă al comuniștilor regionali? E clar că asta visează și Voronin: să scape nepedepsit.

Dar unde e vina noastră? Prima vină ar fi a politicianilor care, astăzi, nu mai au nici un ideal național. Care își bat joc nu numai de banul public, fiind uzurpatorii bugetului național, ci aruncă cu rahat și peste sentimentul național. România trebuie și flagelată, dar și apărată. Iar Basarabia este, orice ar spune un milion de rusofoni, română. Românească. Mai bine de două treimi, români. Moldoveni. Nu de naționalitate „moldovenească“. Națiunea moldovinească nu există. Nu există nici Republica Moldova. Am greșit atunci, recunoscând-o. Nu există decât Basarabia, provincie românească. Ne-am amăgit. Am intrat în hora indifferenței poli-

Afacerea Becali

Tot în ultima lună s-a consumat și „Afacerea Becali“. Începută cu o arestare și sfârșită într-o apoteotică eliberare „mesianică“. În comparație cu filmul derulat la Chișinău, povestea lui Becali, ajunsă de-a dreptul epopee, la care au rezonat corazoanele mulțimii, e (aproape) minoră. E o aluzie la drama unui om, nu a unei țări. Mai ales că, aici cred că mă repet,

Basarabia e o problemă internă, a României, nu una externă. Dacă vom continua să privim la tot ce se întâmplă dincolo de Prut ca la un film prost în care nu suntem implicați, greșim foarte mult. Un film prost e. Dar unul care ne privește. Arestarea și eliberarea lui Gigi Becali are aerul unei dramolete, dacă nu una chiar virată ușor spre telenovelă. Poate fi, vreau să zic, ori-când, o telenovelă. Și chiar braziliană. Gen *Escrava Isaura* sau *Bulevardul Paulista*. Poate chiar și una mai recentă, cu thalii, bogați care plâng sau țigani care își taie venele în direct, de fericire. De-a dreptul de fericire. Happeningul Becali a avut, însă, un final fericit: omu' s-a întors de Paște, la ai lui, curățit, pocăit. După care a început, iară, să ridice glasul și să acuze. Totul a semănat cu un *BIG BROTHER*, dar nu la *Semănătoarea*, ci direct în pânaie. Zilnic aflăm ce mai face Jiji. Dacă a mâncat sau nu. Dacă a avut voie să se uite la meci. Dacă a depășit timpul regulamentar la televizor. Dacă îl demite pe nea Lăcă sau nu. Filmul continuă. *Niet, eto ni koniet filma. Au contraire. The show must go on.*

ticienilor europeni. Nu trebuia să recunoaștem Basarabia. Ci să spunem: Basarabia egal România. Am greșit. Făcând mereu politica unui compromis. A unei jumătăți de măsură. Sub pretextul că suntem mici. Că trebuie să facem flotări în fața Parlamentului European și genuflexiuni în fața Rusiei. Bine, o să întrebați, dar ce să facem acum? Politica admisei basarabenilor ca și cetățeni români nu e o soluție. E o reparație morală, da, dar nu o soluție. Ce e mai firesc decât cei care au avut, odată, cetățenie română, să aibă și acum? Să o primească înapoi, fără mascarada inutilă de genul „știi limba, nu știi limba“. Frați români, aici avem o problemă. Cu Basarabia. O mare problemă. Și nu vrem

să o recunoaștem. Așa cum și struțul Voronin (cu IQ-ul apropiat de cel al lui Bush jr.) bagă capul în nisip, adânc. Tot mai adânc. Cine a pierdut de aici? După părerea mea, a pierdut și Băsescu. A ratat o șansă uriașă de a-și reconsolida capitalul politic. A pierdut și un partid care, dacă ar fi sesizat oportunitatea, ar fi putut să stoarcă voturi bune. Ce s-a mai văzut? S-a văzut lipsa unui partid național, vezi PNȚCD. A unui partid cu orizont național. Lipsa unui angajament care să nu ne mai facă să murim de rușine în fața faptului că nemții, da, au putut, cu a lor Germanie mare, unificată. Noi, de ce nu am putea? Numai pentru că am fi, cum ar zice Noica, neam netrebnic?

ALTE MOMENTE
ALE CRIZEI
DE LA CHIȘINĂU

Dorin Chirtoacă
și Vlad Filat,
doi dintre liderii
opoziției de la
Chișinău

SCENARIUL DIVERSIUNII. Un general moldovean a declarat că, de fapt, toată mascarada din prima săptămână a fost orchestrată de serviciile secrete. Este o explicație pentru expectativa în care a rămas și președintele României, Traian Băsescu, reacționând cu mare întârziere. Ceea ce s-a petrecut la Chișinău a fost o perdea de fum care trebuia trasă peste fraudarea alegerilor. Abia apoi, Vladimir Voronin a venit cu acea perfidă tentativă de „renunțare a voturilor”, care nu a fost altceva decât o întoarcere, pe partea cealaltă, a morților care au votat prin urne. Rezultatele au fost aceleași, Voronin a spus: „rămâne ca în tren”. Fostul președinte, care nu mai are nici o prerogativă legală, fiind deja „expirat”, a avut o șansă ca să scape cât de cât

teafăr din cavalcada ultimelor luni. N-a folosit-o. A preferat să întindă, și mai tare, coarda.

CETĂȚENIA ROMÂNĂ. Nu poate fi decât o pârghie de presiune a României asupra lui Voronin și a comunistilor. Nu asupra Moldovei. Una diplomatică, „delicată” (cumva), dar fermă ca o menhină. Și ceea ce era de așteptat nu întârzie să se producă: mii de cetățeni din Basarabia aleargă către Poșta Moldovei. Să solicite, în scris, cetățenia română. De ce nu o solicită pe cea rusă? De ce nu are preț cea basarabeană? Pentru că, răspuns simplu, Basarabia nu e o țară. Ci o provincie. Iar ei sunt nu moldoveni, ci români. Cetățenia rusă (Kremlin, Sankt-Petersburg, Ermitage) nu are cum să îi încante. Acum va vedea Voronin dacă

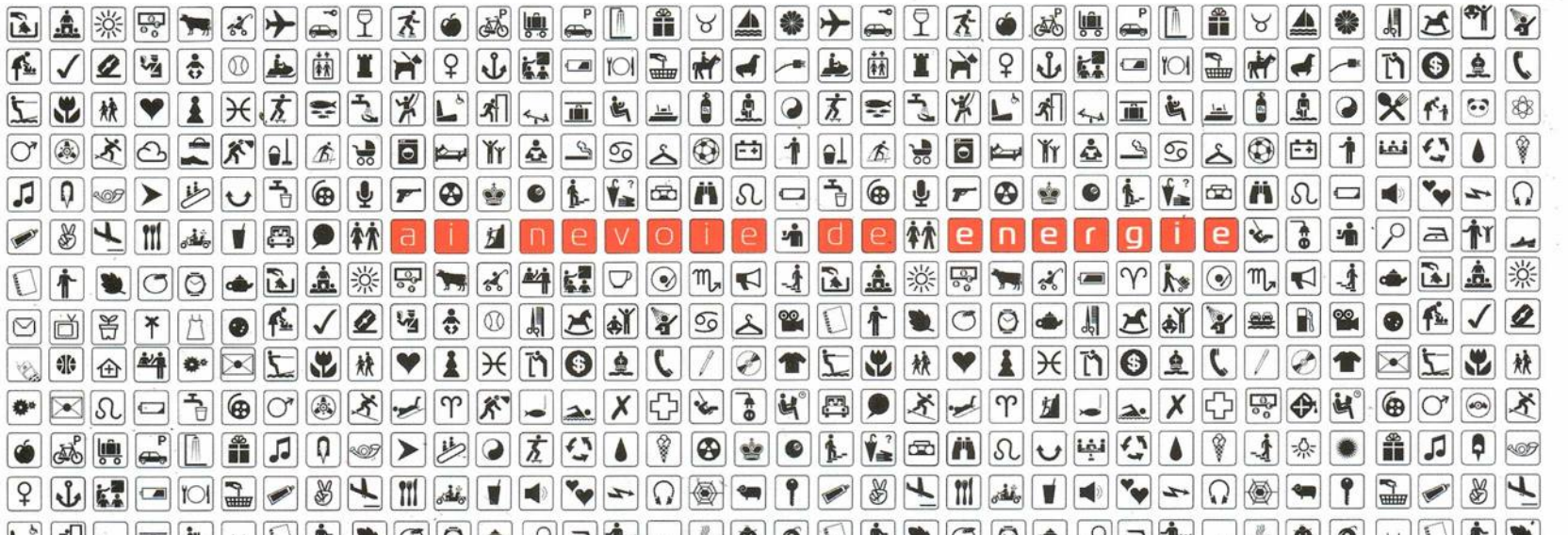
oamenii așezați, în coadă, la poștă, sunt moldoveni sau nu.

BOICOTUL UNUI (EX)PREȘEDINTE. Dorin Chirtoacă, unul dintre liderii Opoziției de la Chișinău, a declarat, conform www.hotnews.ro, că: „Regimul comunist este unul totalitar și criminal”. Poziția PL (Partidul Liberal, n.n.) este clară. La fel, aceea a PLDM și AMN (Alianța Moldova Noastră). Cele trei forțe politice vor boicota alegerea președintelui republicii. Vlad Filat, președintele PLDM (Partidul Liberal Democrat din Moldova), s-a pronunțat și el destul de tranșant, subliniind că: „Dacă vor câștiga comunistii, îi vom avea la conducere pe Voronin și feciorul său, iar în rest aziluri de bătrâni și copii rămași fără grija părintească”. Este o trimitere clară la depopularea Moldovei. Al treilea vârf al opoziției, Serafim Urechean de la AMN, avertiza că, abia de acum, criza va lua amploare.

CRIZA. Departe de a fi pe cale să se rezolve, criza abia începe să-și ciulească urechile. Și e greu de crezut că va avea rezolvări parțiale. Acolo, e o singură soluție: tăierea răului din rădăcină. Vladimir Voronin, după întreaga succesiune a evenimentelor, s-a discreditat definitiv: nu mai poate fi un partener politic.

text: Mihail Gălățanu
foto: Mediafax

☒ multivitamine
☒ minerale
☒ extract de ginseng

Încântate de cunoștință.

Vinuri cu o personalitate puternică, cu o bogăție subtilă de arome și cu gusturi unice, Pinot Grisul, Dry Muscatul și Gewurztraminerul ne îndreptățesc să vorbim despre această nouă gamă Jidvei ca despre o inimitabilă colecție de artă.

JIDVEI

Respectă-ți plăcerile!

Piața de artă,

în vremuri de c

Dacă tot nu facem mare lucru împotriva ei, a crizei, adică, nici nu mai zic de care, că mi s-a urât, măcar s-o sfidăm. Frumos, cu eleganță, chiar, cu artă. Duminică, 26 aprilie, la orele 12, Casa de licitație *Gold Art* a pus în vânzare un tablou estimat între 263.000 și 300.000 de euro. Vă rog să nu leșinați înainte să vă spun că este, totuși, un Ion Andreescu. Lucrarea *Cap de fetiță* provine din colecția Paul Petrini și a fost cumpărată de colecționar direct de la autor.

**Un Andreescu
la preț
de apartament
cu patru
camere**

**Nici
un cumpărător
pentru
o plească
de Țuculescu**

**Reguli de bază
ale colecționarului,
de la Octavian Tudor
citire: să cumperi bine,
de la ignoranți,
lăsându-i să creadă că
te-au păcălit; să știi să
vezi șansele unei
lucrări, că aici e un
joc, e important să
cumperi o calitate
căreia nu i-a venit,
încă, timpul; să iei de
unde e mult și nu con-
tează; să achiziționezi
doar lucruri care pot fi
revândute, care nu
intră în fundătură; să
ai control pe evoluția
calității, să-ți dai
seama dacă ceva e
doar la modă, la un
moment dat, sau e
valoare pe termen
lung.**

Sigur că Andreescu nu s-a vândut. Dar măcar a adunat la licitație o grămadă de lume. De la mari iubitori de artă, până la mari gură-cască. Că nu-i de ici, de colo, să pui mâna, ca să zicem așa, pe un Andreescu. Luminița Ghilduș, directorul *Gold Art*, nici nu se aștepta, de altfel, la o vânzare: „Este o sumă prea mare în perioada asta, psihologic nu avea cum să se vândă, chiar dacă prețul pentru lucrare este corect. Andreescu apare rar în licitații, ultima dată s-a vândut în 1999, cu 52.000 de euro, respectiv cam cât costa atunci și un apartament cu patru camere. Peste zece ani, cel care nu a cumpărat astăzi se va zgăria pe ochi, pentru că prețul va crește sigur la două milioane de euro. Așa arată piața, dar momentul de acum este, într-adevăr, nefecit pentru a licita un Andreescu. Am oferit, însă, între 120.000 și 200.000 de euro, dacă proprietarul acceptă să lase din suma stabilită. În rest, licitația a mers destul de bine pentru vremurile astea, în sensul că s-au vândut cam 40% dintre lucrările prezentate. Cea mai mare sumă s-a dat pentru Octav Băncilă, *Vas cu flori*, 25.000 de lei”.

Cam la fel au stat lucrurile și la ultima licitație a *Casei Alis*, din 25 aprilie. Cel mai bine s-au vândut lucrările de valoare medie, chiar dacă ochii colecționarilor s-au scurs mai degrabă după capodopere gen *Odihnă în grădină*, semnată de Samuel Mutzner, preț de pornire 43.000 de euro.

Pe lângă jocul de sume mari, uneori spre halucinante, și artă pe pâine, orice licitație are și partea ei de spectacol. Licitația de primăvară *Artmark*, de pildă, desfășurată la Hotel *Radisson*, putea fi luată, cel puțin de necunoscători, drept o petrecere mondenă. Cupe de șampanie, muzică în surdina, conversații în mai multe limbi. Puștoaice *emo* și doamne din înalta societate, ambasadori și vânzători ambulanti, oameni de afaceri și colecționari bătrâni, veniți în cârje pentru un Grigorescu. În timp ce mă agitam, în stânga și-n dreapta, cu fel și fel de întrebări indiscrete, un amic cunosător al pieței de artă și *doctor* în licitații, mi-a șoptit, discret: „Nu te mai obosi,

marii colecționari și cumpărătorii importanți nu apar în public, nu vor să fie cunoscuți. În cel mai rău caz, își trimit un reprezentant. Dar, de regulă, marile licitații se fac prin telefon sau pe internet, nu în spații publice, cu atâta lume și presă în jur!” Dezamăgită, jurnalistic vorbind, m-am consolată în fața unui Tonitza. *Marionete*, tablou estimat cam la 120.000 de euro, 75.000 de euro prețul de pornire în licitație. Da, îmi place rău! Numai că nici dacă mi-aș scuturat tot neamul nu aș reuși să-l cumpăr. Și cu privitul ăsta mai ușor, că au venit băieții să ducă lucrările din expoziție în sala de licitație. Sunt îmbrăcați la patru ace, cu mânuși albe și gesturi teatrale, că doar cară valori, nu saci de cartofi. În fine, cu o tradițională întârziere, de vreo oră, a început și *târguiala*. Timid, fără prea multe cartonașe pe sus. La un moment dat, exasperat că nimeni nu vrea *Figură violacee*, la prețul de pornire de 61.600 de euro, Victor Safta, licitatorul, cere sprijin din prezidiu: „Domnule Radu Boureanu, ajutați-mă, e, totuși, Țuculescu!” Fostul ambasador intervine imediat: „Ca să folosesc o expresie din lumea culturii, e o *plească*! Dintre pictorii noștri moderni, Țuculescu e singurul care are capacitatea intactă de a fi relansat pe piața europeană”. Chiar și cu această pledoarie, însă, tabloul a rămas fără oferte. În schimb, la capitolul lucrări *grele*, s-au vândut un Grigorescu, *Pahar cu flori*, 25.000 de euro, și Friedrich Miess, *Coronița de flori*, 20.000 de euro.

Așa stând lucrurile, nu aș putea spune că am asistat la o licitație senzațională. Dar mai bine să o caracterizeze specialiștii, respectiv Pavel Sușară, critic de artă și curatorul Galeriei *Luchian 12*: „Spectaculoasă, ca ambianță, monotonă și plină de bâlbăieli, în desfășurare, și sub așteptări, ca rezultat. Deși numărul de lucrări vândute este semnificativ, majoritatea coplesitoare o reprezintă lucrările mărunte”. Nici Dragoș Farmazon, director de marketing la *Artmark*, nu a fost foarte încântat: „Criza financiară resimțită de economia românească și-a spus cuvântul, cum era firesc, și asupra vânzărilor înregistrate la *Licitația de primăvară*, situate sub cifra estimată”.

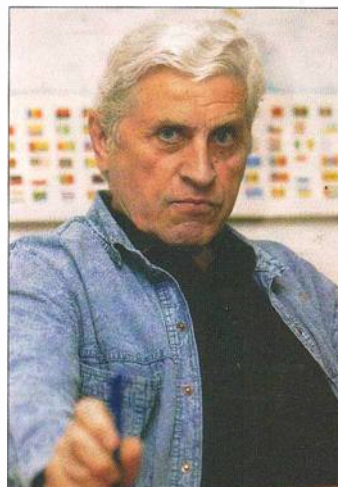

Ca să înțelegem, cât de cât, ce se întâmplă în piața românească de artă, atâta câtă este ea, am stat de vorbă cu Tudor Octavian, scriitor, critic de artă, colecționar, chiar dacă el zice că de rang doi, și, mai ales, un bun cunoscător al *târgușelurilor* în domeniu. Domnia sa susține că, în acest tip de comerț, orice nenorocire vine cu o doză de bine și invers. În perioada aceasta, de pildă, artiștii, galeriile și licitațiile vând prost, la prețuri mici, dar pasionații și colecționarii cumpără bine, la prețuri avantajoase: „În artă, banii sunt cam aceiași, doar că repartizarea e alta. Așa că, dacă nu se duce dracului totul, acum, pe criză, e vreme de cumpărat! La acest capitol, în relația cu piața artei, sunt două feluri de interesați: cei care își fac plăceri, cumpără doar din pasiune, fără să investească, și cei care au o cultură a investiției în artă și tratează criza foarte personalizat, funcție de cunoștințele și priceperea lor. În România există un pluton, nu un regiment, de colecționari noi, care nu se adaugă la cei vechi, pentru că de la ei vine acum oferta, își lichidează sau își subțiază colecțiile. Spre deosebire de vechea gardă, ca să zic așa, colecționari umblați prin lume, buni cunoscători ai domeniului,ăștia noi vor *pedigree*, nu valori. Cei mai mulți cumpără și atât, la fel cum adună cărți pe care nu le citesc, nu le înțeleg. Sunt fericiți doar că pot spune: *Grigorescu*? *Am!* Numai că și aici e o mică problemă. Andreescu a lăsat cam 300 de lucrări, dintre care 900 se găsesc în colecțiile din România. Cam la fel stau lucrurile și cu Grigorescu. El a murit în 1907, imediat după aceea exista obiceiul, în școli, să se execute copii după clasiți. Se făceau la care cu boi într-o veselie, pe aceleași pânze, cu aceleași vopsele, unii dintre elevi erau chiar talentați, aveau mână și înțelegeau spiritul maestrului. Negustorii scriau, jos, *Grigorescu*, și, după o sută de ani, cum mai faci deosebirea? Plus că unii experți au și interesul să nu spună prea multe, fiindcă presiunea celor care vor *grigorești* e atât de mare încât e mai sănătos să n-ai de-a face cu ei”.

După cum se vede, chiar și cu ochiul liber, la noi pictura scoate din competiție alte categorii. În orice galerie te duci, arta decorativă românească este aproape inexistentă. Găsești doar piese de rang doi, valoric vorbind, cumpărate de negustori de prin Europa. Explicația pare destul de simplă: nici nu am produs multe lucruri de referință, în acest domeniu, iar cele existente au cam fost distruse de comuniști. Tudor Octavian susține că ar mai exista, totuși, câte ceva, doar că nimeni nu se gândește la valorificare: „România are o ofertă fabuloasă pentru numărul de categorii de colecționari din toată lumea, doar că nici ei nu știu asta, nici noi. Dincolo există o furie a colecționarilor, se colecționează aproape orice, așa că țesăturile de mână, de pildă, sau mobilierul țărănesc pictat ar fi o ofertă de zile mari. Ei vor, noi avem, dar nu știm unii de alții. Ne place ori ba, nu suntem racordați la sistemul de valorizare internațional, nici măcar cu pictura. Rămânem o artă regională, dar cu oportunități excepționale”.

„La noi lipsesc două categorii-meserii vitale pentru comerțul de artă: agentul și consilierul. Noii îmbogățiți înțeleg prin consilier o persoană care să-i aprobe. Vor să te plătească doar ca să-i ascuți, că, dacă au câștigat niște bani, nu mai zicem cum, e imposibil să nu se priceapă și la *Renastere*. În comerțul de artă reușești doar dacă pleci de la ideea că ești prost și vrei să înveți, numai așa ai o șansă”, susține Tudor Octavian.

„Noii colecționari vor *pedigree*, nu valori”

„Piața românească de artă este încă infantilă”, susține Pavel Șușară, critic de artă și curatorul Galeriei Luchian 12

„Arta românească este un bun inalterabil, ea este accesibilă în aceeași măsură individului și grupurilor mari, ea ne reprezintă și ne definește simbolic și moral, dar poate constitui și un reper economic sigur, în vremuri confuze sau de-a dreptul nesigure”, susține Pavel Șușară.

Există o piață reală de artă în România?

– Există o piață de artă în curs de realizare, ca să-i spun așa. Ea este mult mai evoluată acum, din toate punctele de vedere, față de ceea ce era cu zece ani în urmă, dar dacă o raportăm la piața de artă din Ungaria, de pildă, care a creat deja cote europene, atingând prețuri de 1.000.000 de euro, piața românească este încă infantilă.

Se simte criza economică și pe piața de artă de la noi?

Dacă da, cum anume?

– Nu se simte într-o măsură decisă, care să permită o analiză judicioasă. În general, se vând mai bine lucrările scumpe, ceea ce semnalează o reorientare a investițiilor dar vânzarea, cu precădere, a lucrărilor ieftine, la Artmark, de pildă, dovedește că nu există un comportament previzibil al cumpărătorului. Criza se manifestă, așadar, mai degrabă prin comportamentul haotic și, în consecință, imprevizibil, al cumpărătorilor.

Ce ne puteți spune despre următoarele capitol: Cine vinde? Ce se vinde? Cine cumpără?

– Vând oamenii strămtorați, cei care au nevoie de lichidități pentru finanțarea unor proiecte noi, colecționarii care își regândesc sau își restrâng colecțiile. De vândut, se vând, în general, numele importante, Grigorescu, Luchian, Tonitza, Iser, Țuculescu, Baba,

Ciucurencu, L. Grigorescu, avangarda, în ansamblul ei, dar și lucrări bune, semnate de autori mai puțin cunoscuți, însă ușor de regăsit în colecțiile muzeelor sau în rafturile bibliotecilor. De cumpărat, cumpără oamenii cu bani, din generații diferite, dar cei mai interesați și mai competenți cumpărători sunt cei din noile generații, oameni de afaceri activi și informați, care cumpără pe banii lor, spre deosebire de cumpărătorii de acum zece-cincisprezece ani.

Există investitori serioși în artă în România? Este o investiție profitabilă?

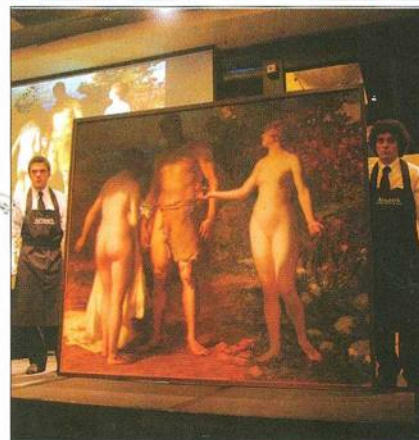
– Da, este o investiție foarte profitabilă, cea mai profitabilă în acest moment, și nu numai, însă investitori serioși în artă nu avem în România. Bani există, dar nu există nivelul de înțelegere și decizia psihologică pentru a se face mari investiții în artă. Cel care acceptă fără mari dileme să imobilizeze 300.000/400.000 de euro, nu poate concepe un plasament de 100.000 pe o operă de artă.

Care sunt artiștii români cu o cotă europeană, internațională?

– Cei care au trăit și s-au impus în Occident. Brâncuși, Brauner, Dimitrie Chipăruș, Paul Neagu, dar și câțiva tineri, în special de la Cluj, cei din ambianța galeriei Plan B, cum ar fi Ghenie, Savu ș.a., dar aici lucrurile sunt în plină mișcare și nu pot fi socotite definitive. Și Mircea Ciobanu avea, acum zece ani, prețuri de zeci și de sute de mii de franci elvețieni, iar acum parazitează colecții occidentale și este, practic, nevandabil.

Text: Liliana Petruș

Foto: Octavian Tîbăr

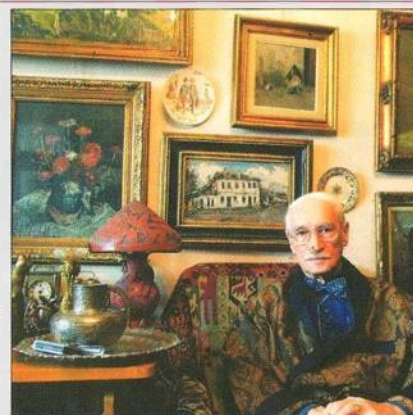
Vasile Parizescu: „A colecționa este o știință”

Să fii colecționar de artă înseamnă să fii pasionat într-atât încât să umbli ani întregi după o piesă valoroasă, să nu dormi nopți la rând de plăcerea pe care ți-o dau obiectele aflate în casă, să te bucuri în fiecare zi de frumusețea lor, să le descoperi ori de câte ori le privești, să le mângâi din priviri. Așa face Vasile Parizescu, pictor și Președintele Societății Colecționarilor de Artă din România, Președintele de onoare al Asociației Artiștilor Plastici din București și, probabil, cel mai important colecționar de tablouri și antichități din România.

Acasă la Vasile Parizescu. Un apartament de bloc obișnuit, până îi treci pragul. Dincolo de ușă se află un întreg univers de colecționar asiduu. Totul este tapetat cu tablouri și obiecte vechi de valoare. Sticlă de Murano, vase Daume, Gallé, Müller, porțelanuri de Meissen, Aldvin sau Sèvres de la 1784 la 1810, amfore grecești, Buddha miniaturali din fildeș, bronz sau argint, statuete chinezești întruchipând gheșele secolului al XVII-lea, servicii de cafea din porțelanul cel mai fin, lămpi și lustre decorate manual, obiecte din fildeș, capul unui faraon de acum 3.000 de ani, un ceas Biedermeier, fabricat în 1840, pe scurt, un univers vechi de sute și chiar mii de ani. Nu mai vorbim despre tablourile de valoare, al căror număr maestrul nu-l mai știe. Și toate au o poveste. „Acest cap de faraon l-am ales dintre sute de obiecte mărunte, dar, având ochiul format, mi-am dat seama cât este de valoros. Ca să faci colecții de valoare, trebuie să ai ochiul format, a colecționa este o știință! Colecția mea nu a fost făcută cu mulți bani, ci cu multă știință. Pentru mine anunțurile din România liberă erau sfinte. Imediat stabileam întâlnirea cu

persoana respectivă. Nu discutăm direct despre obiectul care mă interesa, ci despre viață, literatură, filosofie. Cream o relație pe plan psihologic, iar oamenii se trezeau în fața unui personaj deosebit. Dacă eu ofeream un acout de 500/1.000 de lei și-mi dădeau obiectul?! Mai rămăneau de obicei 16 rate de plătit pentru respectivul obiect!”, explică pictorul. Artistul are și o impresionantă colecție de covoare vechi de 250 de ani: aici este un covor de rugăciune cu 1.200 puncte pe decimetru pătrat – un Gheordez Lădik, colo este un Bukhara, acolo e un Tabriz, eu stau pe un Șirvan, iar sub toate acestea se află un anatolian cu libelule, pe fond albastru.

„A face colecție a reprezentat pentru mine o mare bucurie și o mare mulțumire sufletească. Am avut un mentor. Nu există colecționar care să nu aibă un mentor. Trebuie totdeauna să îți spună cineva: asta da, asta nu! Al meu a fost un militar de carieră, Dimitrie Hogeana, de la care am cumpărat, de altfel, diverse obiecte. Am avut rată la el timp de 25 de ani. Nu am mers niciodată la casele de licitație. Merg foarte rar la magazinele de antichități pentru simplul motiv că sunt multe falsuri și nu reușesc să mă stăpânesc și să nu spun, indicând cu bastonul: dați jos acest tablou fiindcă este un fals! Stric piața și nasc înjurături!”, spune Vasile Parizescu. (Alice Gherman)

POTOLUL CAZON

Chiar dacă pușca nu era de cea mai bună calitate, chiar dacă uniforma îi era cam zdrențuită și bocancii scâlțiați, pentru soldatul român mâncarea a fost unul dintre ingredientele esențiale ale capacităților sale combative. Sătul fiind, dar nu ghiftuit, soldatului român i se deschide brusc apetitul pentru o perspectivă eroică a misiunii sale. Poate de aceea secvențele culinare, alături de cele bahice din episoadele cazone ale vieții românului-soldat, sunt mereu proaspete.

Deliciile fasolei la cazan d'altădată

Puțini sunt cei ce au uitat deliciile fasolei la cazan din armată, la care se referă ca la o culme a gastronomiei mioritice din toate timpurile. Este vorba de cei ce au urmat stagiul militar (fost) obligatoriu – un an și patru luni la trupă, sau nouă luni la termen redus (dacă intrai la facultate) sau șase luni după terminarea facultății. Desigur, în comparație cu „con-

ductele” – adică un fel de macaroane niciodată fierte suficient, cu „ghiveciul” – un fel de tocană de cartofi prin care rătăceau vagi urme de grăsime, sau cu „balastul” – un morman anost de orez cu frecvente prezențe geologice, fasolea la cazan era un deliciu indiferent de simfonia polifonică a flatulațiilor care se declanșau în dormitor. Cert este că, oricare

ar fi fost meniul zilei în armata populară, acesta reușea cu succes să umfle temporar burțile nesătule ale tinerelor vârstare încorporate întru certificarea unei tradiționale bărbății, precum și pentru apărarea de dușmanii imperialiști ai patriei socialiste.

Mult mai copioasă, sub raportul volum/consistență, era gustarea de la ora

10, în care sergentul de serviciu pe companie distribuia – inclusiv pe terenul de instrucție – o conservă de pateu de ficat la trei guri sau o felie de salam de vară însoțită de o formă geometrică indescriptibilă de pâine neagră (din cea care astăzi nu se mai găsește decât în unele hipermarketuri). Ceea ce îl șoca însă pe proaspătul recruta era mâncarea gătită și marmelada (ce a generat averea unei întregi generații de stomatologi privați postdecembriști) umectată cu ceai puternic bromurat (la care s-a renunțat abia prin anii '80) ce îi era servită la masa de dimineață, care se întâmpla cam pe la 6.30., înainte de raportul de dimineață în fața comandantului unității.

Probabil că la originea acestui meniu cazon, numit „normă de hrană” (și urma un număr care făcea diferența din punct de vedere al diversității și cantității, în funcție de faptul că erai parașutist, scafandru, vânător de munte, infanterist sau cadru activ – peiorativ numit „apevist”, (de la armată pe viață) se aflau niște calcule savante, de tipul celor pe baza cărora Ceaușescu lansase programul său de „alimentație rațională”. Această normă de hrană era menită să asigure vigoarea necesară pregătirii neîncetate pentru luptă a soldatului, fără însă a-i moleși vigoarea revoluționară, călindu-i în schimb rezistența ideologică la orice ispită de îmbuibare sau confort mic burghez. În ce măsură farfuriile, căniile și tacâmurile strâmbe și etern soioase din aluminiu (abia din anii '80 din inox), la fel ca și subțirimea străvezie a numărului de calorii sau prezența garantată a șobolanilor sau a diferitelor insecte prin stocurile din depozitele igrasioase de alimente erau o problemă spartan-ideologică sau o chestiune de elementară igienă nu reprezenta nici pe departe o dilemă existențială nici pentru omniprezenții secretari de partid și nici pentru „floroșii” comandanți militari. Toate erau în firea și spiritul cotidian al lucrurilor din acele vremuri.

Pentru mulți tineri nefericiți, provenind din multele zone îndeobște rurale, înapoiate și neblagoslovite de soartă ale

României (deopotrivă socialiste și capitaliste), perioada stagiului militar a însemnat una de bunăstare materială cu mâncare (proastă, dar mulți se întorceau cu kilograme în plus față de greutatea puberă), cu haine (o uniformă aspră ca un șmirghel și cazon mirositoare, dar protectoare de frig), cu veceu (în clădire) și apă curentă (fie ea îndeobște rece și doar o dată pe săptămână caldă), cu alfabetizare, cu ordine, disciplină și aparentă curățenie. Pentru la fel de mulți tineri provenind din zone predominant urbane și beneficiari ai unei educații medii sau chiar superioare, stagiul militar a fost, nu doar din punct de vedere alimentar și igienic, un abrutizant purgatoriu de umilințe,

camioane și containere doldora de muniție și arme, mulți dintre cei 400 de militari ai detașamentului ROMDET *Sfântu Gheorghe* se dădeau drept veterani ai unor astfel de expediții, după ce tocmai încheiaseră șase, șapte luni de misiune în Angola sau chiar în Somalia. Toată această experiență, incontestabil de utilă, nu i-a ferit însă de o cumplit de dureroasă constipare după două săptămâni de „hrană rece” servită pe vapor și până la instalarea bucătăriei de campanie din tabăra de la Gjirrokaster, orașul de piatră din sudul Albaniei, pe atunci o țară amărâtă, intrată într-o anarhică disoluție ca urmare a unor jocuri piramidale gîrate de puterea politic-mafiotă. Salamul de

Sibiu, cașcavalul *Dalia* (pe acea vreme o delicatesă scumpă pe masa românului de rând), pateu de ficat, dar mai ales teribila conservă de carne de porc sau vită în grăsime CICALEX (abrevierea de la Combinatul de Industrializare a cărnii din Alexandria, devenită substantiv propriu) – teroarea culinară a oșteanului minoritar aflat în „aplicație” pe vârf de munte – au împietrit fără milă aparatele digestive ale militarilor români trimiși să facă ordine în Albania în cadrul operațiunii *Alba*, sub girul OSCE. Atunci când, în sfârșit, bucătăria de campanie a detașamentului românesc a început să funcționeze și a produs prima ciorbă de fasole la cazan, aceasta a produs un extaz culinar indescriptibil printre vajnicii noștri oșteni, dintre care unii nu mai aveau mult și erau pasibili de intervenție chirurgicală pentru deblocarea intestinală.

absurdități, suferințe fizice și morale inutile, o prost orientată călire și o traumatizantă experiență de viață. Cât despre eficacitatea și calitatea mult trâmbițatei instruirii și pregătirii militare a foștilor recruți, ele s-au văzut din plin în orele de rating maxim ale transmisiilor TV live cu „lovitura” din decembrie 1989.

Imediat după Paștele din aprilie 1997, pe puntea ferryboat-ului *Eforie*, ce traversa Bosforul, Dardanelele și Marea Egee în drum spre portul albanez Durres, burdușit fiind de TAB-uri, autospeciale,

Așa se face că imensă a fost surpriza multor *peace-keeper*-ii români, fie ei chiar ofițeri și nu doar sergenți angajați cu contract atunci când au constatat pe propriul stomac în timpul ulterioarelor misiuni din Bosnia, Kosovo sau Afganistan, cum obișnuiesc să mănânce camarazii lor aliați din NATO. Deși pretindeau că au experiența deloc neglijabilă a condițiilor de viață din timpul misiunilor pe care le făcuseră în Angola (1996–1998) sau din Albania (1997), unde suportul logistic fusese în mare

Sub semnul
atotputerniceii
„norme
de hrană”

Terorizați
de CICALEX

Brânzeturi
franzuzești,
fructe de mare,
vin, bere
și înghețată

Obsesia soldatului de pretutindeni: mațul gros și paharul plin

măsură românească, ei au fost siderați de ceea ce au găsit în sălile de mese belgiene, italienești, franțuzești și americane. Neam de neamul lor nu aflase ce gust aveau brânzeturile franțuzești de diverse sorturi, disponibile la discreție în cubulețe mitite și frumos colorate, în campul belgian din Nothing Hill din nordul provinciei Kosovo. Doar câțiva citiseră, dar nu gustaseră, din ceea ce avea un nume paradoxal pentru bucătăria românească tradițională: fructe de mare. Italienii, dar și francezii, fie ei și departe de casă într-un teatru de operații dintr-un colț uitat de lume, nu se pot lipsi în meniul lor de aceste trufandale, considerate de lux pentru români. Culmea culmilor, pe mesele sau în uriașele frigiderice din sălile de mese din campurile italienești și franțuzești nu lipseau sticlele sau cutiile de vin (alb sau roșu) sau bere (ce-i drept, slab alcoolizate) disponibile la discreție, la fel ca și cornetele cu înghețată sau cutiile cu orice fel de băutură răcoritoare.

La un moment dat, prin 2002, în campul comandamentului principal al KFOR din Priștina, un general american (de fapt era un texan) a propus seniorilor naționali prohibirea (după model american) a băuturilor alcoolice. Problema a fost soluționată rapid prin replica ironică a colonelului senior francez, care a afirmat răspicat că un pahar de vin la prânz sau la cină face parte din cultura tradițională franceză și că dacă respectivul general american nu poate stăpâni instinctele bahice ale militarilor săi, aceasta este problema lui (a texanului) și nu a comunității militare internaționale din acel camp.

Deși nu se pune problema nici unei picături de alcool, românii au preferat ori de câte ori au avut ocazia să mănânce în campurile americane (precum Camp Bondsteel din Kosovo sau Camp Phoenix din Kabul) din câteva motive tipic mioriti-

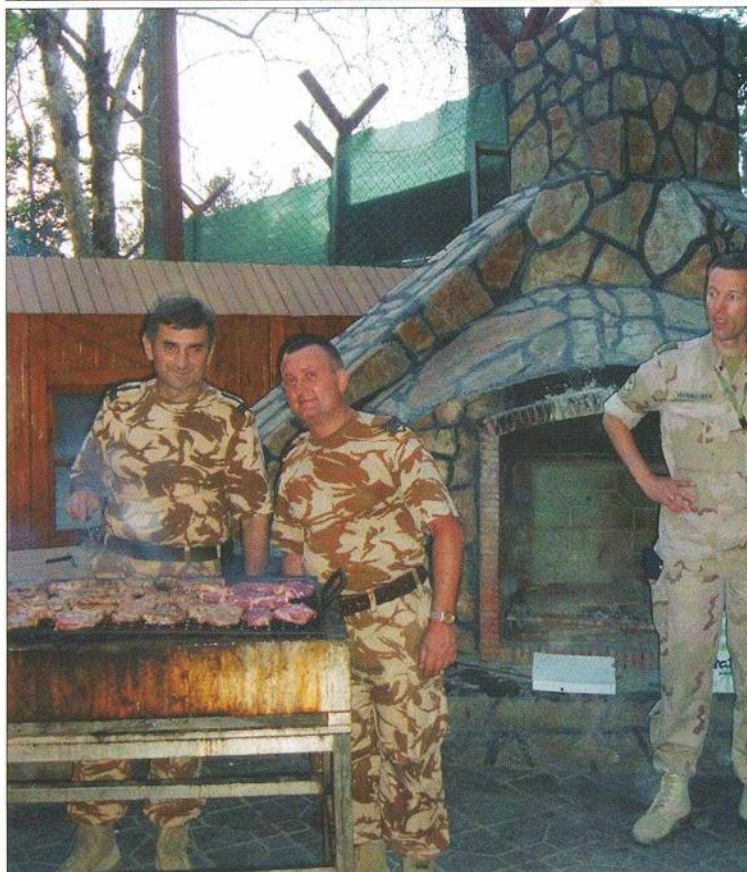
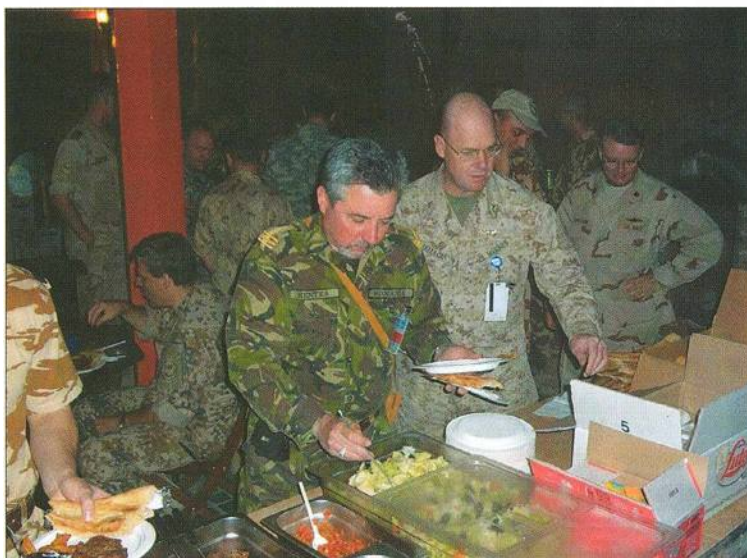
ce: potolul era disponibil în cantități enorme, mereu extrem de diversificat (orice fel de carne, de salate, de sosuri, de garnituri, prăjituri și fructe etc.) și mai ales era gratis (doar pe baza înscrierii ID-ului și a unei semnături). Bonusul la mesele americane este însă înghețata, unanim recunoscută ca fiind mai consistentă și mai bună ca nicăieri. Desigur, toată această

de protest (balonări, indigestii, chiar vomitii), așa încât mulți (din cei cu ficatul sau stomacul mai sensibile) ajung ca după doar două-trei luni să nu mai poată mânca decât felii de lămâie și albuș de ou fiert.

Este falsă preconcepția că românii ar fi mai „fomiști” sau mai „bețivi” decât alte nații. Acolo, în teatrele de operații, unde instinctele primare sunt, din cauza stresului, mai puțin reprimite, se poate vedea că foamea și setea nu sunt nicidecum aspecte de specific național. Poate de aceea sunt atât de populare și de frecvente în toate campurile internaționale deja celebrele barbeque-uri cu meniu extrem de simplu (grătar de porc și pui asortat cu o salată și udate îndeobște cu bere, mai rar cu vin, dar totul în cantități pantagruelice) care se organizează la orice petrecere de adio, aniversare, zi națională sau orice alt pretext. Considerate a se desfășura în afara oricărui cadru oficial, la aceste barbeque-uri militare – indiferent de ecusonul național pe care-l poartă, se îndoapă copios și se îmbată temeinic, fără nici o jenă, poate pentru a-și anestezia preț de o noapte angostele și dorurile care-i macină.

Spre deosebire de occidentali, actualele generații de români – din cauza lipsurilor și frustrărilor din ultimile decenii – au moștenit în subconștient o justificabilă angoasă culinar-bahică. La aceasta se adaugă și faptul că nici acum în cazărmile și popotele românești din capitală sau provincie nu

se mănâncă la discreție și la calitatea occidentală, deoarece adevărata grijă față de nevoile omului (cărui trebuie mai întâi să-i dai și apoi să-i ceri să lupte sau să muncească) încă nu a ajuns în mentalul liderilor din spațiul carpato-dunăreanopontic.

opulență alimentară asigurată zilnic, spre exemplu, și în îndepărtatul Kabul la 1.830 metri altitudine și 50 grade Celsius, la fel ca și la Priștina, este îmbibată puternic de conservanți de tot felul, astfel încât aparatele digestive românești, obișnuite cu ciorbele proaspete de acasă, manifestă inevitabil o justificată reacție inițială

Text și foto: Călin Hentea

HUMANITAS fiction

Lesley Downer

Ultima concubină

Bestseller internațional publicat în peste douăzeci și cinci de țări și nominalizat în 2009 la Premiul Romantic Novel of the Year

La mijlocul secolului al XIX-lea, splendoarea crepusculară a Japoniei feudale, ancorată în tradiție, atinge apogeul. Este cu puțință să te îndrăgostești într-o astfel de lume, în care nu există „te iubesc”? Poveste de iubire și saga istorică, *Ultima concubină* este romanul unei duble metamorfoze: a lui Sachi și a civilizației japoneze tradiționale.

António Lobo Antunes

Ordinea naturală a lucrurilor

Roman publicat în 12 țări

„O operă ce dovedește geniu poetic și erotic, de la un inițiat în tainele sufletului omenesc.

În *Ordinea naturală a lucrurilor* António Lobo Antunes spune povestea a două familii, dovedind o profunzime egală cu a lui Faulkner în *Zgomotul și furia*. Vocea lui amintește în egală măsură de a lui Nabokov, Cortázar și Gogol.”

Los Angeles Times Book Review

„Fără îndoială, cel mai bun scriitor portughez contemporan.”

Le Monde

HUMANITAS

Megan Gressor & Kerry Cook

Cele mai frumoase

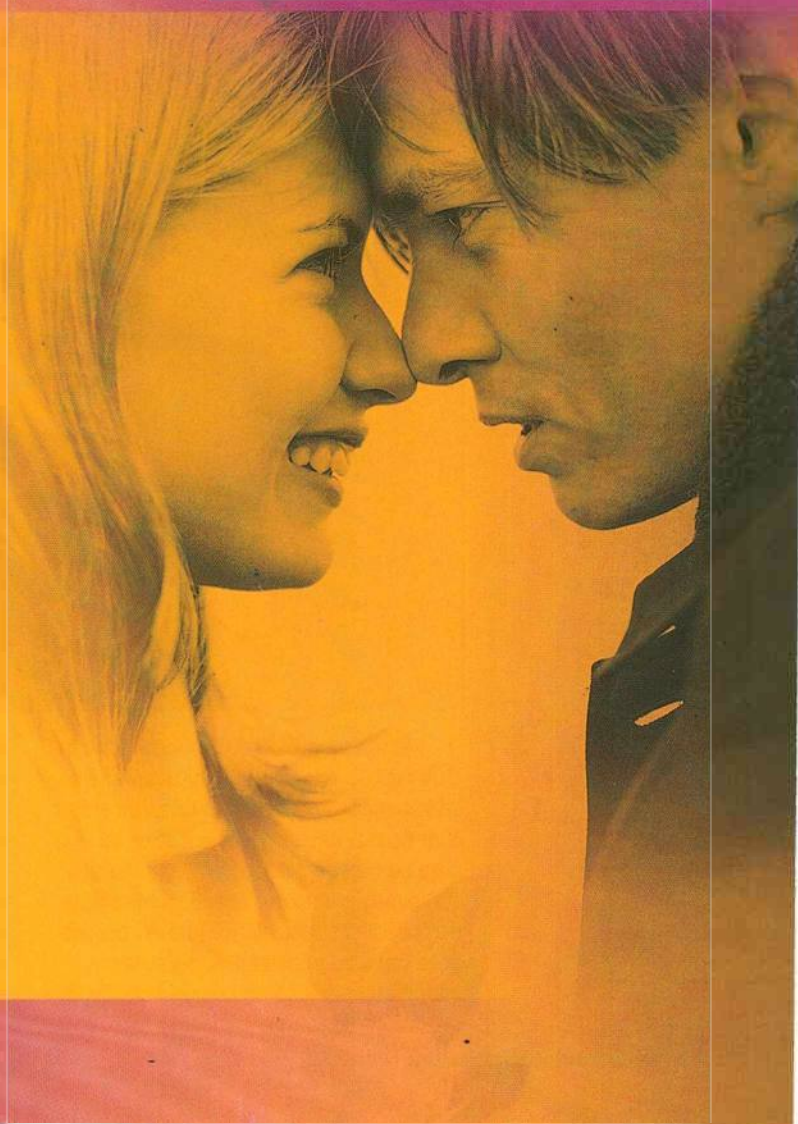
povești de dragoste

întâmpate vreodată

O minunată antologie a celor mai frumoase și celebre povești de dragoste din toate timpurile.

www.humanitas.ro
www.libhumanitas.ro

Foto copertă © Ole Graf
photoland
the authorized corbis representative

Pentru comenzi prin poștă
021 311 23 30; cpp@humanitas.ro

Familia imperială japoneză

TRONUL CRIZANTEMEI

Ca și evreii, japonezii se consideră poporul ales. Din perspectivă istorico-legendară ei s-ar trage direct din zei iar, din cea a ADN-ului, identitatea lor ar fi unică, diferențiată total de rasa galbenă sau de Asia. Este desigur o prostie. Este un fapt biologic că japonezii se nasc cu o pată vineție pe fund – *moko han* – însemnul mongol. Sunt înrudiți îndeaproape cu mongolii, manciurienii și coreenii. Ce contează însă biologia vizavi de marea aspirație și beat comun al excelenței naționale, așa, sub forma unui soare care răsare? Simbolul unității și strălucirii poporului ales este în mod net împăratul Japoniei.

Împăratul Akihito
și Împărăteasa
Michiko
al Japoniei.
Prințesa Masako și
prințul Naruhito
împreună cu Aiko,
prințesa Toshi

Fortăreața

Mărturisesc. Nu știu aproape nimic în plus față de orice alt muritor despre familia imperială japoneză și asta este oarecum normal căci membrii acesteia nu prea se trag de șireturi cam cu nimeni. Transmisia rarelor lor apariții publice este cenzurată și tabloidele tokyote nu publică poze hazlii cu împăratul, împărăteasa, prințul sau prințesa sau cancan-uri, după

modelul celor britanice. Este, în primul rând, interzis în Japonia. Insultarea membrilor familiei imperiale se lasă de obicei cu închisoare. Nu pot să fac nimic de ordin activ pentru a mă informa asupra subiectului decât să mă duc în centrul elegant al capitalei nipone și să dau înconjur superlâng parcului imens care adăpostește palatul imperial. Este încer-

cuit de un zid și un râu, în stilul unei fortărețe medievale.

Cred că toată lumea a văzut filmul lui Bertolucci, *Ultimul împărat*. Dinastia chineză a fost până de curând cea mai veche din lume. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, copilul mult așteptat al împărătesei chineze ar fi fost

Cea mai veche dinastie din lume

Dinastia Yamato în prezent

Printesa Masako

ucis de medicii armatei de ocupație japoneze. Acesta este cel mai probabil adevăr istoric deși un adevăr controversat, adeseori negat. Oricum, rezultatul este faptul că dinastia japoneză Yamato este în prezent cea mai veche în funcție din lume, ea datând din ziua de 11 februarie 660 î.Hr., odată cu ascensiunea la tron a împăratului Jinmu. Însăși această dinastie a scăpat ca prin urechile acului odată cu Hiroshima, Nagasaki și ocupația americană. Împăratul Japoniei s-a adresat direct poporului său, pentru prima dată în istorie, într-un apel radiodifuzat, după explozia bombelor atomice. Hirohito a declarat atunci învingerea Japoniei și a cerut, inclusiv echipajelor de kamikaze, să renunțe la luptă. Era groasă. Întregul popor japonez a avut sentimente paradoxale. Pe de o parte, bucuria de a auzi cu urechile lor o voce considerată divină și, pe de altă parte, disperarea și umilinta în fața eșecului său național. Nici un japonez nu ar fi capitulat dacă nu ar fi auzit această voce și nu ar fi fost pus față în față cu extincția totală. Împăratul de atunci, Hirohito, nu numai că a reușit să-și salveze tronul odată cu ocuparea Japoniei de către armata americană în fruntea căreia se afla generalul MacArthur dar acest om care nu avusese până atunci nici o apariție publică, s-a dovedit un excelent diplomat. El a negociat cea mai avantajoasă soluție posibilă pentru o țară

învinșă: respectarea suveranității Japoniei în schimbul înaintării pe calea democrației în formulă americană, secondată de sprijinul economic american.

Conform Constituției japoneze, împăratul este **simbolul** statului și unității poporului. El nu are rol politic. Prezentul împărat, Akihito, i-a urmat la tron tatălui său de la data de 7 ianuarie 1989 când a început era Heisei. Calendarul nipon este conform succesiunii imperiale. Anul întâi al erei Heisei este astfel 1989. Akihito s-a născut la 23 decembrie 1933 și s-a căsătorit în 1959 cu Michiko Shoda. Poporul s-a bucurat nespuse pentru această primă căsătorie a unui *kotaishi* – printz moștenitor – cu o comunardă. Pe japonezii de rând îi pogoră și acum romantismul când vizitează stațiunea montană Karuizawa care a fost pe vremuri decorul idilei imperiale-comunarde. Sunt acum la Karuizawa și caut și eu urmele romanței princiare nipone. Probabil cea mai frumoasă stațiune montană japoneză și indubitabil cea mai elegantă, casele sale îmi amintesc de cele bavareze și parcurile și terenurile sale de golf și tenis te încântă cu verdele ăla crud și aerul curat și cerul albastru îți limpezește mințile. Michiko nu era o profesoară de școală generală, ci fiica mai mare a președintelui importanței societăți de morărit *Nisshin*. Era pentru prima dată când familia impe-

rială se înamora de fostul Zaibatsu, marele capital japonez, responsabil de militarismul și expansionismul dinaintea și din timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Personal eu nu văd nimic romantic aici, dar îi las pe alții să viseze și să se pătrundă de tandrețea în stil nipon. Fiul lor este Naruhito, actualul printz moștenitor. Născut în 1960, el este căsătorit cu Masako Owada.

Familia imperială japoneză este în general extrem de respectată, dar puțin mediatizată. Un singur membru al său îl are pe vino-încoace, în stilul prințesei Diana, dar respectând coordonatele politico-geografice. Acesta este actuala prințesă Masako. Ca și Michiko, nu este de sorginte nobilă. Masako Owada nu avea nici legături aparente cu marele capital. Tatăl său, Hisashi Owada, a deținut funcția de vice-ministru al Afacerilor Externe și a fost reprezentantul Japoniei la ONU. Masako i-a urmat în carieră devenind diplomat. Domnișoara Owada a fost puternic mediatizată în Japonia, în perioada în care printz Naruhito îi făcea curte. Ea nu era încă un membru al familiei imperiale și media avea astfel foc verde. Reporterii mișunau în jurul casei din districtul rezidențial al capitalei în care Masako locuia împreună cu părinții. Deloc un castel, casa familiei Owada nu era nici una tipic japoneză. Căsoiul părea un mini-bloc și avea un stil rece și închis, comparabil cu cel cazon sau spartan. Nimic frumos la locuința pur pragmatică și funcțională a viitoarei prințese. Nu știu în ce grad mai redau clădirile și interioarele din zilele noastre caracterul unei persoane, după modelul dickensian. Un lucru era însă clar atunci când vedeai, fie și la televizor, acea casă. Familia Owada nu era prea apropiată nici de vulgul nipon, nici de vecinii imediați. Cu toate acestea, Masako a devenit extrem de populară și iubită. Responsabile sunt fără îndoială eleganța vestimentară și înfățișarea ei. Fața plăcută și zâmbetul misterios și chiar șui au cucerit

Viitorul Dinastiei Yamato

Casa Imperială și vulgul

inimile japonezilor. Nunta princiară a fost vizionată în direct și audiența a fost majoră.

Din câte știu, nu s-au scris cărți în Japonia despre prințesa Masako. Biografiile ei abundă însă în Statele Unite și în Europa de Vest. Masako este o adevărată Diana japoneză.

Poate că Masako este cu adevărat deosebită. Ea a pus în chestiune temeliile dinastiei divine. Conform legii și tradiției, succesiunea la tron se face pe linie directă masculină. Aceasta este într-adevăr o modalitate de a limita numărul membrilor familiei imperiale, dar cred că este din păcate și expresia la nivel foarte înalt a subaprecierii femeii în societatea japoneză și a inegalității între sexe.

Copilul cuplului princiar s-a lăsat extrem de mult așteptat și se părea că nu

avea niciodată să apară. Masako începu-se să fie criticată în rândurile vulgului pe motive de sterilitate. Nu știu de ce publicul interesat nu se întreba dacă nu Naruhito este cel steril. Nu știu nici de ce obiceiul foarte frumos și generos al înfierii n-ar fi fost o soluție. Ei bine, nu, căci legea spune că succesiunea la tron trebuie să se facă pe criterii de sânge – cuplul princiar nu are voie să înfieze pe nimeni. Dar vestea bună este că Naruhito și Masako au avut pe data de 1 decembrie 2001 un copil, la opt ani după nuntă. Vestea proastă este că bebelușul era o fetiță. Este problematic dacă Aiko, prințesa Toshi, va succeda la tron tatălui său Naruhito.

Celălalt posibil succesor la tronul Crizantemei este cel mai mic copil al prințului Akishino, fratele prințului moștenitor Naruhito. Prințul Hisahito s-a

născut în 2006.

Desigur, un copil de sex masculin al cuplului princiar moștenitor ar rezolva problema, dar numai parțial, căci controversa este deja deschisă. Indiferent cine va fi împărat sau împărăteasă a Japoniei în secolul următor, va avea atât susținători înfocați, cât și dușmani înrăiți. Armonia a fost deja spartă, dar aceasta nu este vina nimănui, ci doar a legii Casei Imperiale, greșită din capul locului.

Vremurile în care trăim sunt cele ale realismului și mediatizării. Majoritatea japonezilor de rând și-au pierdut încrederea în caracterul divin al dinastiei Yamato și media și liberalismul au concurat în crearea unor atitudini critice în rândurile poporului. Un argument pe care l-am auzit de exemplu a fost acela al banului. „Împăratul este un parazit și palatul său ocupă o mare parte din centrul Tokyo-ului, pe când noi, oamenii de rând, trebuie să ne înghesim în locuințe minuscule și să plătim chirii imense. Dacă vrea să mai existe și să fie simbol, împăratul n-are decât să se mute la Kyoto, vechea capitală, unde terenul este mai ieftin.” Micimea Japoniei este într-adevăr un clișeu foarte răspândit în rândurile vulgului și folosește ca scuză pentru orice fel de atitudini nedemne. Când auzi astfel de argumente îți dai seama că Japonia este într-adevăr o țară mică sau cel puțin că așa este spiritul japonez.

Alte comentarii le-am auzit de-a lungul anilor '90 în legătură cu lipsa unui moștenitor. Indivizi gregari dezbăteau prin cârciumi chestiuni de sterilitate și de sex imperial.

Țara Soarelui Răsare, a doua economie de pe glob, este tot mai mult o patrie a banului. Punct. Aspirația majoră a vulgului nu este căutarea fericirii sau împlinirea existenței ca om. Noi, europenii, din țări mai mult sau mai puțin avansate și civilizate, căutăm în viață, conform unui model vechi roman, rămas în sângele nostru, *panem et circenses*, adică supraviețuire și plăcere. Japonezii contemporani caută bani. Scopul lor principal în viață este acela de „a face banii să se învâртеască”, după modelul unei mașini de *pachinko*. În această societate a animalului financiar, instituții precum cea imperială sunt singurele care mai păstrează stindardul unui anumit gen de demnitate și superioritate umană. De ce? Fie și numai pentru faptul că familia imperială nu are pete. Ea este cel puțin un simbol al purității și faptul că nu se freacă de vulg este, fără îndoială, pozitiv.

Text: **Claudia Golea Sumiya**

UN COLȚ DE PARADIS

CIPRU

Prețuri de la
395 euro

PACHETUL INCLUDE:

- bilet de avion cursă directă
BUCUREȘTI - LARNACA - BUCUREȘTI
- 7 nopți cazare cu mic dejun / hotel 2*
- asistență turistică locală

PACHETUL NU INCLUDE:

- taxe aeroport: 135 euro/persoană
- transfer
- asigurare medicală + storno

Love Cyprus

Vacanțe de prestigiu

**PRESTIGE
TOURS**

Sediu central: Str. George Enescu, nr. 31,
(lângă fostul mag. EVA), sector 1, 010303 București
Tel.: (+4021) 319.77.94/95/96/97;
0747.01.01.50 / 0752.12.17.23
Fax: (+4201) 312.12.55
e-mail: info@prestigetours.ro

Agencia Ploiești: Winmarkt Shopping Center,
subsolul mic, 17-25 Republicii Blvd., Ploiești
Tel.: (+40244) 59.15.85, 0344.80.18.10,
0344.80.18.11; Fax: (+40244) 510.204;
Mobil: 0747.01.01.54
e-mail: victoria@prestigetours.ro

www.prestigetours.ro

Alexandra Ungureanu: „Succesul rămâne o loto

„Cred că și dacă nu eram cântăreață, muzica ar fi reprezentat foarte mult pentru mine. Și e normal să merg la concerte să-mi văd artiștii preferați. S-a întâmplat să merg în străinătate pentru că nu credeam că pe Madonna sau Coldplay (sau Tina Turner) o să-i văd vreodată la noi.”

sul rie"

▶ **Alexandra, pasiunea ta pentru muzică datează de la șase ani, când ai început să te îndrăgostești de cântat, mai apoi studiind pianul și chitara. Cu toate astea, ai absolvit o facultate de științe exacte, ASE-ul, cu un master la Orleans. De ce această opțiune?**

– Până acum câțiva ani, nu mi-am închipuit că o să trăiesc din muzică, mai întâi pentru că era privită ca o activitate ușor superficială de către ceilalți, din câte mi-am dat eu seama. Am făcut parte întotdeauna din colective elitiste, în care accentul era pus pe performanțele la învățătură și premiile obținute la olimpiadele școlare. Am făcut mereu față acestor standarde, dar m-am simțit un pic *outsider* cu pasiunea mea pentru muzică. Am considerat că o să rămână la nivel de hobby împărtășit cu prietenii în week-end sau în momentele agreabile. Pe măsură ce îmi dădeam seama că muzica ocupă un loc tot mai important în viața mea și că nu va putea rămâne undeva, într-un colțisor, am realizat și cât de greu e să răzbești în acest domeniu. Dincolo de talent și voință, succesul rămâne o loterie. Am preferat să mă pregătesc profesional temeinic, să am în primul rând o meserie din care să trăiesc. Lucrurile au evoluat în așa fel încât pe finalul studiilor de master, activitatea mea împreună cu *Crush* s-a conturat foarte bine și mi-a umplut tot timpul, încât n-am mai profesat niciodată în domeniul în care m-am pregătit. Deși partea teoretică în muzică este mai puțin plăcută, sunt conștientă că un artist de cursă lungă, așa cum îmi doresc să fiu, trebuie să aibă o pregătire substanțială, nu numai să se îngrijească de machiaje și ținute speciale. Așa că am studiat mereu în particular, la un moment dat m-am înscris la cursurile Facultății de Muzică din cadrul unei universități particulare, dar timpul nu mi-a permis să fac prea multe în această direcție, fiind mereu pe drumuri.

– **A fost greu pentru o fată din Onești să devină vedetă în Capitală? Ai renunțat la multe lucruri pentru cariera în show-biz?**

– A fost greu pur și simplu. Nu cred că are importanță că vii din provincie. Eu mă mândresc cu faptul că-s moldoveancă și, mai mult de-atât, din Onești. Mă mândresc cu educația pe care mi-au dat-o ai mei și cu relația minunată care a existat întotdeauna între noi, și n-aș putea vreodată să le mulțumesc suficient pentru sprijinul pe care l-am avut din partea lor în tot ceea ce am făcut. De o vreme m-am cam „bucureștenizat” și nu mai am timp să ajung acasă, dar n-am să uit că acolo e totuși micul meu univers. Dacă e să fi renunțat la ceva, mai ales în ultima vreme, e timpul pe care aș fi putut să-l petrec cu cei dragi, mai ales că pe unii

dintre ei i-am pierdut, tatăl meu și bunica mea, și atunci regretul că n-am fost mai mult în preajma lor în ultimii ani e imens, dar tardiv.

– **Spuneai că ți-ar fi trebuit mai mult tupeu ca să te lansezi mai repede. Crezi că se mai poate face astăzi, în muzică, o carieră fără compromisuri?**

– Compromisuri suntem nevoiți să facem cu toții, indiferent de domeniu. Cum ar fi dacă în viață am putea să facem numai ce ne place, ar fi cam bine, nu? Eu știu că, în general, când se vorbește despre o carieră în muzică, și mai ales la o fată, lumea se gândește la un anumit gen de compromis. Pentru mine, un compromis major ar fi să cânt ceva care nu-mi place sau nu mă reprezintă, numai din dorința de a supraviețui în business-ul ăsta. Cu siguranță, multe dintre lucrurile pe care le fac azi mi s-ar fi

părut ciudate cu ani în urmă, dar de-a lungul timpului, am fost pusă în fața unor provocări, cărora le-am dat curs și cred că am evoluat, în bine, pentru că e important să aduci tot timpul schimbări, dar ele trebuie să ți se potrivească. Fiecare își alege drumul, face compromisurile pe care le consideră de cuviință, important e să poată trăi cu asta, eu nu judec pe nimeni.

– **Știi că ai avut o foarte bună colaborare profesională cu Marius Moga. Ce alți oameni cunoscuți te-au mai ajutat de-a lungul celor șapte ani de când ești vedetă?**

– Nu ar fi corect să încep să numesc, pentru că aș putea omite pe cineva și nu îmi doresc asta. Au fost mulți cei care au contribuit la „creșterea” mea – ei se știu – și au un loc special în sufletul meu. Au fost destui și cei care nu au crezut în mine sau au încercat să-mi pună bețe în

„Pentru mine, un compromis major ar fi să cânt ceva care nu-mi place”

roate. Și lor trebuie să le mulțumesc, pentru că m-au făcut mai puternică.

– **Hit-urile tale *Hello, Inima mea* (alături de *Crush*) și *Cu tine-n rai* sunt superbe, pe un stil romantic, însă deloc învechit. Asta poate și datorită faptului că apreciezi muzica netraditionalistă, în sensul de fără șabloane?**

– Piese pe care le-ai numit și care au devenit hit-uri nu mi le-aș putea asuma în totalitate, pentru că sunt în primul rând compozițiile colegilor mei de la *Crush*. Partea foarte frumoasă a întâlnirii noastre e că eu m-am adaptat unui stil foarte nou și unui *sound fresh*, iar ei au folosit foarte bine timbrul meu cu o sonoritate mai romantică și mai *old school*. Această combinație a fost cartea noastră câștigătoare. În rest, fiecare dintre noi ascultă genuri și artiști veniți din zone diferite: Pentru mine, muzica bună nu are vârstă, ascult în egală măsură dj-i noului val, precum și trupele de legendă ale muzicii rock, ca și multe piese de muzică ușoară românească veche. Important e să mă inspire, să mă emoționeze, să-mi transmită o stare specială.

– **De ce ții atât de mult la colaborarea ta cu băieții de la *Crush*?**

– În ciuda faptului că sunt pe scenă de ani de zile și, înaintea celor de la *Crush*, am stat lângă artiști uriași, proiectul cu cei de la *Crush* mi-a adus cariera

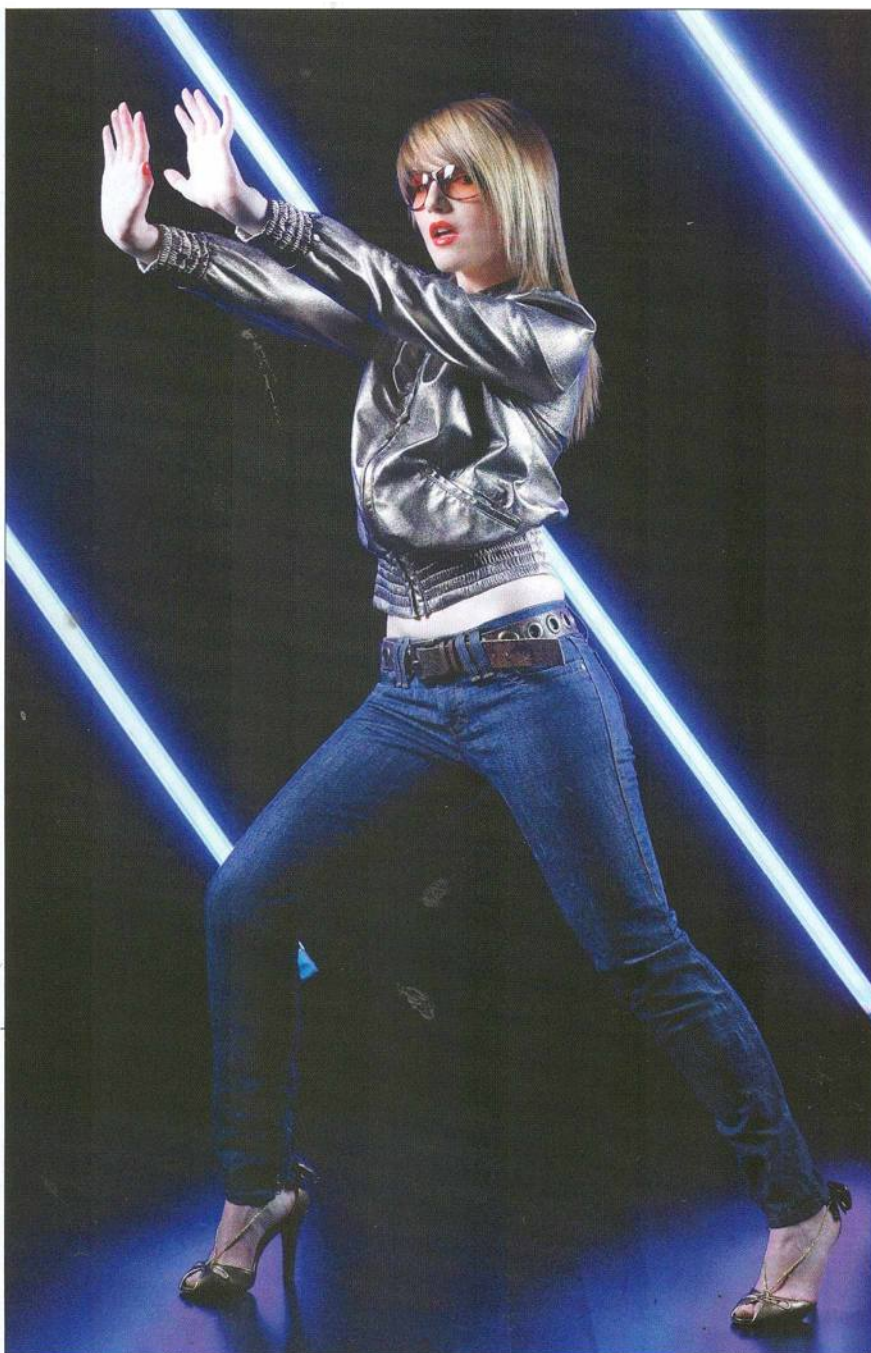
„Nu obișnuiesc să-i judec pe alții, încerc să-mi văd de ale mele cât pot de bine. Publicul are preferințele lui și își alege «valorile». E adevărat că suntem într-un moment în care se promovează agresiv scandalurile și sexul și lucrurile vulgare.

Sunt aspecte care nu mă vor caracteriza niciodată. Important e să rămân cu coloana vertebrală și să supraviețuiesc în peisajul ăsta făcând ceea ce știu eu să fac.”

pe care mi-o doream. Împreună cu ei am scos două albume de succes și cinci hit-uri și am avut o sumedenie de concerte în cinci ani de zile. Este proiectul din care trăiesc, practic. Și nu e doar o colaborare, ci suntem o trupă.

– **Știi că ai fost să vezi în străinătate show-urile unor interpreți ca Madonna, Coldplay și Tina Turner. Asta provine din faptul că ești o perfecționistă? Ai vrut să „furi” din secretele lor?**

– Merg în mod frecvent la concerte, de la cele mai mici până la show-urile cele mai costisitoare, și mă bucur în egală măsură să ascult un om cu o chitară, cum este Mircea Baniciu, pe care-l admir enorm, dar și să văd un solist cu o armată de dansatori și efecte pirotehnice și lumini și proiecții incredibile. Pe mulți i-am descoperit în live, pentru că intensitatea trăirii unui artist adevărat este de

mii de ori mai intensă pe scenă decât în studio când imprimă. În 1996 am început să ascult *Iris* după ce i-am văzut în singurul club unde se cântă în Onești, orașul meu natal. Cât despre a „fura” secretele, mai ales în ceea ce privește artiștii internaționali, e cam greu. Uneori e chiar frustrant, pentru că îți dai seama că în România nu se vor investi niciodată atâția bani în show-uri decât poate peste mulți ani. Dar experiența de a participa la asemenea evenimente este copleșitoare.

– **Look-ul tău este, de obicei, puțin mai nonconformist, și ceea ce te caracterizează este bretonul. Te-ai gândit să renunți la el?**

– Nu încă. O să fie schimbări de look, am oameni cu care mă sfătuiesc în acest sens, dar nu vreau încă să renunț la breton.

– **Există prietenii în lumea muzicală de la noi, deși e vorba despre concurență pe mulți bani?**

– Nu știu. Știu cu siguranță că se nasc invidii și certuri pe acest motiv, mai mult sau mai puțin afișate. Presa are grijă să le speculeze din plin. Prietenii adevărate, în schimb, trebuie cultivate și asta necesită timp. Eu am puțini prieteni, tocmai din acest motiv. Unii dintre ei au legătură cu show biz-ul, alții nu.

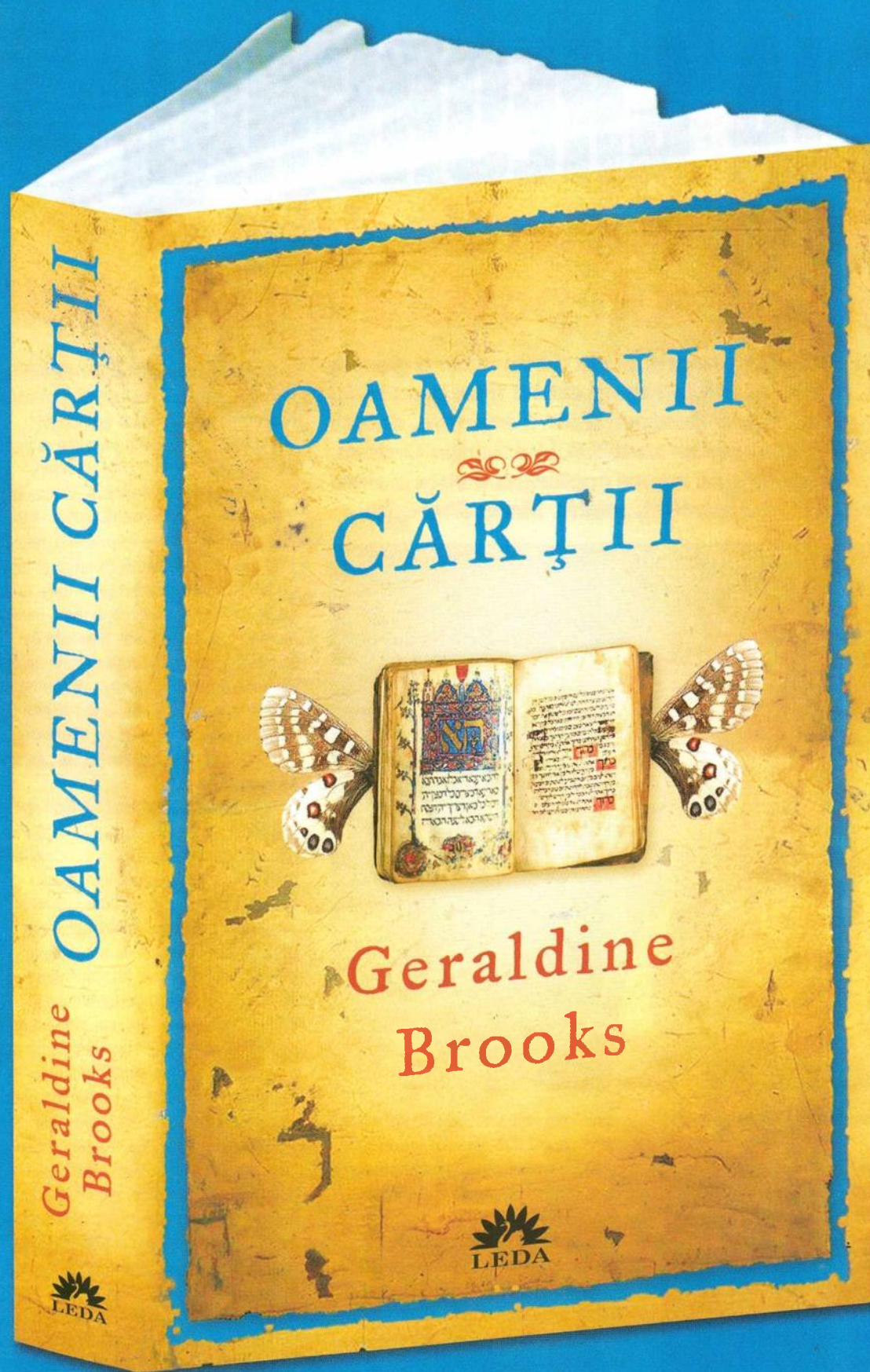
– **Ești implicată în vreo relație sentimentală în acest moment? La ce fel de soț visezi?**

– Am o relație frumoasă și ne gândim împreună la viitor...

– **Unde îți place să mergi în vacanțe?**

– Oriunde. Îmi place să călătoresc, în general. Și din țara asta cred că mai am multe de văzut, dar sunt nerăbdătoare să ajung și în destinații exotice sau sălbatice, în capitale din Europa pe care nu le-am văzut încă și să apuc să văd țări din toate continentele.

Text: Cristian Alionte

*Geraldine
Brooks,
câștigătoare
a Premiului Pulitzer,
dezvăluie povestea
unui manuscris
misterios care
a traversat secole
întregi de exil și
războaie.*

GRUPUL EDITORIAL CORINT
www.ledabooks.ro
www.edituracorint.ro

Câte povești spune o singură carte?

Povestea oamenilor care au scris-o? Povestea celor care au păstrat-o?

Povestea oamenilor care au cumpărat-o și vândut-o...

A celor care au căutat-o și a celor care au murit pentru a o apăra...

Dar cea mai minunată poveste... este cea care rămâne nespusă...

MARIA GHEORGHIU:

„Doar caracterele slabe pot să (de)cadă sub povara celebrității”

O fată frumoasă, pe atunci cu părul lung, negru, purta pe un umăr o geantă mare de voiaj, iar pe celălalt, o chitară. Mă întrebam cât i-o fi de greu să își poarte, singură, destinul în spate... Așa o decupez dintr-o amintire, datată 1995. Același an în care, aflându-mă în curtea studioului lui Adrian Ordean, am auzit pe cineva cântând... O voce strigăt, o voce implorare, o voce înainta din durere în măreție. „Cine cântă?”, am întrebat. „Maria. Maria Gheorghiu.

„Am reușit să mă salvez de mine, sublimând disperarea, dar și speranța în cântec”

▼ Care a fost prima ta apropiere de lumea muzicii?

– Cronologic vorbind, prima apropiere de muzică s-a produs în perioada intrauterină. Mama (fire sensibilă, de artist), își dorea foarte mult un copil care să cânte și, în perioada celor 9 luni de sarcină, a stat mereu în preajma aparatului de radio, sperând că astfel îi va induce fătului, dragostea pentru muzică și așa copilul ei îi va duce la îndeplinire visul, acela de a cânta. De altfel, părinților le datorez și educația mea muzicală, pentru că, la vârsta de 10 ani, mi-au întrerupt vacanța de vară pentru a da probe de aptitudini la școala de muzică. Astfel m-am ales cu trei ani de vioară și patru de oboi. În paralel cu instrumentul, am cântat, mai bine de zece ani, în corala *Miorița*, condusă de prof. Doru Morariu, actualmente dirijorul corului

Filarmonicii din Iași. Perioada aceea a fost definitivă pentru formarea mea muzicală.

– A fost o vreme, în prima parte a carierei tale, când erai mai cunoscută peste hotare. Cum de s-a întâmplat așa?

– S-a întâmplat în urmă cu vreo 15 ani, să cânt în deschiderea unei cântărețe de jazz din Franța, Anette Baneville, acompaniată de către un chitarist, Dominique Voquer, care veniseră la invitația directorului de atunci al Bibliotecii Franceze din Reșița. Dominique, după concert, mi-a lansat invitația de a susține un concert alături de Anette și quartetul lui, la Caen. La nici o lună după această întâmplare, am primit oficial invitația, cu tot ce însemna ea (programul concertelor, al interviurilor radio-tv, jurnale și... chiar valoarea onorariului deloc de neglijat...) Am avut mai puțin de șase luni la dispoziție pentru a-mi pregăti con-

certul, cu traducerea textelor cântecelor în franceză și tot ce mai însemna un asemenea eveniment. Am stat atunci trei săptămâni, perioadă în care am realizat cum este prețuit în Franța un artist. Contactul cu presa franceză, în special interviul la oră de maximă audiență la *Ora de jazz Radio France Normandie*, felul în care am fost percepută ca artist și faptul că am fost invitată să revin în anul următor cu un recital în întregime al meu, mi-a dat încredere în mine. Presa franceză de atunci m-a numit „Micuța pasăre exotică” și „Joan Baez a României”. Au urmat alți ani, în turneu alături de ei dar și alte concerte, în diferite formule de spectacol.

– Ce poți spune despre partea „de cuvinte” a muzicii tale?

– Într-adevăr, am avut șansa unor întâlniri predestinate și când spun asta mă gândesc la poetul reșițean Ion Chichere, care mi-a oferit, în afara unor texte excepționale (*Floare de vâreț, Drumul Damascului, În timp ce adaugi sânge păpușilor...*) și prilejul de a cunoaște un univers poetic în care Nichita Stănescu era deasupra tuturor. Chiar întâlnirea cu Nichita, cred eu, a fost una predestinată, pentru că atunci când am citit prima dată *Dezimblânzirea*, am simțit spiritul lui în umărul drept și chiar în acea clipă poezia lui a început să devină cântec. Cum la fel s-a întâmplat și cu *Fluieraș de os* și mai târziu cu *Zăpada mieilor...* De ziua Poetului, pe 31 martie, fiind în Franța cu un concert alături de corala *Miorița*, mă încerca regretul că am pierdut festivalul itinerant început de către prietenii săi din Belgrad și România, chiar la Reșița, în orașul meu. În aceea zi, departe de România, undeva pe lângă Brest, în vestul extrem al Franței, am scris cântecul *Zăpada mieilor*, neștiind atunci că acesta a fost ultimul poem pe care Nichita l-a dictat, în casa preotului Crăciun, la Severin.

– Sunt multe piesele la care semnezi tu versurile...

– Nu știu dacă le pot numi neapărat versuri, ceea ce se întâmplă în cântecele mele de dragoste sunt mai degrabă stărilor prinse exact în forma pe care le-a simțit

„Prin exerciții zilnice, am învățat că nu trebuie să asociezi căderea cortinei cu sfârșitul“

inima mea atunci când i-au fost înșelate așteptările... De fapt, cântecele acestea au fost salvarea mea. Este extraordinar să ai șansa de a-ți înăbuși durerea și a o sublima prin cântec. Nu numai că te eliberezi, te și încarci cu o emoție nouă, aceea de a te înălța deasupra propriei suferințe și de a o transforma în balsam pentru alte suflete rănite. Cântecele mele sunt cartea deschisă a vieții mele.

– După debutul din 1995 cu albumul *Lacrimi în flăcări*, au urmat firesc, sinuos, celelalte apariții discografice. Vorbește-ne despre oamenii tăi esențiali.

– Pot să spun că omul cel mai important și definitoriu pentru ceea ce am devenit este Doru Dinu Glăvan, de la care am învățat nu numai ce înseamnă să faci radio, am învățat și cât de important este să știi să spui la timp *te rog frumos*, *mulțumesc*, *iartă-mă*, să știi că prietenia este cea mai trainică legătură între oameni. A crezut în mine și în forța mea de a transmite cântecul. La fel cum a crezut și că aș putea fi un bun moderator de radio. Cel de-al doilea a fost Valeriu Sterian, un artist vertical, complex, un muzician desăvârșit și un foarte bun psiholog. Într-o lume în care ipocrizia se manifestă la toate nivelurile, să ai în preajma ta un om care să-ți spună verde-n față totul, cu plusuri și minusuri exact în perioada în care încă te cauți, este aproape ca o binecuvântare. Și eu m-am bucurat de ea. Referindu-mă la albume, pentru fiecare în parte ar trebui să mulțumesc unor oameni... Cu un curaj nebun, în 1995 am venit la București și am bătut la ușa studioului lui Adi Ordean. Am înregistrat albumul fără a avea altceva decât speranța că, de undeva, vor veni și banii cu care să plătesc producția acestuia...

– Este muzica balsamul vindecător al rănilor care dor atunci când ninge...?

– Spunea un prieten al meu scriitor, Traian Danciu, că ceea ce căutam nu se lasă găsit, ca iubirea, ca și tot restul, nu se lasă căutată. Căutatul ne găsește. La fel se întâmplă în cântec. El vine, nu atunci când vrem noi, ci atunci când ne găsește! Și atunci apare și el, curcubeul. *Din ceruri desprins/ de pământ necuprins/ Tu ești cerul curbat... Podul de apă revărsat peste nori/ Împlinit în culori. Tu ești mai mult decât știi/ Tu ești tot ce eu am uitat/ Tu ești ce-aș putea deveni/ De fapt, tu ești cerul spălat, îndelung așteptat.*

– Ești printre norocoșii care dincolo de muzică și de scenă face ce îți place, adică ești redactor la *Radio București*. Se poate face jurnalism de calitate, nu-i așa?

– Cu siguranță, se poate face, și la *Radio România* chiar se face. Pot să spun că mă număr printre cei foarte norocoși care își câștigă existența făcând ceea ce iubesc cel mai mult. Este o adevărată binecuvântare să le vorbești prietenilor nevăzuți dar știuți, ascultătorii tăi fideli, știind că prin ceea ce faci reușești să le redai speranța umanității.

– Succesul poate deforma conștiința și caracter?

– Cred cu toată ființa mea că un artist nu poate fi perceput altfel decât având

conștiință și caracter. Or, acestea nu pot fi deformate. E bine totuși să facem distincția între artist și vedetă, pentru că nu orice vedetă poate fi și artist. Invers, da! Doar caracterele slabe pot să (de)cadă sub povara celebrității și, dacă e să vorbim de efectul de drog, da, el există și chiar trebuie să existe.

– Cum percepi din interior așa declaratul declin al muzicii folk? Vibrează oamenii tineri la poezia muzicii folk?

– Nu cred că putem vorbi despre un declin al folk-ului. Poate doar de o retragere a lui în linia a doua, într-o perioadă în care piața muzicală românească a fost invadată de tot felul de subgenuri muzicale, de mișcări subculturale, poate într-o firească revendicare, având în vedere

lunga perioadă de austeritate în divertisment. Iluzoria libertate de expresie, libertate a cuvântului, a făcut ravagii chiar și în rândul tinerilor care s-au trezit dintr-o dată că vor să îmbrățișeze ceva și nu prea aveau ce. Le-a fost indusă păguboasa idee că tot ce are legătură cu activitatea artistică de dinainte de revoluție face parte din balastul nostru cultural și, deci, de care trebuie să scăpăm. Treptat, s-au convins și au fost ajutați să se convingă de adevăr, cu ajutorul unor oameni și al unor mișcări care au readus folk-ul în prim plan, ca alternativă. Dintr-o dată puștiiăștia de azi, teribiliști pentru unii (dar oare noi cum am fost la vârsta lor?), au descoperit că folk-ul nu înseamnă doar trei vorbe fără

sens, puse pe două acorduri de chitară și cântate pentru un plus de popularitate în parc sau în curtea școlii. Au realizat că partea lor frumoasă de suflet e vie și are nevoie de hrană ca să crească și să se dezvolte armonios, că mintea lor nu mai poate accepta mizeriile oferite zilnic pe post de *entertainment* cultural și că au nevoie de altceva. Și-au dat seama la timp de lucrul acesta Marius Tucă și regretatul Florian Pittiș, atunci când au început, împreună cu *Jurnalul Național* și *Radio3 Net*, proiectul *FOLK YOU*. I-a urmat *Radio România* prin *Radio România Actualități* și *Radio București* care, de trei ani, desfășoară o campanie de promovare a folk-ului prin licee, intitulată *Folk fără vârstă*. A, da și Inspectoratul Școlar al Municipiului București sprijină genul și faptul că există un festival național de muzică folk pentru elevi, *Toamna baladelor*, la care anual participă peste 200 de copii din toată țara,

cred că vorbește suficient de grăitor despre modul în care este perceput folk-ul astăzi.

– Spui într-un cântec pe versuri de Octavian Paler(!) *sărbătoarea s-a terminat, îmi aștept pedeapsa... E un cântec splendid...*

– Niciodată n-am simțit atât de dureros un cântec. El reprezintă tot ceea ce simt, tot ceea ce sunt astăzi, tot ceea ce am devenit. Când l-am scris, am realizat că există posibilitatea ca un cântec să-ți inducă în același timp și bucuria de a fi cunoscut lumina dragostei, împlinirea totală dar și sfârșirea sfârșitului inevitabil și, ca rezultat a acestor trăiri, este totuși înțelegerea și împăcarea cu tine și cu lumea.

Text: Clara Mărgineanu

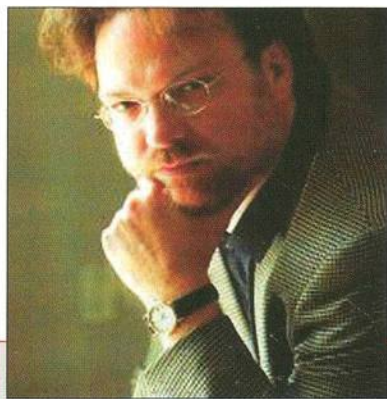
Un roman premium. Primul *hardcover* **CRIME SCENE**.

Ai avut vreodată gânduri necurate?

„Dacă ți-ai fi dorit să-ți ucizi nevasta și să scapi nepedepsit, ai fi fost nevoit să faci ceva cu adevărat ingenios: ceva care nici măcar să nu fie perceput ca fiind crimă. Iar acela a fost serviciul pe care Andrew Rusk reușise să-l ofere. Ca orice alt produs de calitate, nu era ieftin. Și nici nu era rapid. Și poate cel mai important lucru dintre toate – nu era pentru cei slabi de înger. Cererea era considerabilă, desigur, dar puține persoane erau clienți potriviți. Era nevoie de o ură bine înrădăcinată pentru a-ți urmări soția cum moare în agonie, știind că tu ești cel care i-a provocat toată acea durere. Dar pe de altă parte, unii oameni se descurcă remarcabil de bine.”

Rock Bottom Reminders

Probabil ducând dorul zilelor bune de altădată sau poate doar vrând să se exprime și într-o altă formă decât cea scrisă, Greg ajunge să devină membru al unei trupe de rock-and-roll formată din scriitori și jurnaliști cunoscuți, pe numele ei *Rock Bottom Reminders*. Puțin mai greu cu traducerea ad litteram în română, fără a se pierde acea poezie implicită; dar o voi face, de dragul a ceea ce știu că are să iasă. Numele trupei, prin urmare, ar însemna ceva de genul: „Cărți care ating pragul de jos și ajung să fie vândute la preț redus”. Sper ca nici o formație de pe la noi să nu se gândească la numele de mai sus – cel

O adevărată provocare adresată cititorului de către Greg Iles, autor de bestselleruri *New York Times*, *Esența răului*, unul dintre cele mai bune romane ale sale de până acum.

Cine este Greg Iles

Greg Iles s-a născut în anul 1960 în Stuttgart, Germania, unde tatăl său conducea Clinica Medicală a Ambasadei Statelor Unite în perioada Războiului Rece. După întoarcerea familiei sale în America, își petrece anii tinereții în Natchez, Mississippi, și urmează cursurile Universității din Mississippi, pe care o absolvă în 1983. Înființează trupa *Frankly Scarlet*, pasionat fiind de muzică, și își petrece o bună bucată de vreme cântând. Părăsește trupa după ce se căsătorește și începe lucrul la primul său roman, *Spandau Phoenix*, un thriller despre criminalul de război nazist Rudolf Hess. *Spandau Phoenix* este publicat în 1993 și devine primul bestseller *New York Times* dintr-o serie de opt romane. Bucurându-se de un real succes, romanele sale au fost traduse în mai mult de douăsprezece limbi și publicate în peste douăzeci de țări.

tradus – ca fiind taman bun să le reprezinte viziunea artistică.

Printre băieții răi ai condeiului, membri ai trupei sus-numite și care se bucură de altfel de atenția mai multor muze, îi amintesc pe Dave Barry, Ridley Pearson, Stephen King și Matt Groening.

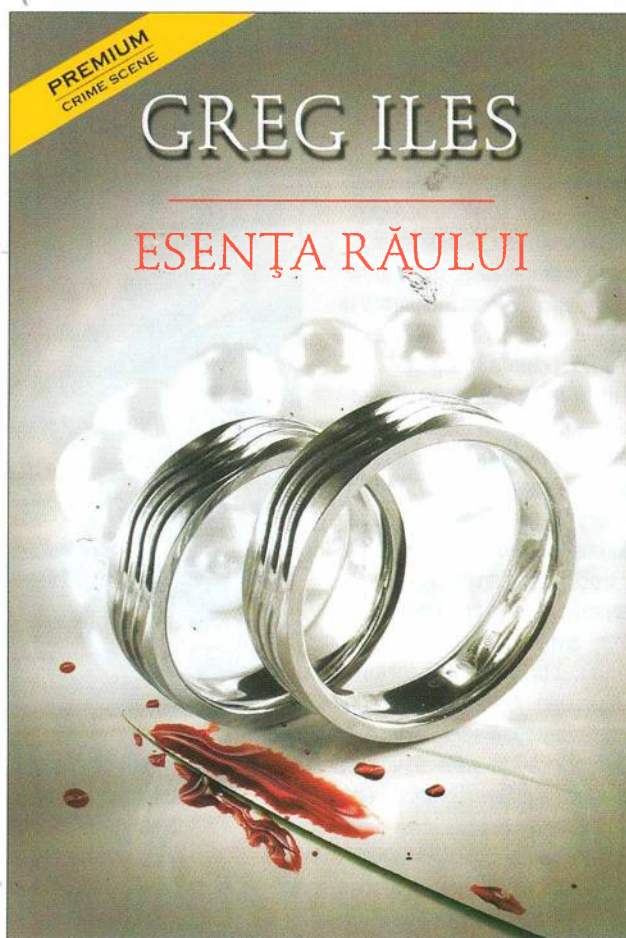
Esența răului

În cele din urmă, *Esența răului*. Pentru că, se spune, ce este mai bun se păstrează pentru sfârșit. Povestea gravitează în jurul Agentului Special FBI Alex Morse (nu vă lăsați înșelați de nume, personajul principal este de fapt o ea – doar o prescurtare de la Alexandra), care în urma morții învăluite de mister a surorii ei, Grace, pornește pe urmele unui presupus criminal. Despre acesta, eroina noastră crede că își alege victimele dintre soții și soțiile cu niscaiva bani agoniști și care vor să divorțeze de cei cărora le juraseră că le vor fi alături la bine și la rău, până când moartea ar avea de gând să tragă linie și să facă socoteala.

Condusă de iubirea pentru sora ei,

pentru nepotul său Jamie (pe care Grace a rugat-o, pe patul de moarte, să-l salveze din ghearele... soțului său, tatăl băiatului), și ajungând să nutrească sentimente ceva mai adânci pentru un tânăr doctor, Chris Shepard, a cărui soție i-a pus gând rău, Alex este pregătită să riște tot ce are – viața și cariera – pentru a descoperi cât de rece poate fi cu adevărat sângele șerpilor.

text: **Alex Nichifor**

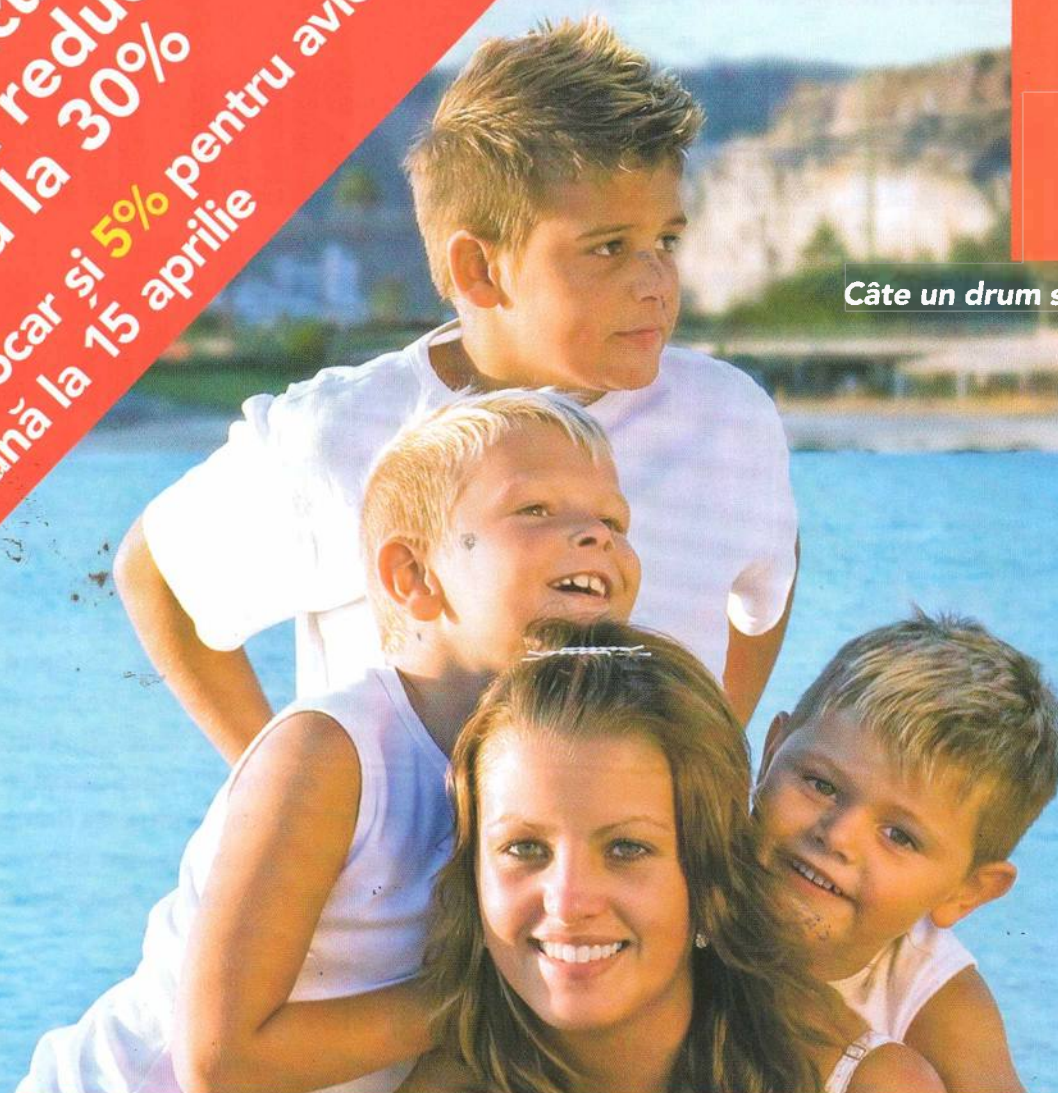

Rezervă-ti excursia
din timp si ai reduceri
de până la 30%
7% pentru autocar si 5% pentru avion
până la 15 aprilie

CHRISTIAN
TOUR

Câte un drum spre fiecare vis

Early Booking **Vara** 2009

Paralia Katerini
Olympic Beach
Insula Thassos
Halkidiki
Insula Corfu

Insula Santorini
Insula Zakynthos
Insula Creta
Kusadasi
Bodrum

Marmaris
Antalya
Bulgaria
Croatia
Cipru

București - 021 313 52 26; Bacău - 0234 525 298;
Cluj-Napoca - 0264 411 101; Timișoara - 0256 433 205

www.christiantour.ro

După ce a trecut dincolo de fileu, Raluca Sandu revine în... fotbal:

„M-am născut, am crescut și stau cu fotbalul în casă“

Raluca Sandu are mulți admiratori, mai ales după divorțul de Todd Medina. Dar culmea, nici un fotbalist. Așa a fost să fie! Tatăl ei, Mircea Sandu, i-a arătat, nu cu mult timp în urmă, un fax. Probabil de la UEFA. Era vorba despre promovarea fotbalului feminin prin fotbalul mixt. Cu autoritatea președintelui Federației Române de Fotbal, Sandu i-a spus: „Raluca, vrei să te implici în acest proiect?“ Răspunsul a fost afirmativ. Astăzi, Raluca Sandu este managerul general al departamentului pentru promovarea fotbalului feminin în România. O poveste care poate fi de succes!

▼ Raluca, tu ai devenit celebră datorită tenisului. Când ai început să practici acest sport?

– Joc tenis de la vârsta de patru ani și jumătate. Nu a fost decizia mea, ci a mamei mele. Ținând cont că făceam parte dintr-o familie de sportivi – mama a practicat handbalul la cel mai înalt nivel, tatăl meu fotbalul – era firesc să fac un sport de performanță. La fel ca și fratele meu, Dan. În plus, chiar de la acea vârstă fragedă aveam un surplus de energie care trebuia „consumat“ într-un mod... pozitiv. Tenisul a fost alegerea potrivită.

– Și totuși, fratele tău nu a reușit în sportul de performanță. De ce?

– Într-adevăr. Dan a jucat tenis de performanță vreo șapte, opt ani. Ba chiar și fotbal, cam doi, trei ani. Tata era la final de carieră sportivă și a suportat două operații dificile, la genunchi. Atunci, Dan s-a speriat și a decis să nu mai facă sport decât de plăcere. Vă spun că era talentat la tenis, dar asta nu e suficient ca să îți construiești o carieră în sport.

„Singurul fotbalist din viața mea este... tata“

„Plecarea mea în Statele Unite nu are nici o legătură cu scandalul Cocaina”

„Vreau să ajut fotbalul feminin cu inima deschisă”

– Ești o femeie frumoasă. Dincolo de acest aspect, în relațiile cu cei din jur afișezi o fermitate dezarmantă și un temperament mai... băiețos. De unde vine trăsătura aceasta? Din familie, din școală sau din sport?

– Cred că natura oricărui sport îți dezvoltă această latură. În același timp, eu sunt o fire independentă. Încă din a doua zi de grădiniță am rugat-o pe mama să mă lase singură, la două, trei străzi distanță, ca să îi arăt că știu drumul. Cred că este o caracteristică nativă pe care sportul a dezvoltat-o în mine iar apoi a amplificat-o. Stilul mai băiețos este un avantaj pentru tot ceea ce fac.

– Nu ai dus lipsă de prieteni. Primul, un nume mare din tenis: Carlos Moya. Cum a fost?

– Da, așa e. Când mergi la atâtea și atâtea turnee de tenis nu ai timp să cunoști prea multă lume, dar să mai și ai relații cu cineva care nu face parte din lumea ta. L-am cunoscut la 17 ani, la *Romanian Open*. Cu Carlos Moya am avut o relație care a durat doi ani și jumătate, frumoasă, care s-a terminat la fel de frumos cum a început. Important este că am rămas prieteni deși au trecut 10, ba chiar 11 ani de atunci.

– Interesant că în viața ta nu prea au apărut fotbaliști. Tatăl tău, Mircea Sandu, este președintele Federației Române de Fotbal, trăiește în fotbal. A existat vreo intenție de a-ți face cunoștință cu vreun fotbalist, cu un nume celebru din fotbal?

– Nu au apărut nicio dată fotbaliști. Singurul fotbalist din viața mea este... tata. Nu a existat o relație cu un fotbalist, dar am avut prieteni în acest sport. Cred că este vorba de o coincidență. Așa a fost să fie. Sincer, chiar nu am avut un astfel de criteriu pe care să mi-l impun, pur și simplu viața a făcut totul.

– Ai câștigat bani frumoși din tenis. Mașinile reprezintă una dintre marile tale pasiuni. Care a fost prima achiziție auto pe banii tăi?

– A, da. Eram destul de mică. Un Volkswagen Golf GTI, de culoare mov. Apoi au apărut alte mărci în garajul meu, dar de prima mașină îmi aduc aminte mereu cu mare plăcere.

– Ai trăit în lumea tenisului, dar ai ales să fii soția unui luptător, americanul Todd Medina. Acum ești din nou liberă. Există vreo legătură între sport și mariajul vostru?

– Luptele nu au fost motivul care m-a făcut să fiu alături de Todd. Am trăit cu el

– Este întrebarea pe care mi-a pus-o și tata atunci când am decis să renunț la tenisul de performanță. Ajunsesem la saturație. Nu îmi mai plăcea să joc tenis, să mă duc la antrenamente. Tenisul este un sport greu, deși la capitolul bani stă bine. Din punct de vedere al pregătirii este la fel de dificil ca și gimnastica. Sunt patru, cinci, chiar și șase ore de antrenament zilnic. Faci același lucru și ajungi repede la oboseală, atât mentală

cât și fizică. Aici am ajuns eu. La 24 de ani nu îmi mai plăcea să intru pe terenul de tenis. Dacă alegeam să continui, nu mai puteam să fac treabă așa cum scrie la carte. Nu mai doream să văd hoteluri, avioane, aeroporturi. Dacă nu-mi place un lucru, nu-l fac. Și gata.

– Tot la capitolul nedumeriri aș încadra plecarea ta, bruscă, în America. S-a vorbit mult despre asta. Fără exagerare, cred că se poate construi un scenariu de telenovelă. Vreau să elucidezi și acest mister: are vreo legătură plecarea ta în America cu megascandalul de la acea vreme din dosarul Cocaina?

– Nu are nici o legătură. Pur și simplu este vorba de o coincidență. Ba chiar am plecat cu trei luni înainte, la turnee, prin State și în America de Sud. Atunci l-am cunoscut pe Todd. Ne-am mișcat repede și am decis să rămânem împreună. Repet, plecarea mea în Statele Unite nu are nici o legătură cu scandalul Cocaina.

– Raluca, îți place fotbalul și cât de mult te-ai apropiat de acest sport?

– Cred că este evi-

dent. M-am născut, am crescut și stau cu fotbalul în casă. Fotbalul este sportul meu de suflet. Îmi place foarte mult și de aceea am decis să mă implic, ca manager general, în dezvoltarea fotbalului feminin în România. Fiind vorba și de copii, cu atât mai mult!

– Știi bine că fotbalul nu mai este de multă vreme un sport, ci o industrie cu principii financiare bine definite. Cu interese cât cuprinde. În plus, un sport aflat mereu în vizorul mass-media. Ești pregătită să înfrunți criticile?

„În București, mănânc la Zerillos. Îmi place, în special, mâncarea italiană, dar și cea japoneză. Păcat că în Capitală nu există un local unde bucătăria orientală să fie la ea acasă. Aștept sugestii pe tema asta...”

patru ani iar galele pe care le organizam împreună m-au făcut să înțeleg mai bine lumea sporturilor full-contact. Era nevoie să mă adaptez la viața lui de acolo. Când m-am întors în țară am organizat trei gale. Sporturile extreme mă pasionează, de fapt orice sport. Mai puțin golful, care este plictisitor.

– O mare enigmă este decizia ta de a te retrage din tenis la doar 24 de ani. Aveai talent și, în plus, puteai să mai câștigi mulți bani. De ce?

„Prin dezvoltarea fotbalului mixt, fotbalul feminin va progresa mai repede“

„O idee bună ar fi ca lângă cluburile din Liga 1 să activeze o echipă de fotbal mixt“

– Mai multe decât am avut parte după implicarea în fotbalul feminin nu cred că pot fi. Bineînțeles că sunt pregătită pentru astfel de „tratamente“ mediatice.

– **Ținta finală a proiectului tău vizează dezvoltarea fotbalului feminin. Te implici pentru a-ți ajuta tatăl sau pentru că ești atrasă profesional de tot ceea ce înseamnă marketing și publicitate?**

– Proiectul e mai vechi, dar până acum nu s-a ocupat ni-meni de el. M-am implicat în mod voluntar, fără a avea un avantaj material. Eu am afacerile mele care îmi ocupă 10 ore pe zi iar acest proiect este adițional muncii de la birou, adică vreo alte patru ore. Cel puțin. Nu o fac pentru bani și nici nu sunt angajată Federației. Pur și simplu o fac din plăcere. Deja s-au făcut fel de fel de speculații pe tema asta, toate greșite.

– **Ai organizat Turneul Final Național dotat cu Cupa școlilor la fotbal mixt, competiție-pilot care a adus la București câștigătoarele din opt județe. Obiectivul a fost de a testa cum merg lucrurile astfel încât, de la ediția următoare, turneul să aibă dimensiuni naționale?**

– A fost primul pas din proiectul de promovare a fotbalului mixt. Ideea a venit de la Daniel Robe, membru în Comitetul Executiv al Federației pentru fotbalul feminin. După modelul multor țări din Uniunea Europeană, și nu numai, copiii, fete și băieți, încep fotbalul în grupe mixte pentru ca de la 14 ani să fie separați.

– **Ce va urma?**

– În țară se vor înființa 10 centre zonale de fotbal mixt. După ce copiii împlinesc 14 ani vom avea deja, separat, grupe de fete și grupe de băieți. Intenționez să organizez turneul național de fotbal mixt la nivelul fiecărui județ, echipele școlilor câștigătoare urmând să dispute faza finală pe Litoral. Probabil că faza județeană se va juca în luna mai iar turneul final la începutul lui iunie. Astfel, prin dezvoltarea fotbalului mixt, fotbalul

feminin va progresa mai repede decât a făcut-o până acum. Suntem cu 20 de ani în urmă dar putem recupera timpul pierdut.

– **Cum comentezi faptul că în loc să se mărească numărul de ore de educație fizică în școli, pentru a ne alinia la ceea ce există în Uniunea Europeană, în România acestea se reduc constant și continuu?**

– Minimum trei ore de sport ar fi ok. Nu știu câte sunt în acest moment, dar

duri europene iar suma este fixă pentru fiecare centru în parte. Nu este vorba despre o investiție de cinci stele, ci de una decentă și eficientă pentru copii, pentru viitorul fotbalului feminin.

– **Vei presa Federația pentru a veni în sprijinul fotbalului mixt?**

– Nu e nevoie să fac presiuni. Totuși, rezultatele pozitive ale proiectului-pilot pentru promovarea fotbalului mixt i-au convins pe cei cu putere de decizie.

– **Un adversar poate fi însăși familia copilului. Există rețineri din partea multor părinți, în special în cazul fetițelor, de a le lăsa să facă performanță în fotbalul feminin. Cum vezi rezolvarea acestei probleme reale?**

– Poate te surprinde ceea ce spun, dar lucrurile stau exact invers. Cel puțin asta am constatat la *Cupa școlilor*. Recunosc, în provincie lumea este mai receptivă, mai cooperantă, în timp ce la București sunt atâtea alte oportunități care diluează semnificativ preocuparea copiilor și părinților pentru fotbalul mixt și nu numai. O idee bună ar fi ca lângă cluburile din Liga 1 să activeze o echipă de fotbal mixt. Nu ar costa mult, dar cu certitudine ar ajuta enorm fotbalul feminin.

– **În încheiere, te gândești la stimularea copiilor care vor veni la fotbal mixt? Poate o ciocolată, o banană sau orice altceva care să-i facă să se bucure, să joace cu drag. Înțelegeți?**

– Da. Țin minte că, atunci când jucam tenis, ca junioară, cel mai mult mă bucuram

când primeam cupe și diplome. La turneul de fotbal mixt a cărui fază finală s-a desfășurat pe 2 martie, la Sala Polivalentă din București, componentii loturilor celor opt finaliste au primit ca premiu un echipament complet pentru joc, încălțăminte sport și mingi, iar învinsele din finala pe județ au primit și ele un set complet de echipament. Nu e foarte mult, dar totuși e ceva!

interviu realizat de **Nicolae Predeșel**

„Nu aspir să coordonez fotbalul feminin și la nivel european, pentru că asta ar implica multă muncă și timp. În țară lucrez cu copii și asta e cu totul altceva. În plus, pot avea grijă și de afacerile mele. Dacă lucrez pentru fotbalul feminin am să o fac doar în România.“

minimum trei ar fi un început de drum. Mai mult nu pot spune pentru că asta ține direct de Ministerul Educației.

– **Vreau să revenim la cele 10 centre zonale de selecție și pregătire. Cu terenuri și anexe ultramoderne. Bani vin din fonduri europene pe care tu îi aduci în România. Se aude de circa cinci milioane de euro. Așa e?**

– Lasă-mă să te corectez. Suma accesată poate fi de maximum 300.000 de euro pentru fiecare centru. Sunt fon-

Cărțile noastre sunt oferite gratuit tuturor cititorilor revistei **Flacăra!**

Suspans.

NUMAI
8,90 lei

În Flacăra

Un roman gratuit
cu fiecare
revistă

crime scene 13

Edgar Wallace

Cei Patru Justițieri

DREPTATE FĂRĂ LEGE

„Cuvintele sunt de prisos. Acesta este romanul care l-a făcut celebru pe Edgar Wallace.”

Pentru împătimitii de mister. Dar și pentru *connaisseurs*-ii literaturii adevărate. Pentru cititorii care devorează pagină cu pagină. Dar și pentru cei cărora le place o carte tipărită exemplar. Pentru toți cititorii revistei *Flacăra*. Dar și pentru cei care, astfel, vor deveni cititori ai revistei *Flacăra*. Pentru ahtiații de *hard boiled* și de romane negre. Dar și pentru fanii *thriller*-elor de orice fel.

Tuturor, revista *Flacăra* vă oferă prilejul de a vă întâlni cu maeștrii literaturii polițiste, într-o selecție girată de George Arion, cel mai bun autor român al genului.

Ești gata să intri în scena crimei?

Dreptate fără lege este romanul care l-a consacrat pe Edgar Wallace drept unul dintre creatorii literaturii de suspans. Cartea deschide seria *Cei patru justițieri* (*The Four Just Men*), demonstrând ce se poate întâmpla atunci când un grup de oameni înstăriți iau dreptatea în propriile lor mâini și se consideră îndreptățiți să împartă legea după voia lor. Este vorba despre patru personaje misterioase care îl amenință cu moartea pe ministrul britanic de externe, dacă acesta nu va lua în considerare retragerea legii de extrădare a unui lider al rezistenței spaniole. Autor a 175 de romane și 24 de piese de teatru, Edgar Wallace deține recordul absolut al filmelor făcute după operele sale: 160.

crime scene

un imprint al grupurilor FLACĂRA și

calitate garantată de

PUBLICAȚIILE
FLACĂRA

LA KHAJURAHO, în templele sexului!

Nu faci o excursie completă în nordul Indiei dacă nu treci și pe la vestitele temple de la Khajuraho. Situate în statul Madhya Pradesh aceste temple sunt celebre pentru grupurile statuare pline de erotism. Templele au fost construite între anii 950 și 1050, în timpul dinastiei Chandella. Inițial au fost 85 de temple, astăzi mai supraviețuiesc doar 22. Întreaga lor arhitectură a fost astfel concepută încât să conducă privirea vizitatorului de la nivelul solului către cerul suprem, Kailash. Templele de la Khajuraho au fost descoperite în junglă, în 1838, de către un ofițer englez, T.S. Burt, dar au fost făcute cunoscute în întreaga lume de către maiorul englez Alexander Cunningham.

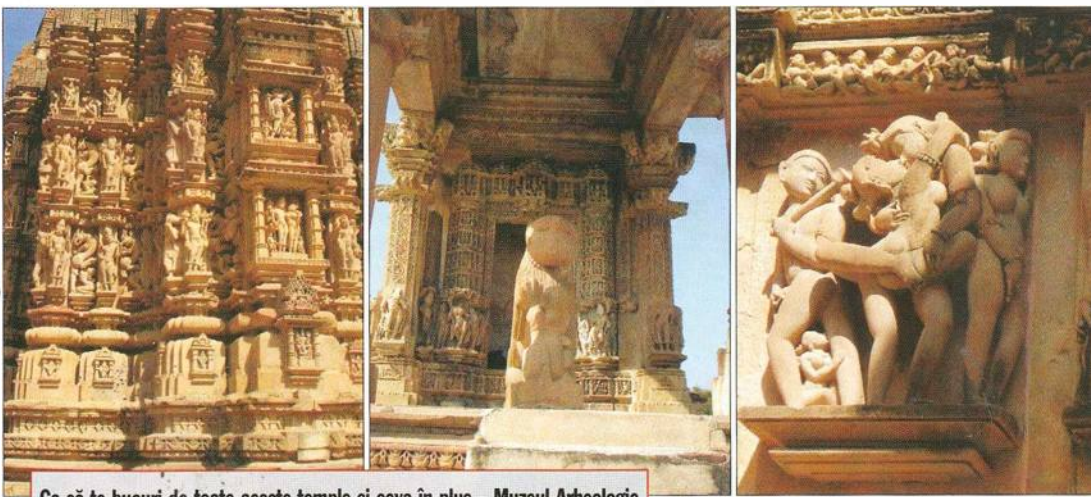

Am plecat din Varanasi către aeroport pentru a lua avionul spre Khajuraho. La aeroport – mare dezamăgire. Cursa către Khajuraho s-a amânat cu două ore din cauza smogului. Mai târziu tabela a afișat o amânare cu patru ore, apoi anularea zborului pentru acea zi! Norocul nostru că am mers în grup și că agenția de turism română prin care am plecat avea un contract ferm cu o agenție de turism din India.

Numai așa compania aeriană ne-a pus la dispoziție un autocar modern pentru a ajunge în Khajuraho. Grupurile mici de turiști – mulți aflați pe cont propriu – au rămas pentru a doua zi să ia cursa spre Khajuraho.

Pe șosea am înțeles de ce se preferă să se ajungă la Khajuraho cu avionul și nu cu autocarul. Drumul a fost prost, foarte prost! E adevărat că am trecut prin sate indiene și am putut vedea viața populației de la țară, ceea ce din avion nu se vede, dar... mai bine cu avionul. Unde mai pui că

toaile nu existau pe drum, iar autocarul nu era dotat cu așa ceva. Așa că turiștii români pretențioși care strâmbau din nas când vedeau cum procedează indianul obișnuit în cazuri de maximă urgență au fost nevoiți să se așeze, în șir indian, pe marginea șoselei și să rezolve problemele în cel mai pur stil clasic. În tufișuri nu puteai intra că o cobră, un scorpion sau vreo altă lighioană putea face oricând: haț! Așa că a fost delicios să vezi o trupă de albi bodogănind pe marginea șoselei.

Ca să te bucuri de toate aceste temple și ceva în plus – Muzeul Arheologic aflat în zona templelor vestice – trebuie să rămâi la Khajuraho ceva mai mult timp, poate chiar trei zile. Un moment propice pentru vizitarea impunătoarelor construcții de aici este luna martie, în timpul festivalului anual de dans, care durează zece zile și cu prilejul căruia templul Khandariya Mahadeva devine podiumul pentru cei mai buni dansatori.

Norocul nostru că șoseaua la ora 24.00 nu prea era circulată.

Am ajuns în Khajuraho în jurul orei două noaptea. Ne-am cazat și am adormit totuși ca pruncii după un drum lung de zece ore, un drum pe care avionul l-ar fi parcurs în trei sferturi de oră. Khajuraho nu este o localitate mare, are circa 20.000 de locuitori. Orașul a fost capitală culturală a dinastiei hinduse Chandella între secolele al X-lea și al XII-lea în timp ce capitala politică se afla la Kalinjar. Templele descoperite de englezi au dus faima acestui loc. Ele sunt situate într-un parc mare, foarte bine întreținut și frumos amenajat. Când India și-a obținut independența în 1947 aici era un fel de semideșert iar, după amenajare, zona a căpătat ceva din aerul parcurilor englezești dar și din luxul junglei de altă dată.

Apariția dinastiei Chandella, căreia i se datorează templele de la Khajuraho, este învăluită în mister și legendă. Se spune că Hemvati, fiica unei familii de preoți din zonă, ar fi fost orbită de dragoste și patimă fiind lovită apoi de blestemul Indrei care a făcut-o văduvă la 16 ani, când arăta încă asemenea unei nimfe sucind capul bărbaților.

Când te apropii de parcul care adăpostește vestitele temple ești asaltat de o mulțime de oameni care vor să îți vândă ceva: de la ofrande pentru templu la albume cu statul Madhya Pradesh și Khajuraho, trecând prin brățări, inele și alte podoabe. Pentru câteva zeci de rupii ai parte și de un dans, executat pe loc, numai să cumperi ceva. Odată trecut de intrare, descoperi un parc superb amenajat

cu flori exotice.

La Khajuraho există trei tipuri de temple, ele aparținând diferitelor culturi: templele din partea de vest sunt consacrate zeilor Brahma, Vishnu și Shiva, templele aparținând culturii vaishnava din partea de nord și cele jainiste din partea de sud. Templele sunt construite din pietre sculptate care cântăresc fiecare circa 20 de tone. Nu a fost folosit nici un fel de mortar pentru a lipi între ele pietrele. Templele au fost construite sub dinastia Chandella între anii 950 și 1050, respectând tradiția tantrică, și aparțin astăzi Patrimoniului UNESCO.

Cel mai mare templu din tot complexul de la Khajuraho este Khandariya Mahadeva consacrat zeului Shiva și conține circa 900 de statuete. Cel mai vechi dintre toate este templul Chaunsat Yoghini, care face parte din grupa templelor vestice, fiind consacrat zeiței Kali. Un alt templu care s-a păstrat, fiind consacrat zeului soarelui – Surya, este templul Chitragupta. Tot din grupa celor din vest mai fac parte și templele Vishwanath, Lakshmana, Matangeshwara. Din grupa celor de est fac parte templele Parsavanatha, Ghantai, Adhinata și cele trei temple hinduse: Brahma, Vaamana și Javari. Duladeo, Chaturbhuj sunt temple aparținând grupei din sud.

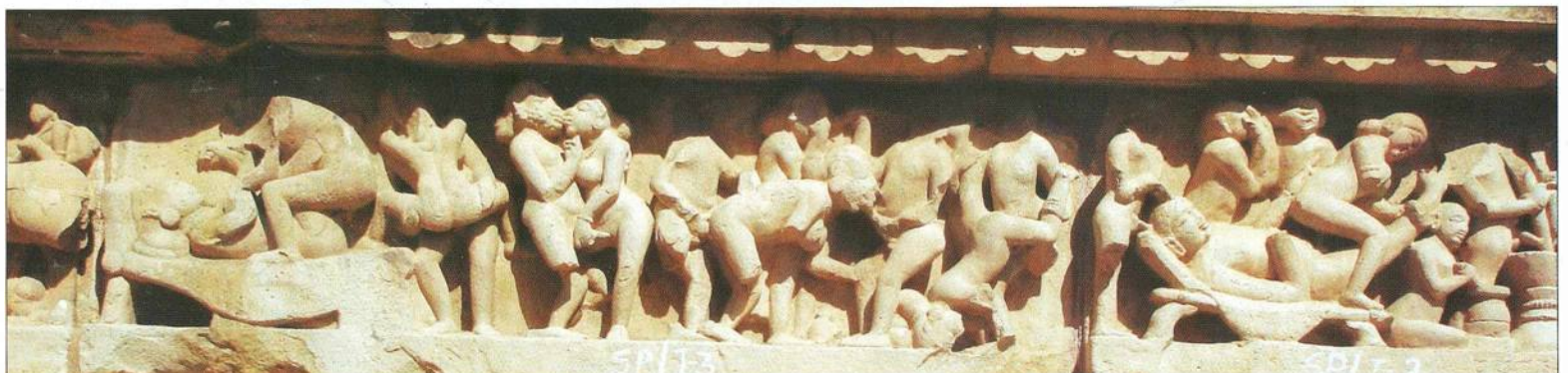
Sculpturile și statuetele acoperă fiecare părticică din tavanul și pereții templelor. Se spune că au lucrat o mie de oameni la toate aceste sculpturi și ornamente care

împodobesc construcțiile. Luate în ansamblu, sculpturile nu au numai un caracter erotic, ci redau viața de zi cu zi a oamenilor și a curții din secolele al X-lea și al XI-lea. Practic, turistul are sub ochi o adevărată procesiune a vieții care culminează cu *sanctum sanctorum*, aflat în interior, unde oamenii își pot vărsa amarul vieții lor în fața zeității. În interiorul templelor se intră numai desculț. Încălțăminte se lasă la baza scărilor, înainte de a urca spre intrarea în temple.

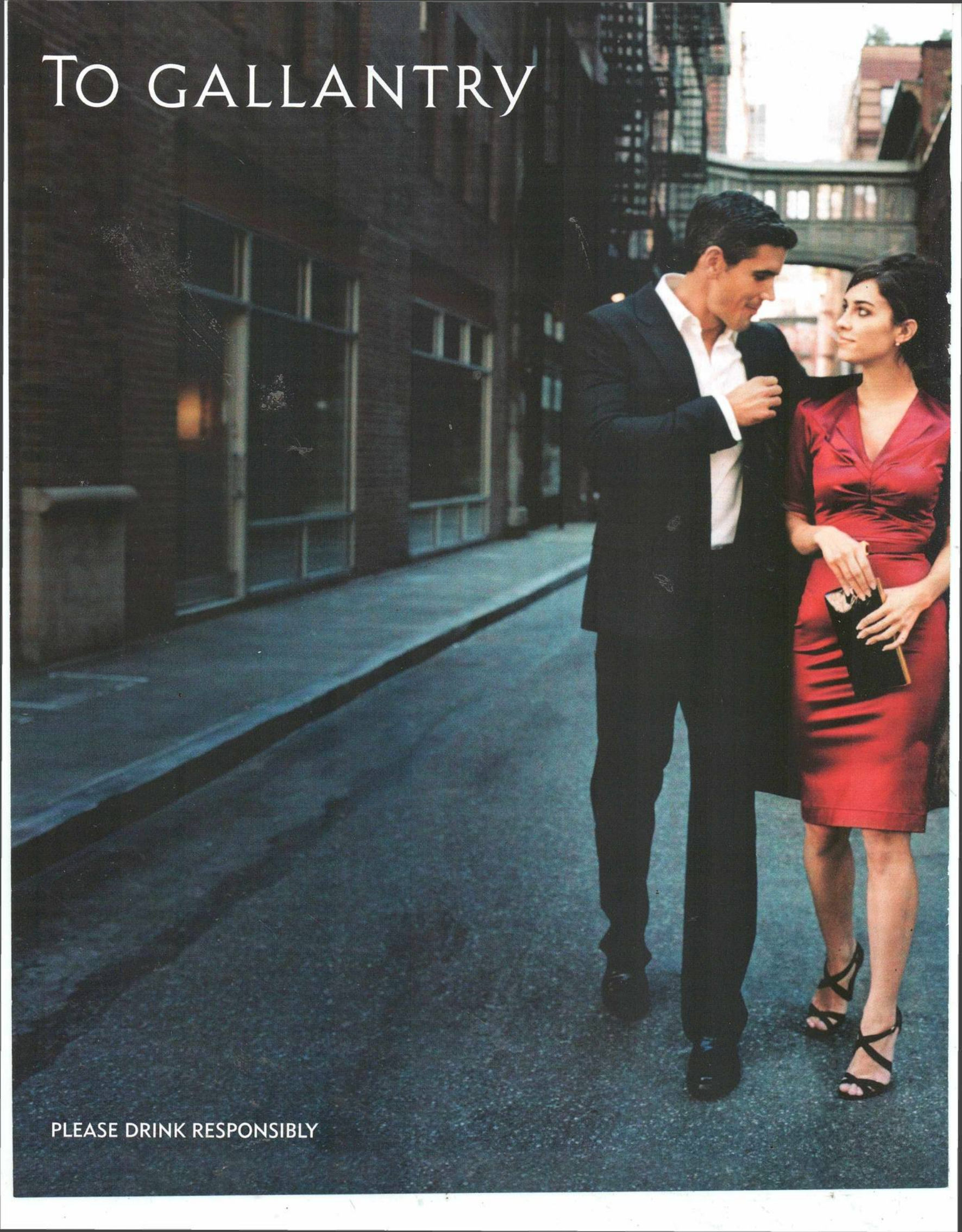
Dacă afară există sculpturi pline de erotism, în interiorul acestor mărețe edificii nu veți găsi sculptate decât zeități, interioarele nu au nimic erotic. Explicația o reprezintă credința conform căreia zeități nu puteau fi afectate de dorințele sexuale caracteristice corpului. Totuși, în unele temple de la Khajuraho există mici sculpturi cu caracter erotic amplasate pe pereții interiori despre care se spune că aveau rolul de a purifica pe cel care intra la zeitate. Altfel spus, bărbatul sau femeia care intra în templu, la zeu, trebuia să își lase dorințele sexuale „la ușă” (în aceste mici sculpturi) și să intre astfel eliberat de orice dorință.

În exteriorul templelor din Khajuraho abundă statuetele tantrice, scenele erotice sunt cele care ies în evidență. Filosofia tantrică presupune întregul univers cu toate nivelurile sale de manifestare, nu neagă nimic din ceea ce există și acordă o importanță deosebită astrologiei, biologiei, anatomiei și sexualității. Fuziunea amoroasă, considerată ca fiind în esență o unificare a principiilor cosmice masculine și feminine, ocupă un loc deosebit de important în tehnicile și procedeele tantrice. Nu e de mirare dacă vezi pe pereții exteriori ai templelor de la Khajuraho scene amoroase între bărbați și femei dar și scene de zoofilie între oameni și cai, oameni și elefanți etc. Dacă vă gândiți cumva să învățați ceva din scenele erotice pe care le puteți vedea aici e bine să le priviți cu mare băgare de seamă fiindcă unele poziții s-ar putea să vă trimită direct în mâinile medicului ortoped. Multe sunt din genul: copii, nu faceți așa ceva de capul vostru acasă!

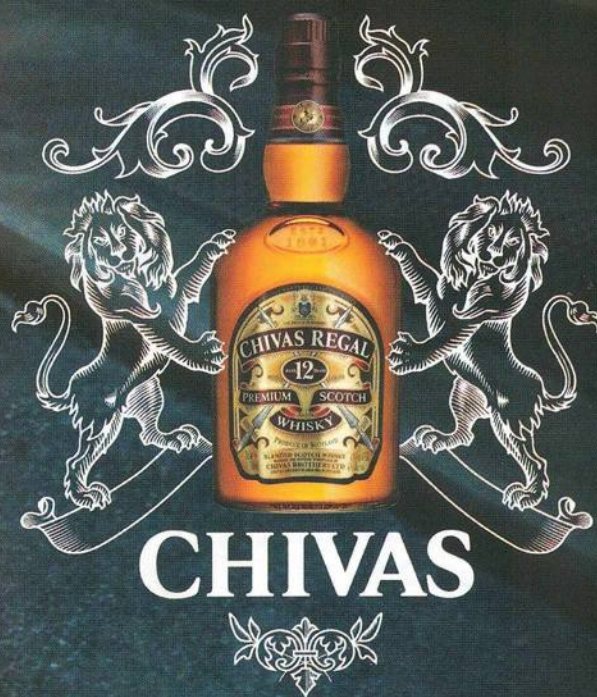
Text și foto: **Alice-Claudia Gherman**

TO GALLANTRY

A man in a dark suit and white shirt is adjusting the lapel of a woman in a red dress. They are standing on a city street at night, with buildings and a bridge in the background. The man is looking at the woman, and she is looking back at him. The scene is lit with warm streetlights, creating a romantic atmosphere.

PLEASE DRINK RESPONSIBLY

CHIVAS

LIVE WITH CHIVALRY

Tudor Furir:

„Chivas e în pole position“

Tudor Furir, directorul general al **Pernod Ricard România**, a binevoit să ne acorde un interviu în care ne-a relatat amănunte despre povestea de succes a companiei pe care o conduce.

▶ **Pernod Ricard și-a bugetat vânzări cu 30% mai mult în 2008 față de 2007. Obiectiv îndeplinit? Obiectiv greu?**

– Obiectiv depășit. Inițial, părea greu de crezut că vom ajunge acolo, a fost cu adevărat o provocare. Am funcționat mai bine decât ne-am imaginat fiindcă, în primul rând, ne-a ajutat și piața – trebuie să recunosc – apoi, pentru că eu cred în puterea portofoliului și acesta a fost un element important pe care poate nu l-am luat în considerare la maximum. Una peste alta, ne-am dus spre 50% cu vânzările și, deci, am superdepășit estimările.

– **Ce segment al portofoliului evoluează cel mai rapid/cel mai bine acum?**

– În principiu, vorbim de whisky și, în mod particular, despre Chivas. În ultimii doi ani am avut la Chivas cea mai mare creștere procentuală din lume, nu vorbim despre niște volume mici, ci de unele sesizabile la nivel european. Șampania crește foarte mult pentru că e o alternativă la spirtoase și pentru că este legată foarte mult de celebrare, de zile de naștere, de momente deosebite. Chivas-ul e în *pole position* și e portdrapelul.

– **Din portofoliul pe care îl aveți, de care brand vă simțiți cel mai atras?**

– Cred că de *Ballantine's* de 12 ani. Mi se potrivește, atașamentul față de brand este dat și de niște valori pe care brand-ul le are și cu care rezonezi. Nu aș putea fi atașat de un lichior, de exemplu.

– **Spuneți că vă doriți să fiți comparați ca notorietate și încredere cu Chanel, Nike sau Adidas. Sunteți acolo?**

– Nu suntem acolo și nu fiindcă nu am putut noi în România, dar comparația nu se face la nivel local, un brand are o notorietate gen *Chanel* în momentul în care e un brand global. Asta se construiește în timp. Cred că votca *Absolut* este mai aproape de asta decât alte branduri din portofoliul nostru, la *Absolut* cred că suntem în zona brandurilor celebre, gen *Chanel*, *Rolex*.

– **Ați adus din portofolii internaționale câte-va branduri de vinuri: Montana – Noua Zeelandă, Graffigna – Argentina, Campo viejo – Spania și Jacob's Creek – Australia, ce evoluție au?**

– În primul rând, *Pernod Ricard* e un mare producător de vin, al patrulea producător de vinuri pe plan mondial. Vorbim de vinuri premium, nu vinuri de masă și

vinuri vărsate. Nu vindem vinuri ieftine!

M-am gândit că, până la urmă, dacă tot le avem în portofoliu, ar fi păcat să nu le aducem. Vinul care merge cel mai bine este *Jacob's Creek* tocmai pentru că are o notorietate internațională, este numărul unu în Marea Britanie. În România vinurile nu au o importanță strategică, *Core business*-ul nostru nu e vin, e *spirits*! Am aplicat o strategie simplă, în sensul în care am decis să fim prezenți în anumite lanțuri de magazine internaționale, în magazinele specializate și, încet-încet, să creștem distribuția la nivel de restaurante atent selectate, deci nu distribuție liberă. E o chestie calitativă, nu cantitativă. Vreau să cresc încet-încet, prin oamenii care ajung să bea din vinul nostru și, ulterior, să-l recomande.

– **Dar brandurile de șampanie Mumm și Perrier Jouet, care e dinamica brandurilor respective?**

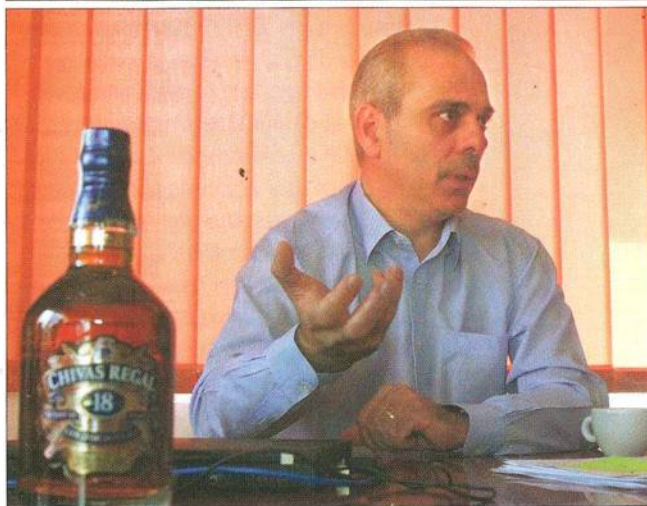
– Șampania e o categorie premium prin definiție, e un trend care a venit în România oarecum recent, ultimul trend venit la nivel de obiceiuri de consum. Nu se poate așeza peste vinurile spumoase, șampania e o chestie absolut unică. Spre deosebire de whisky, șampania e mai mult un brand consumat în *HoReCa* de top. Obiceiurile de consum din România sunt altele decât afară. La noi șampania se bea la club, dacă se poate să fie și un joc de artificii pentru a face mai vizibil momentul în care se aduce șampania la masă e O.K. E o chestiune festivă, ține de *show off*. În Vest face parte din protocolul unei mese inclusă în cotidian. Am fost, de exemplu, în Franța, unde șampania se consumă în locul vinului, sunt trei tipuri de șampanie: sec înainte de masă, rose între feluri și demi-sec la desert. La noi șampania e o chestie specială, de *rich people*. *Mumm* e o șampanie premium la un preț oarecum mai accesibil – 40 de euro la raft; pe când *Perrier Jouet* costă peste 100 de euro, adresabilitatea e alta. Pentru noi, brandul cel mai important este *Mumm* și practic la el vânzările s-au dublat în 2008.

– **Cu un an și jumătate în urmă se lansau pe segmentul superpremium: Ballantine's de 17, 21 și 30 de ani respectiv Chivas de 18 și 25 de ani. Care a fost reacția pieței?**

„De câte ori vorbim despre alcool vorbim despre socializare, vorbim despre celebrare, momente festive, deci e un ingredient normal în viața de zi cu zi a omului.“

„Din punct de vedere profesional ambiția mea este să duc Pernod Ricard în România pe primul loc la nivel de companie în categoria băuturi alcoolice.“

„Alcoolul nu trebuie tratat ca un viciu, alcoolul, până la urmă, face parte din istoria umanității. Dacă te uiți la istoria antică, alcoolul era acolo și făcea parte din viața de zi cu zi.“

– Dacă vorbim despre *Ballantine's* de 17, 21 și 30 de ani e un *line extension* care se adresează cunoscătorilor, oamenilor care apreciază un whisky de calitate. În extensia asta de portofoliu nu există nici o componentă de *show off*, e pur și simplu un lucru de calitate pentru oameni care apreciază acest lucru. Reacția a fost pozitivă, am vândut mult mai mult decât ne-am așteptat. La prețul pe sticlă ne-am așteptat să vindem câteva zeci de sticle pe lună, ori noi am vândut în trei luni peste 1.000 de sticle, ceea ce înseamnă că în România a început să se formeze o categorie de oameni care apreciază anumite branduri fiindcă sunt cunoscători. Nu mă refer

numai la whisky. Dacă aduceam extensiile astea acum trei-patru ani lucrurile nu ar fi funcționat ca astăzi. Piața a răspuns peste așteptările noastre, la fel și la *Chivas* de 18 ani. Vindem acest tip de whisky mai mult decât toată Europa de Est la un loc: Cehia, Bulgaria, fosta Iugoslavie, Ungaria, Polonia. Consumatorul român e diferit și pentru el sunt mai importante brand-urile.

– **Bea lumea mai mult pe timp de criză?**

– Nu. Eu cred că e o poveste chestia cu lumea care bea mai mult pe timp de criză. Din contră, bea mai puțin. În primul rând, nu-și mai permite deoarece criză

înseamnă bani mai puțini, consum mai mic, dar nici nu bea semnificativ mai puțin. Pe timp de criză comportamentul consumatorului se schimbă în funcție de individ, nu mai poți avea grupuri de consumatori care se duc către un anumit obicei de consum, ci fiecare în funcție de trăirile interioare își schimbă comportamentul. Sunt consumatori care migrează la bere sau care se duc de la *Chivas* la *Ballantine's* ori de la *Ballantine's* la votcă mai ieftină. Criza, la noi, încă nu și-a spus cuvântul. Pentru noi, consumul deocamdată nu a scăzut, dar nici nu avem creșteri. Se observă o stagnare.

– **Gusturile românilor în materie de băuturi evoluează spre brand-uri?**

– Într-o primă fază, gusturile românilor au evoluat mai degrabă spre categorii, categoria whisky era o categorie aspirațională spre care lumea tindea, era o problemă de putere de cumpărare. Asta a căzut în 2007 când prețurile au scăzut și atunci consumatorii care doar se uitau spre categoria whisky au început să se orienteze spre brand-uri. Văd chestia asta spre exemplu la *Chivas Regal* unde lumea cere *Chivas*, nu cere whisky. Această orientare începe de la categoria *mainstream* spre standard și se manifestă mai puternic în categoriile premium și superpremium, un fel de piramidă unde, la baza ei, orientarea spre branduri este mai mică, dar și nivelul prețului e mai mic. Există o orientare către brand care se dezvoltă și e tot mai puternică, văd asta la votca *Absolut* care este nouă în portofoliu și reprezintă o lecție din care învățăm. Există clienți care consumă *Absolut*, care nu vor să bea altceva, nu neapărat pentru că din punct de vedere calitate *Absolut* este mai bună ca alte votci similare, ci se identifică cu brandul și valorile brandului.

– **Vă orientați spre asimilarea de noi branduri, o completare de portofoliu?**

– Tot timpul suntem în căutare de branduri, tot timpul vrem să ne optimizăm portofoliul. Nu vrem nici să luăm branduri doar de dragul de a lua branduri pentru că nu e cazul. Vorbeam de vinuri mai înainte, ei bine, vinul a fost o completare de portofoliu. Tot completare de portofoliu înseamnă și gama superpremium de la *Ballantine's* și *Chivas* de 25 de ani. Există două abordări: una de a-ți extinde portofoliul prin *line extension* – vezi *Chivas* de 12 și lansez *Chivas* de 18, 25 de ani; am *Ballantine's finest* și de 12 ani, apoi lansez *Ballantine's* de 17, 21 și 30 de ani, o altă abordare care privește dezvoltarea prin achiziții, ceea ce s-a întâmplat cu votca *Absolut*. Există preocupare și pentru noi brand-uri – noi nu avem, de pildă, vinuri spumoase în portofoliu, băutură care reprezintă o categorie foarte mare – dacă vom putea, probabil, nu voi ezita să adaug și categoria asta, dar probabil voi ezita să mai iau votcă în portofoliu sau încă un brand

de whisky, pentru că nu poți să manageriezi zece branduri din aceeași categorie și nici nu e loc în piață. Pe segmentul de whisky piața este oarecum matură, e foarte greu ca branduri noi să intre în piață și să devină relevante pentru consumatori.

– **Cum a decurs și care au fost consecințele preluării votcii Absolut?**

– Votca *Absolut* a fost, practic, o completare perfectă pentru portofoliul nostru, fiindcă ne lipsea o votcă premium. Locul ei era oarecum pregătit, iar integrarea ei nu a fost o chestiune foarte complicată. Au fost două opțiuni – *Absolut* și *Stolichnaya*, aceasta din urmă a fost prima opțiune pentru *Pernod Ricard* deoarece existau deja contracte de distribuție la nivel internațional, dar, din păcate, a fost foarte dificil de discutat cu ei și de concluzionat o vânzare. *Pernod* a vrut să cumpere *Stolichnaya*, pe de altă parte statul suedez a scos *Absolut* la vânzare și era o oportunitate unică. Cred că a fost o opțiune fericită: în primul rând, fiindcă *Absolut* completează un gol în portofoliul *Pernod* și, în al doilea rând, pentru că aduce foarte mult *know-how* pe partea de brand, construcție de brand, platformă de comunicare.

– **Alte mișcări pe alte categorii: gin, coniac, lichioruri?**

– Cred că o categorie foarte interesantă pentru compania noastră o constituie romul, mai degrabă decât vinul sau coniacul. Vorbim aici, în principal, de *Havana Club* care este un brand fascinant. Vine din Cuba, la nivel de consumator *Havana* are foarte multe posibilități de exprimare. Cuba e o chestie exuberantă, în care lumea e săracă, dar se simte bine, e fericită. E în fapt demonstrația că nu trebuie să fii bogat ca să fii fericit. Noi am făcut câteva promoții pe *Havana Club* și am văzut că este un răspuns formidabil la nivel de consumator. Și mai e un brand foarte interesant, *Ramazzotti*, care e un fel de bitter, are o piață destul de mică în România, dar care nu trebuie ignorată.

– **Dar, în cazul unui vin spumos, targetul e feminin?**

– La rom targetul e mixt, e dulce și romul e o băutură mai aromată, mai dulce decât whisky-ul sau votca. Vinul spumos are un target mixt, dar în condițiile în care peste 50 ml de votcă pui o sticlă de *Coca-Cola* practic concentrația de alcool e acceptabilă și constat că există un trend printre femei și anume acela de a trece de la lichior către long drinks și cocktail-uri – votcă cu suc de portocale, de exemplu. Și mai e acum un trend: whisky cu suc de mere verzi. În China, de pildă, se bea *Chivas* cu ceai verde. Câte bordeie atâtea obiceiuri.

text: **Mihail Gălățanu**

și: **Alice-Claudia Gherman**

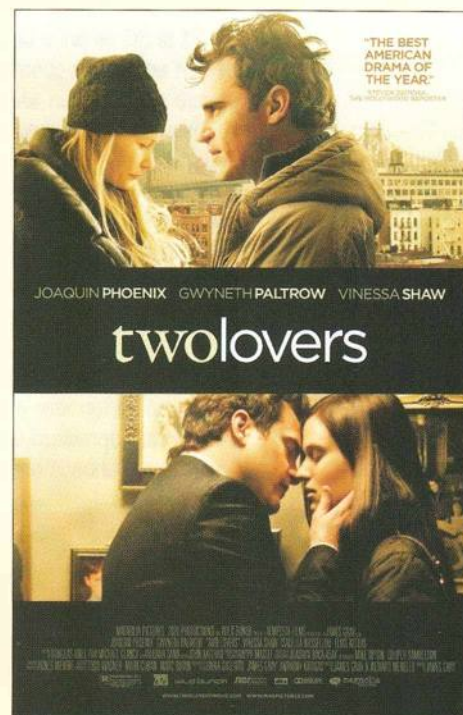
foto: **Octavian Tîbăr**

Romantism made by Paltrow&Phoenix

Two lovers

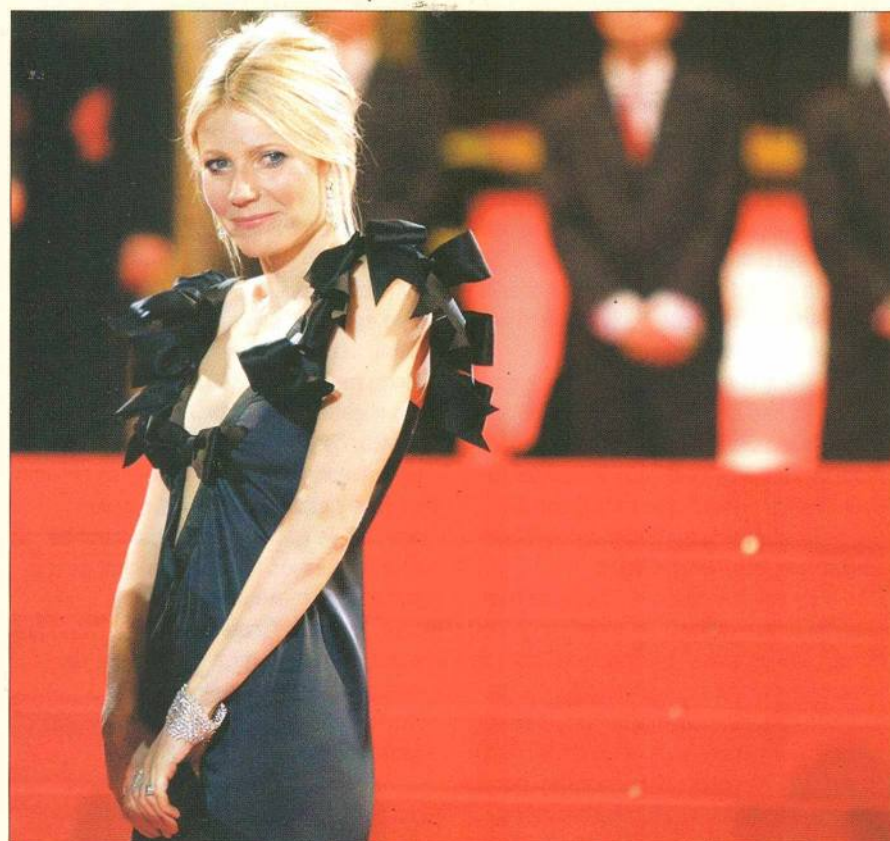
Nopti albe, fără Dostoievski

James Gray a debutat ca regizor în 1994, cu filmul *Little Odessa*. De atunci până acum, filmele regizate de el s-au bucurat de succes, dacă amintim *The Yards*, *We Own the Night* și ultimul, despre care criticii de film vorbesc la superlativ, *Two lovers*. Cu actorii Gwyneth Paltrow și Joaquin Phoenix în rolurile principale, regizorul se pare că a făcut o alegere excelentă, ambii interpreți potrivindu-se în genul de roluri cu încărcătură emoțională suicidală, auto-distructivă. Filmul este adaptat după volumul scriitorului rus Fiodor Dostoievski, *Nopti albe*, scris de acesta în anul 1848, iar tema pare la fel de actuală în secolul XXI.

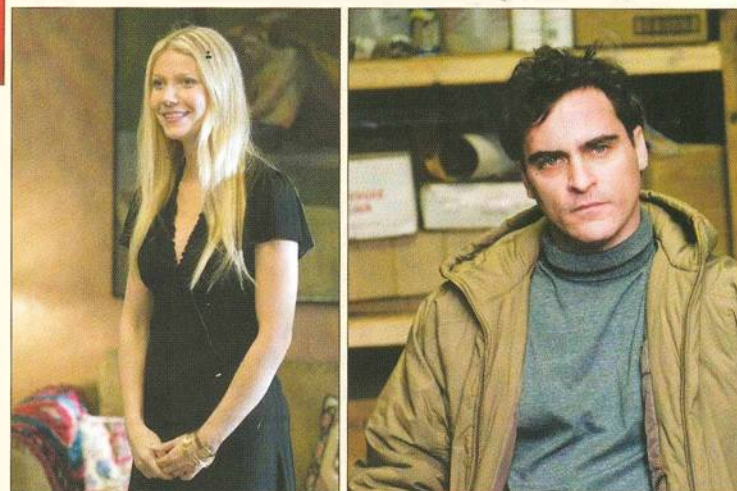
și pomiri instinctuale, cărora nu știu să le facă față. Există o pendulare între relația psihic – obstacole – maturitate, care-și schimbă rând pe rând forța de acțiune. Romantismul și drama filmului transpare din imposibilitatea personajelor de a se bucura de normalitate, din nesiguranța în propria lor judecată schimbătoare, alienată și, pe alocuri, cu tușee lucide, care pun bazele unei armonii dureroase în cuplu. Când încearcă să se apropie unul de altul, trecutul fiecăruia își spune cuvântul, stopând șansele protagoniștilor de a-și da frâu liber sentimentelor. Atracția dintre ei urmează coordonate alogice, într-un cadru în care alții devin punctele de sprijin pe care se construiește iubirea dintre ei. Tot ceea ce ține de trăiri și exprimare emoțională pare mai ușor de studiat la cei din jur. Cursul firesc al iubirii e deturnat de fiecare dată, iar emoțiile se zbat cu și mai multă furie, luând naștere precum niște deviații, într-un malaxor involuntar și de necontrolat. Filmul exploatează o penumbră

Emoții oarbe

Filmul a fost lansat pe marile ecrane în februarie 2009 și este al treilea film al lui James Gray care intră în competiția pentru premiile de la Cannes. Cu Joaquin Phoenix care interpretează rolul unui tânăr cu o personalitate labilă, căruia părinții încearcă să-i aranjeze încă întâlniri cu femei, și o Gwyneth Paltrow în rolul fetei care

locuiește vizavi de protagonist, cu probleme personale – o egocentrică, în jurul căreia pretinde să se învârtă tot universul, cei doi dau viață unei tipologie de cuplu realist pentru ziua de astăzi. Pulsuina dintre nevoia de a se apropia unul de altul, precum o fac și alții, nu se plasează nici înăuntrul, nici în afara lumii reale, ci pare construită pe malformații care reproduc structura internă a fiecăruia, mai puternică decât încercările lor romantice, care devin amăgiri, flashuri

continuă între ce se poate și ce nu este dat să se întâmple, între dorințele celor două personaje și structura psihică, ai căreia tributari sunt, și care stopează dezvoltarea acestui firesc al simțurilor și al iubirii.

Cu toate că este mamă a doi copii, Gwyneth nu se rușinează să ne arate puțină goliciune în acest film. Este o goliciune care ține locul atingerilor propriuzise dintre cele două personaje și un gest de seducere, de la depărtare.

Când te îndrăgostești de fata care stă în același bloc cu tine, dar nu ești sigur de nici una dintre reacțiile ei, poți rămâne surprins de gesturile spontane, care par uneori încărcate de un sens nebulos. Imaginația fiecăruia dintre protagoniști este mai puternică decât realitatea în care se întâlnesc, telefoanele și conversațiile în noapte, sau cele care anunță alarmant ruperea unor bariere, un șantaj emoțional trăit la limită. O limită care nu face diferența exactă între destinații, între cei cu care se întâlnesc și cui îi este adresat surplusul de iubire pe care nu știu să și-o arate unul altuia. Personajul interpretat de Phoenix, Leonard, se resemnează să dea curs și altor idile, atunci când își dorește să se lase îndrumat de oamenii normali din jur. Crede că își poate schimba și el comportamentul, dacă se lasă angrenat în lumea celorlalți. Nu există nici o dovadă mai mare că nu îți poți ghida rațional sentimentele, decât propria insatisfacție. Și

nu spune nimeni că o mare iubire trebuie să se consume pe deplin sau să urmeze căile cunoscute. Ea există în cele mai neașteptate și îmbâcsite situații, în cele mai ascunse unghere, de unde te perturbă, atunci când nu o lași să fie ascultată. Secvența în care Leonard Kraditor, la începutul filmului, încearcă să se sinucidă, pare leitmotivul pe care se construiește filmul. Este o sinucidere lentă a apropierei, a iubirii, a prieteniei, a comunicării și este o reprimare a morții, aproape involuntară. Leonard, cu propriile forțe, se salvează, atunci când se aruncă de pe pod, în apă. Amprenta acestei salvări se simte și atunci când fuge de iubirea reală, apropiindu-se de o alta, venită din lumea normalității.

Joaquin Phoenix a mai jucat în pelicule regizate de James Gray, care își construiește filmele meticolos, la distanțe de ani, unele de altele. Încadrat la categoria *dram-romance*, filmul nu este destinat consumatorilor de produse comerciale și nu pare să fie destinat nici moralistilor. Frumusețea sa reiese mai degrabă din lipsurile pe care le bifează cu brio. Temă incomodă, stil mimetic prin inversiunea cursului narativ, personaje candidă într-un context american agresiv. Pe lângă toate acestea, Joaquin Phoenix, care anunțase la sfârșitul anului 2008 că nu va mai face film, a revenit. Strategie de marketing? Nu contează, pentru că rolul i se potrivește ca o mănușă. A încercat, ca și alți actori (Mark Wahlberg, Johnny Depp),

Sânii lui Gwyneth

Critici, incoerențe

o carieră muzicală, cântând și pe sounduri hip-hop. În talk-show-ul lui Letterman, *Late Show with David Letterman*, difuzat pe CBS, odată cu promovarea filmului *Two lovers*, Phoenix a fost refractar la cariera de actor pe care o are în față, fiind intrigat că nu i se acordă credit în cariera muzicală. Incoerența discursului său a fost subiect de dispută în presă și s-a presupus că este doar o festă jucată presei, iar promovarea filmului a continuat mai puternic după acest incident.

Criticul de film Dominic von Riedemann, chiar dacă recunoaște meritele filmului, e de părere că acesta nu și-a atins toate scopurile. *Two lovers* ridică mai multe probleme decât cele la care poate să răspundă într-un mod adecvat. Să fii prins între două partenere eligibile, și lupta sufletească dintre securitatea emoțională și dorința instinctuală, este una a dominării. Iar regizorul Gray a adus laolaltă o distribuție de excepție ca să-i facă povestea credibilă.

Se pot spune multe despre triunghiul amoros al lui Gray, poate tocmai datorită disonanțelor care îi oferă temei filmului această strălucire halucinantă. Lipsa happy ending-ului tradițional și motivarea că iubirea reală nu se fondează pe împlinirea ei. Dar Dominic von Riedemann rămâne tributari în fața alegerilor oferite de regizor spectatorilor, pare a-și dori ca personajele să fi fost mai voluntare, și acordă o notă mediocră acestui film ieșit parcă din convalescența prin care am trecut cu toții, după pierderea unei mari iubiri.

text: **Andra Rotaru**

foto: **Agerpres**

CREIERE CARE NE COAF

Radu Călin Cristea:

„Desfid ideea că un scriitor trebuie să trăiască din expediente”

Este de mai bine de un an directorul Muzeului Național al Literaturii Române. Omul a cărui instalare în post i-a făcut pe unii să spere în revigorarea *MNLR*, iar pe alții să se teamă de noul drum pe care îl va apuca *MNLR* și mai ales de viitorul lor profesional în această instituție. Mult timp jurnalist cu experiență la *Europa Liberă*, Radu Călin Cristea oferă o altă viziune asupra a ceea ce trebuie să se întâmple într-un muzeu al literaturii care are în patrimoniu peste 300.000 de piese.

▼ Un muzeu este de obicei frecventat de cei interesați de colecțiile pe care le deține. Foarte des este asociat cu noțiuni precum prăfuit, vechi, istorie, demult. Muzeul Național al Literaturii Române (*MNLR*) oferă literatură. Cât de vie este această ofertă?

– O operă literară este și rămâne vie în măsura în care valoarea ei estetică rezistă în timp. Or, cam cu un asemenea material se lucrează în muzeu. Avem prerogativele de a opera cu postumități fericite, ceea ce ne ferește de contactul cu o contemporaneitate ale cărei valori se pot estompa mai repede decât ne imaginăm astăzi. Cărți recent publicate precum *Istoria critică a literaturii române* de Nicolae Manolescu sau *Iluziile literaturii române* de Eugen Negrici demonstrează ce viață scurtă au opere literare care, la momentul apariției lor, primiseră solide garanții de eternitate. Expoziția permanentă *Rotondele*, revista *Manuscriptum*, editura muzeului, alte proiecte ale *MNLR* dovedesc străduința noastră de a scotoci prin sertarele știute și neștiute ale literaturii române, într-un proces pe care mă încumet să-l socotesc „viu”. Suntem vii, deci existăm înălăuntrul celui mai mare patrimoniu deținut de vreo instituție muzeală din România – peste 300.000 de piese.

– Cum atrageți generațiile tinere către *MNLR*?

– Cu binișorul. Personal nu-mi fac o obsesie din asta. Cred că a devenit un stereotip să plusăm pe mitul acesta cu tinerii care trebuie îndopați cu multă cultură ca niște găște bezmetice. Tinerii adevărați vin spre literatură adevărată și viceversa. Noi nu putem fi mai mult decât un vehicul. Expoziția permanentă e un concept proiectat să exprime viziunea unei instituții cu caracter național. Cu o deschidere ce nu putea ține cont de

„De literatură mă reapropii cu teamă și cu tandrețe și cu tristețea trădării unei meserii care m-a făcut cândva fericit.”

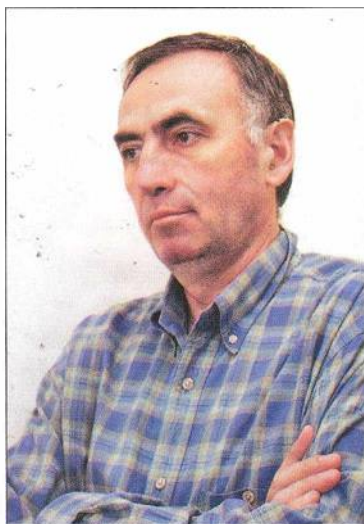
vârsta potențialilor vizitatori. Sunt însă și destule „rubrici” eminate pentru tineri. Pentru Sala *Atelier* unde elevii din clasele mai mici sunt îndemnați către lecturi neconvenționale ale unor opere clasice se fac rezervări cu trei-patru luni mai devreme. E puzderie de tineri la *Cenaclul* de la Muzeu. La expoziția permanentă se vine în vizită și cu autobuzele. *MNLR* a organizat anul trecut un concurs de eseuri pentru elevii din ciclul gimnazial. Va urma anul acesta un concurs similar pentru liceeni, tema eseurilor fiind *România pitorească*. Editura noastră a publicat în 2008 mai multe cărți ale unor tineri sub 35 de ani, inclusiv debuturi. Avem un raport relaxat cu tinerii și nu-i întâmpinăm cu programe de culturalizare forțată.

– Sunteți de mai bine de un an directorul general al acestei instituții numite *MNLR*, ce ați schimbat în această perioadă în funcționarea sa, cu ce vă mândriți?

– Am venit spre muzeu angajat într-o misiune și publică și privată. La fel ca alți prieteni atinși de febra neopașoptismului atât de patetic definit de Adrian Marino, am devenit acționarul unui proiect cam utopic – acela al reformării unor instituții de stat. *Hard work*. Am găsit muzeul într-o stare deplorabilă. Ajunsese o sinecură pentru nevestele, fostele soții, fetele, băieții, amantele, verișorii, văduvele sau prietenii unor scriitori. Moralmente, breasla literară și autoritățile comuniste și postcomuniste s-au pur-

tat injust cu muzeul, tăindu-i din demnitate și privându-l de o funcționalitate care începe să se inventeze din mers. O inacceptabil de lungă perioadă de timp muzeul n-a fost verificat serios de nici o instituție de stat. Apoi a aterizat brusc, la vreo jumătate de an înainte de venirea mea, Curtea de Conturi, care a găsit o încălceală fără seamăn, lipsa sau dispariția unor documente, contracte ilegale, pe scurt un haos organizat ireproșabil. Totul cu un iz penal explicit. N-am nici o ezitare în a reproșa memoriei predecesorilor mei în fruntea muzeului (în special ultimii doi – altfel literați cât se poate de stimabili) o lipsă crasă de respect pentru lege și un interes dezgustător pentru rezolvarea pe cale instituțională a unor probleme personale. Pot spune că situația s-a normalizat. Mai am în jurul meu câțiva dulăi știrbi care latră doar la Lună. Personalul a devenit cooperant în integralitatea lui, diagnosticul a fost pus, pacienții sunt identificați și terapiile aplicate aduc în muzeu o stare de sănătate colectivă inimaginabilă cu un an în urmă. Marea mea bucurie e legată de schimbarea în bine a imaginii *MNLR*. Gala din decembrie a premiilor *Manuscriptum* a arătat că *MNLR* este o instituție culturală de top din România. S-au strâns atunci împreună, la invitația muzeului, Nicolae Manolescu, Gabriel Liiceanu, H. R. Patapievici, Livius Ciocărlie, Ion Pop, Eugen Negrici și alții. Muzeul comunică, e parte dintr-un dialog select. Colaboratorii permanenți ai *MNLR* fac parte din elita scriitorimii române. Editura a ieșit din convalescență, după ce mulți ani titlurile atractive alternau cu apariții submediocre. Ultima carte editată este un lung dialog purtat de Virgil Nemoianu cu Sorin Antohi. *Cenaclul* merge strună. *Rotondele* încă se mai caută. Am renunțat la diverse programe ce transformaseră *MNLR* într-o casă de cultură mai spălată și am tot pus bani deoparte pentru onorariile acordate scriitorilor. Desfid ideea că un scriitor trebuie să trăiască din expediente, dimpotrivă, el trebuie respectat, inclusiv din punct de vedere pecuniar, pentru ceea ce face.

– Când ați preluat funcția de director general, v-ați plâns că ați găsit acolo prea multe

FAZĂ

cenacluri, care e situația acum?

– E foarte simplu: am găsit două cenacluri proaste și le-am înlocuit cu unul bun al cărui amfitrion sunt Daniel Cristea-Enache și Tudorel Urian.

– **V-ați lăsat fascinat de jurnalism în special după Revoluție, ați lucrat pentru Europa Liberă și numeroase publicații din România. Vă mai fascinează și astăzi la fel de mult această profesie?**

– M-am trezit în jurnalism venind din literatură. Am avut șansa extraordinară de a fi cooptat în marea echipă de la Europa Liberă. Am practicat, vreme de aproape un deceniu și jumătate, la Europa Liberă, la București, München și Praga, toate genurile jurnalistice – de la reporter de teren, analist și autor de interviuri cu toate celebritățile vremii la editor și realizator de programe. Am părăsit, de bunăvoie, Europa Liberă și Praga din cauza unei saturații, mi s-a părut atunci că meseria aceasta își epuizase resursele de surpriză, inovație și frumusețe. Acum nu mai sunt atât de sigur de asta, dovadă faptul că am rămas, în continuare, jurnalist.

– **Jurnaliștii actuali par să se fi îndepărtat de rigoarea și profilul jurnaliștilor de la Europa Liberă, cine e de vină pentru această schimbare?**

– Vânturile, valurile. Profilul jurnalistului de la Europa Liberă este irepetabil. Aplicarea rigorilor deontologice de la Europa Liberă s-ar solda cu darea afară a 80–90% din mass-media din România. Serile succesive de demolări ale Europei Libere au dus la pierderea unor ziariști excepționali. Primul nume care îmi vine în minte este Raluca Petruțian, cel mai complet analist de politică externă pe care l-am întâlnit. De vină nu sunt nici Raluca Petruțian, nici Emil Hurezeanu, nici Neculai Constantin Munteanu, nici, cu îngăduința dv., subsemnatul ori Sabina Fati, Sorin Faur, Horațiu Pepine, Andreea Pora și alții. De vină au fost vremurile și, de la Vest la Est, azimuturile lor păguboase.

– **Este jurnalismul românesc în criză la această oră?**

– Se află de vreo trei-patru ani într-o criză foarte urâtă din care va ieși intrând, în cel mai bun caz, într-o altă criză, mai puțin urâtă. Urâtul va persista însă pentru că, în meseria asta, o conștiință o dată pătată nu ți-o șterge nici detergentul, nici șmirghelul. Nici măcar duhovnicul.

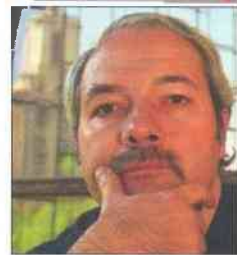
– **Sunteți din orașul Ineu, mai mergeți acasă la Ineu?**

– La Ineu m-am născut și acolo au trăit bunicii dinspre mamă. De cei dinspre tata mă leagă Beiușul și Bihorul. Vatra mea e însă în altă parte, la Chișineu-Criș, un orașel așezat pe Crișul Alb și care îmi monopolizează toate visele. La concurență cu Praga. Mă întorc la Chișineu-Criș mai rar decât mi-aș dori. Mi-e frică de nostalgia violentă a reîntoarcerii în spațiul copilăriei mele. Mi-e teamă să aflu că mi-a mai murit un prieten, că în casele unde mă jucam locuiesc niște străini, că nu mai înțeleg mare lucru din urbea de acum. Natura a rămas însă uluitor de neschimbată – râul, sălcile, malurile ierboase, trestia, câmpurile, plopii de la gară, grădinile. De neschimbarea asta mi-e tare dor pentru că a rămas contemporana copilului ce am fost cândva.

text **Alice-Claudia Gherman**

foto **Dan Vatamaniuc**

Citate publice&Publi/cetate

Mihail Gălățanu

mihail.galatanu@revistaflocara.ro

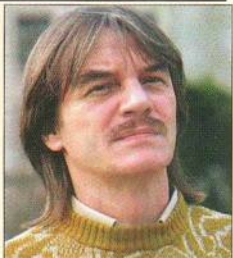
Cărți proaste

E o modă. Editurile românești, uneori chiar și unele dintre primele zece de la vârf (de la care eu, personal, dacă nu și cititorii am pretenții), au început să publice cărți străine PROASTE! Da, nene! Proaste. Sub diferite pretexte. Unul ar fi că vin din străinătate cu mixul de marketing. Cu copertă. Cu citate. Cu reclamă. Cu ad-uri. Cu target, public-țintă etc. Pe bandă rulantă. Ai auzit sau n-ai auzit de gigelul care recomandă cartea la nu-ș-care publicațiune străinează, nu contează. Acum, ce-or să zică ei? Iată, asta de la FLACĂRA e ofuscat că nu publică ei, ăștia, niște româneche. Puteți să credeți orice. Dar cărțile voastre sunt PROASTE. Majoritatea. Sunt convins, s-ar putea, cu unele, să faceți bani. Cu puține. Apar, însă, maldăre. Maculatură întregi. Care nu vor face nici măcar bani. Sigur, apar cărți slabe și ale unor autori români. Ei au, măcar, singura scuză, că scriu în românește: deși asta nu poate fi nici ea o scuză. Ci un fel de paleativ. Pe de altă parte, e drept, nu poți să ceri, la fiecare pas, unui scriitor, român sau străin, să scrie cărți geniale. Unele cărți, pur și simplu, sunt golite de conținut. Alea, poate nu știți, se numesc cărți comerciale. D-ai-a-s proaste. Au, și ele, o scuză. Sunt proaste fiindcă-s comerciale. Și gata! Nu-i așa că ăștea, cărțile comerciale, trebuie să fie proaste? Proaste, nene, da' proaste cu stropi. Autorii români? Sunt nevandabili. Și să vezi ce au să se răzbune autorii români pe ele, pe editurile ăștea de doi bani. Sunt, lucru neversosimil în Franța, bunăoară, sau în Italia, sau în Anglia, edituri care scot numai cărți din afară. În ce țară se mai întâmplă asta? Și sunt din TOP TEN. Au scos, poate, o dată, un autor român. Sau de două ori. Pe pile. Că hăr-măr, îl cunosc... Că să încercăm și noi marea cu degetul o dată... O să spuneti: bă, nene, dară cei asta? O pledoarie pentru autorii români? Nu. E o pledoarie pentru cărțile bune, indiferent de unde vin. Bune sau, măcar, lizibile. E o piață liberă, îți vor răspunde, dacă îi întrebi. Pe ei, editorii ăștia... știți dumneavoastră care. Poți să scoți orice jeg, dacă se vinde, asta e: înseamnă că are un rol social, nu? Păi televiziunile jechoase nu au un rol social? Se uită lumea la ele. Și piața cărții s-a tabloidizat. Mai devreme decât alte piețe. E criză, scoatem și noi ce putem. Știfturi. Frumos colorate și ambalate ca să se vândă. Poate nu ne vede nimeni și facem bani, ce ziceți? Pentru fiecare carte, oricât de idioată ar fi, tot găsești un pedigree, dacă vrei. Și aici nu ai constrângerile revistelor: în revistele de spart seminte-n gură, sigur, nu intră advertiseri. Pe când, la cărți, poți să te cobori oricât de jos. E *no-limits*. Și cititorul o să înghită gălușca, hm? Păi, ce să facem, că tot e criză, umblăm la cufărul cu vechituri, *oldies but goldies*, și încă ar fi bine să fie așa, dar *goldies* nu prea-s, mai mult *oldies*... Acum se vede prestația unor editori care sunt de meserie împachetatori de fum & zgomote, nu intelectuali, nu cărturari, nici măcar librari, ci doar niște negustori soloși de păduri tăiate calupuri, vânzători de hârtie (aproape) igienică, mental sau nici măcar mental... Ba reeditări, nenicule, ba supozitoare pentru femei, siropuri idioate, șerbeturi horror, uite-așa trece viața. Sau, de cealaltă parte, thriller de doi bani, peltite rău. Editorii vor să-și facă vile din banii fragilii ai cărților. Să-și umple teșchereaua, iar mai apoi să se plângă, vezi, Doamne, că, în general, cărțile se vând prost, că nu sunt o marfă. Da. Cu adevărat. Chiar nu sunt o marfă. Poate un produs, da. Dar nu o marfă.

CHIVAS

LIVE WITH CHIVALRY

Tudor Călin Zarojanu

Mai există politică în România?

PD-L și PSD guvernează împreună. Bun. Deci nu mai există poziții de stânga și poziții de dreapta. Asta dacă PD-L a reprezentat vreodată dreapta și PSD s-a comportat vreodată ca un partid de stânga.

Oricât de confuz a fost PNL la guvernare, și mai confuz pare acum, în opoziție. Un partid care nu se află la putere are la dispoziție două mijloace principale de exprimare: inițiativa legislativă, respectiv o atitudine publică puternică, bine definită și coerentă, în regim de campanie permanentă (un exemplu a fost, până nu de mult, PRM: știai exact ce vrea și ce urmărește). Nimic de genul asta dinspre liberali.

PRM – că veni vorba – practic nu mai există. Nu-l va învia manevra cu Gigi Becali, mai ales după ce PNG a anunțat că acesta va reveni la conducerea Noii Generații după ce va fi ales europarlamentar – ceea ce deschide calea unei premiere halucinante: păcălim Parlamentul Europei! Un cetățean e ales pe lista unui partid, dar știm dinainte că va reprezenta la Bruxelles altă formațiune! PRM nu va învia nici măcar prin pro-

babila propulsare a liderului său în forul continental. Vom exporta un pic de spectacol – atât.

Pe de altă parte, flamura naționalistă n-a fost preluată de nimeni, nici măcar acum. Deci nici naționalism n-avem, fie el temperat sau coleric.

După cum nu mai avem nici politică etnică. Cvasi-dispariția PRM a lăsat UDMR fără obiectul muncii, mai ales după ce coaliția stânga-dreapta i-a plasat, pentru prima oară în istoria post-decembristă, în afara guvernării. Cu ce să se mai ocupe? Ați mai auzit ceva, recent, despre UDMR, orice-ar fi?

Opoziția extraparlamentară e și mai jalnică. Pe ruinele PNȚCD nu s-a ridicat nimic și nu cred că are rost să vorbim despre PIN sau... Sau cine? Mai există ceva? Mai există ceva?

O! Cât eram de amuzați și/sau speriați, la începutul anilor '90, de ploaia de partide, cât ni se părea că e de ridicolă sau de periculoasă – și ce păcat că nu mai există acum! Unde e blocul partidelor de centru, condus de Serghei Mezaros, unde sunt tinerii liberali care visau să taie dintr-o dată coada câinelui, unde e elita Alternativei României,

adunată de Varujan Vosganian...?

Nu mai sunt. Nu mai e nimic. Decât o masă – nu prea mare – de politicieni fără nici o coloratură politică, dar care-și iau locul unii altora, care trec fără o tresărire de la un partid la altul și care nu mai au de mult vreun mesaj pentru noi. Un mesaj personal, ușor de recunoscut. Să auzi sau să citești o frază și să spui: Asta sigur au zis-o liberalii!

Există și excepții, dar de regulă sunt negative: oameni care – la extrema cealaltă – au îmbătrânit încremeniți în două-trei idei fixe. Îi identifici imediat, e adevărat, nu pot fi confundați – dar nici nu prea ai ce face cu ei...

În România nu mai există politică, ci doar politicieni.

Ar putea fi un semn de normalitate, ca la americani, de pildă: două partide mari, care își succed la putere, cu diferențe de acțiune care abia se observă, pentru că sistemul, sănătos, funcționează singur.

Dar, din păcate, nu e asta. Și nici altceva. Pur și simplu nu e nimic. ■

Istorie paralelă

La Sankt Petersburg a apărut un manual de istorie care susține că sioniștii l-au ucis pe Stalin și au provocat prăbușirea URSS. „Sioniștii sunt cei care l-au eliminat fizic pe Stalin” în 5 martie 1953, susține autorul, Vasili Drojin, în vârstă de 80 ani, profesor la Universitatea Ministerului de Interne. Mai mult, adevăratul nume al „sionistului” Mihail Gorbaciov era de fapt „Garber”! În 2007, un manual scris de Alexandr Filippov a provocat indignare încercând să revizuiască rolul jucat de Stalin și să justifice represiunile.

Nu-i de mirare că nostalgicii pun flori și azi, după 56 de ani, la mormântul cumplitului dictator (foto).

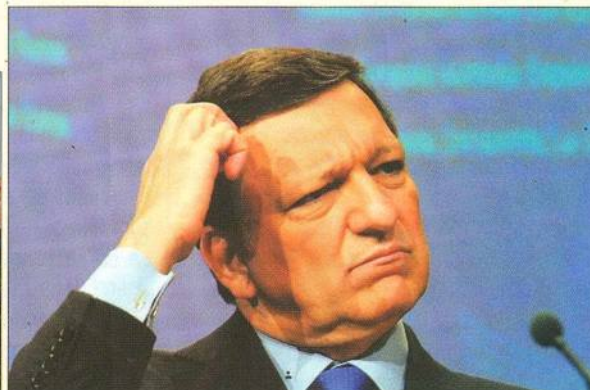

E sau BA?

Obligată să păărăsească lista PD-L, pentru a opri comentariile și controversele, Elena Băsescu a strâns fără emoții 200.000 de semnături de susținere a candidaturii la alegerile europarlamentare, ca independentă. Mai mult, conform sondajelor, va trece ușor pragul electoral. Asta nu înseamnă, Doamne ferește, că s-ar fi oprit sau măcar redus comentariile. Din contră. Așa am aflat, de pildă, ce salariu mare are – probabil același de când s-a angajat, dar acum a venit vorba, nu? Oricum, și alți politicieni ar trebui să facă experiența asta: ia să vedem, cine mă votează dacă nu-s pe lista unui partid? Din acest punct de vedere, iată, EBA are deja experiență! ■

Oboseală

Președintele Comisiei Europene, Juan Manuel Barroso, a declarat că statele UE au obosit să tot ajute Bulgaria, drept care nu va da curs cererilor recente de ajutor venite din partea premierului de la Sofia. El a spus că problemele trebuie rezolvate de statul bulgar,

răspunzând astfel solicitării ca statele membre UE să trimită „diplomați cu experiență” pentru a prelua „poziții-cheie” în administrația bulgară, în scopul de a

impulsiona implementarea reformelor. Mutatis mutandis, poate că așa ceva ar fi soluția ideală pentru noi: un guvern de străini – de pildă nemți, vorba lui Argezi. ■

Recrearea unui personaj

Lui Gigi Becali i s-a furat mașina. Mă rog, una dintre ele. Printr-un mesaj, hoții i-au cerut o răscumpărare. Enervat, omul i-a dat în urmărire personală. Badigarzii lui i-au prins și au recuperat obiectul. Până aici, cred că nici un român din România n-are să-i reproșeze ceva omului de afaceri. Numai că a mers prea departe, recurgând – conform procururilor – la sechestrare și tratamente discutabile. Cu toate acestea, felul în care a fost arestat și mai ales faptul uluitor că despre hoți n-a mai venit vorba au făcut din Gigi Becali o victimă și un erou care – între altele – probabil că ne va reprezenta la Bruxelles! Suntem geniali.

Sună-mă, **sunt fierbinte!**

Jurnaliștii acreditați să participe la o conferință de presă la Casa Albă au avut o surpriză mișto: primind din partea organizatorilor numere de telefon pentru a pune întrebări secretarului de stat american, Hillary Clinton, și consilierului pentru Securitate Națională al președintelui Barack Obama, generalul James Jones, s-au trezit intrând pe o linie erotică. De la celălalt capăt al firului au fost întrebați de o voce languroasă: „Ai dorințe ascunse?” Păi, da, stoparea crizei, retragerea din Irak, pacea mondială. Și cui i s-a întâmplat asta: soției lui Bill Clinton! Chiar o fi fost o greșală sau a făcut cineva o poantă?

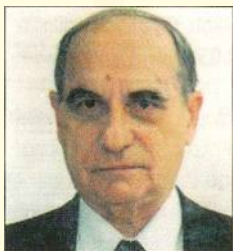
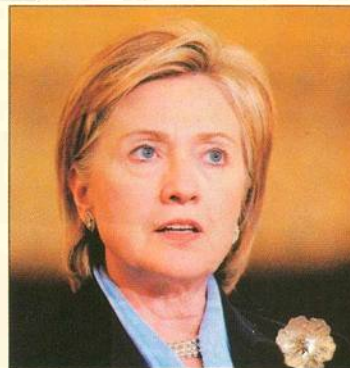
Mamma mia!

Tonele de comentarii pe marginea gafelor politicianilor mioritici sunt ridicole față de ce poate produce premierul italian Silvio Berlusconi. După ce l-a făcut „bronzat” pe Obama, el a dat

peste cap ceremonia aniversară a NATO pentru că îl sunase cineva pe mobil. A vorbit minute în șir, în iarbă, pe malul Rinului, cu spatele la gazda Angela

Merkel, care între timp a primit toate celelalte delegații, cu care până la urmă a trecut podul spre Franța, italianul urmându-i într-un târziu, tot vorbind! Câteva zile mai târziu declara despre sinistrății seismului din Italia: „Bineînțeles, adăpostul lor actual este provizoriu, dar e ca un sfârșit de săptămână în camping!”

Basil Ștefan

Un capitalism mai moral

„Eu tot n-am înțeles cum va schimba lumea, în bine, criza”, a fost leitmotivul întrebărilor primite de la câțiva cititori după articolul publicat, tot aici, luna trecută. Cititorii aveau dreptate să fie oarecum contrariați: când începi să simți pe pielea ta efectele crizei mondiale, e greu să o asociezi cu ideea unei evoluții spre bine. Contam însă pe faptul că mai marii economiei mondiale nu se vor putea opri la măsurile de salvare a băncilor, adică la combaterea efectelor crizei, lăsând neatinse cauzele care au produs crahul. Și, ca mai toată lumea, așteptam un răspuns în acest sens mai ales de la Reuniunea Grupului celor 20, de la Londra. Acum, la o lună de la G 20 și după toate comentariile și analizele specialiștilor, știm că rezultatele sale cu siguranță nu au fost acel eveniment epocal care să pună capăt imediat, ca prin minune, crizei (lucru, de altfel, imposibil). Ele oferă totuși perspective mai bune pentru a traversare mai rapidă și mai puțin dureroasă a acesteia.

Nu va fi creată o nouă monedă internațională de rezervă, care să înlocuiască dolarul slăbit de crahul bancar și de recesiunea economică din SUA, dar mijloacele de care dispune FMI vor fi triplate, așa încât țările emergente să poată avea acces la credite, ca să nu se prăbușească ire-

mediabil din lipsa oricărei finanțări sau să sufere daune severe din cauza instabilității monedei americane. Principalul reproș care se poate aduce reuniunii G 20 este probabil acela că nu a făcut mai nimic în direcția reducerii disproporției absurde (50 la 1) dintre sfera speculațiilor financiare și cea a economiei reale (producția de bunuri și servicii). Ceea ce înseamnă că efectul destabilizator implicit al acestui decalaj va afecta în continuare economia mondială. Noul „Consiliu de stabilitate financiară” are însă misiunea de a asigura o supraveghere mai strictă a piețelor de capital. Cu ce efect, rămâne de văzut. O supervizare mai atentă va împiedica în viitor și bonusurile aiuritoare acordate de către bănci (chiar și atunci când evită falimentul doar grație ajutorului de stat!), iar activitatea agențiilor de rating va constitui obiectul unei noi reglementări.

La plusuri se adaugă faptul că G 20 a anunțat „tolerantă zero” pentru evaziunea fiscală, care sustrage bugetelor naționale sume uriașe în fiecare an. Se pare că „paradisurile fiscale” au primit o dură și meritată lovitură. Concret, la presiunea G 20, patru țări (Costa Rica, Filipine, Malaezia și Uruguay) au fost scoase de pe „lista neagră” a OCDE după ce au acceptat

schimbul de informații fiscale, iar alte 34 (aflate pe „lista gri”) au promis să se conformeze noilor reguli. La Londra au avut loc, în acest domeniu, și câteva trocuri memorabile. Spre o pildă, americanii au acceptat scoaterea de pe „lista gri” a teritoriilor chineze Hong Kong și Macao în schimbul trecerii statelor Bahamas și Panama, care au legături notorii cu SUA, de pe „lista neagră” pe „lista gri”. (Putem întrezări aici un condominiu mondial americano-chinez, similar celui americano-sovietic de până în 1989 și care ar putea înlocui, într-un viitor nu prea îndepărtat, lumea unipolară de după căderea zidului de la Berlin. Dar asta este o altă poveste.) Oricum, până la o lume fără „paradisuri fiscale” mai este mult, căci prin ochiurile năvodului au scăpat și de această dată destui răpitori, mai mari sau mai mici: Malta, Cipru, San Marino, Monaco, insulele anglo-normande Jersey și Guernsey sau statele americane, cu legislație laxistă în domeniu, Nevada, Delaware și Wyoming.

O concluzie? Bilanțul G 20 nu este nici prea-prea, nici foarte-foarte. Meritorii sunt cele câteva măsuri de combatere a crizei și, mai ales, încercarea de a imprima capitalismului actual o față mai morală.

Karishma, miracolul bucătăriei indiene

India! Fascinantă, exotică, uimitoare. Bucătăria indiană! Savuroasă, condimentată, amestec de tradiție și artă. Toate acestea se regăsesc într-un singur cuvânt: *Karishma* – adică *miracol* în hindi – numele unui restaurant cu specific indian din Capitală, un local care de patru ani încoace încântă românii cu preparate delicioase. Carnea de pui și mielul plus numeroasele legume sunt materia de bază în bucătăria indiană alături, evident, de condimente care mai de care mai deosebite: curry, ghimbir, nucșoară, șofran, busuioc indian, piper, coriandru, ardei iute etc.

28 lei, *Punjabi Channa Masala* (năut în stil punjabi) – 20 lei, *Saag Paneer* (brânză cu spanac) – 20 lei, *Corn Mushroom Masala* (porumb și ciuperci în zeamă indiană clasică) – 20 lei etc. În ceea ce privește preparatele din carne acestea sunt fie din miel, fie din pui. Oferta este generoasă: *Lamb Rogan Josh* (miel cu sos de roșii și ceapă)

Unde în București, aproape de intersecția str. Mihai Eminescu cu Calea

Moșilor, Bd. Dacia și str.

Traian. Un local liniștit, cu un nume scris într-un stil apropiat de scrierea hindi:

Karishma, iar deasupra numelui un elefant cu trompa în vânt – semn de noroc și prosperitate – emblemă pentru India.

Patronul acestui local, dl Kapil Rajput locuiește din '91 în București, dar în 2004 a luat inițiativa de a crea un restaurant 100% indian pentru români. Nu că nu ar mai fi existat deja restaurante cu specific indian în Capitală, dar ele nu erau în totalitate indiene. Era nevoie de cineva care să înțeleagă pe deplin cultura și bucătăria tradițională indiană pentru a putea spune că este un local indian cu adevărat. Astfel, în ianuarie 2005 a apărut miracolul: *Karishma*, iar de atunci, cine i-a trecut pragul a înțeles pe deplin de ce se numește astfel restaurantul și, bineînțeles, a dorit să revină aici.

Karishma e un local micuț dar cochec. Personalul este deosebit de amabil, iar preparatele reprezintă o adevărată experiență culinară pe care poate doar în India o mai trăiești. Da, într-o casă românească, de prin 1950, dl Rajput și soția sa au reușit să redea atmosfera caldă și prietenoasă a unui restaurant din țara natală. Ei au decorat

salonul, având o capacitate de 80 de locuri, cu goblenuri indiene, capete de elefant pe post de sfeșnice, fețe de masă și șervețele de culoare grenă, *Made in India*, iar vitraliile au fost comandate în România, dar după model indian. Personalul care servește la masă precum și cei trei bucătari sunt indieni (au lucrat cu toții în hoteluri de cinci stele), iar muzica ambientală vă invită să vă lăsați vrăjiți de vocile inconfundabile de pe tărâmul de legendă al Indiei.

Preparatele pe care le veți găsi la *Karishma* sunt inspirate, în general, de mâncarea din nordul Indiei, îndeosebi zona New Delhi, dar veți găsi și accente ale bucătăriei indiene din sud.

Pentru bucătarii *Karishma* întreaga listă de preparate din meniu reprezintă o mândrie. Dacă sunteți vegetarian sau țineți doar post, restaurantul e ideal, o varietate întreagă de bunătăți vă așteaptă. *Daal Karishma* (linte neagră) –

– 36 lei, *Saag Ghost* (miel cu spanac) – 36 lei, *Lamb Korma* (miel în sos cremos, alb) – 36 lei, specialitatea casei *Lamb Chops* (cotlete de miel cu condimente indiene) – 49 lei sau *Chicken Madras* (pui cu cartofi în sos picant) – 34 lei, *Chicken Tikka Masala* (pui în sos picant făcut ca în sudul Indiei) – 35 lei, *Chicken Jhalfrezi* (pui cu legume în sos roșu) – 34 lei dar și *Reshmi Kebab* (bucăți de pui marinat în sos alb preparate la cuptor de lut și servit cu orez) ș.a.m.d. Pe lângă felurile de bază sunt excelente așa-numitele pâini indiene: *Tandoori Roti* – 8 lei, *Naan* –

10 lei, *Butter Naan* (un fel de pâine cu unt) – 12 lei, *Stuffed Naan* (pâine umplută cu cartofi, conopidă sau brânză) – 14 lei sau, de ce nu, o *Pudina Parantha* (pâine cu mentă) – 14 lei. Și, fiindcă vă respectați, încercați și un desert indian: *Gulab Jamun* (aluat dulce din brânză cu extract de lapte) – 15 lei sau *Kulfi* (înghețată indiană) – 15 lei.

Iar cum India este una dintre patriile ceaiului, nu se poate să intrați la *Karishma* și să nu încercați un ceai. Specialitatea casei este ceaiul *Masala* – 11 lei, dar puteți la fel de bine să încercați și *Lassi Menta* (iaurt cu mango – 11 lei, iaurt cu mentă sau chimen – 13 lei). De asemenea, trebuie neapărat să încercați un *Cocktail Karishma* sau *Cocktail cu cardamom* – 26 lei. În rest, puteți savura vinuri albe sau roșii românești: *Vinul Cavalerului* – 58 lei, *Byzantium Cramele Prahova* – 68 lei, *Terra Romana* – 58 lei, dar și o șampanie – 155 lei/sticlă de trei sferturi.

text, Alice-Claudia Gherman

foto, Octavian Tibăr

Tandoori Roti,
pui cu porumb
și Veg Pulao (orez cu
legume și șofran).

De 7 ani în top.
Respect, Nașul!

Luni - joi ora 20.00.

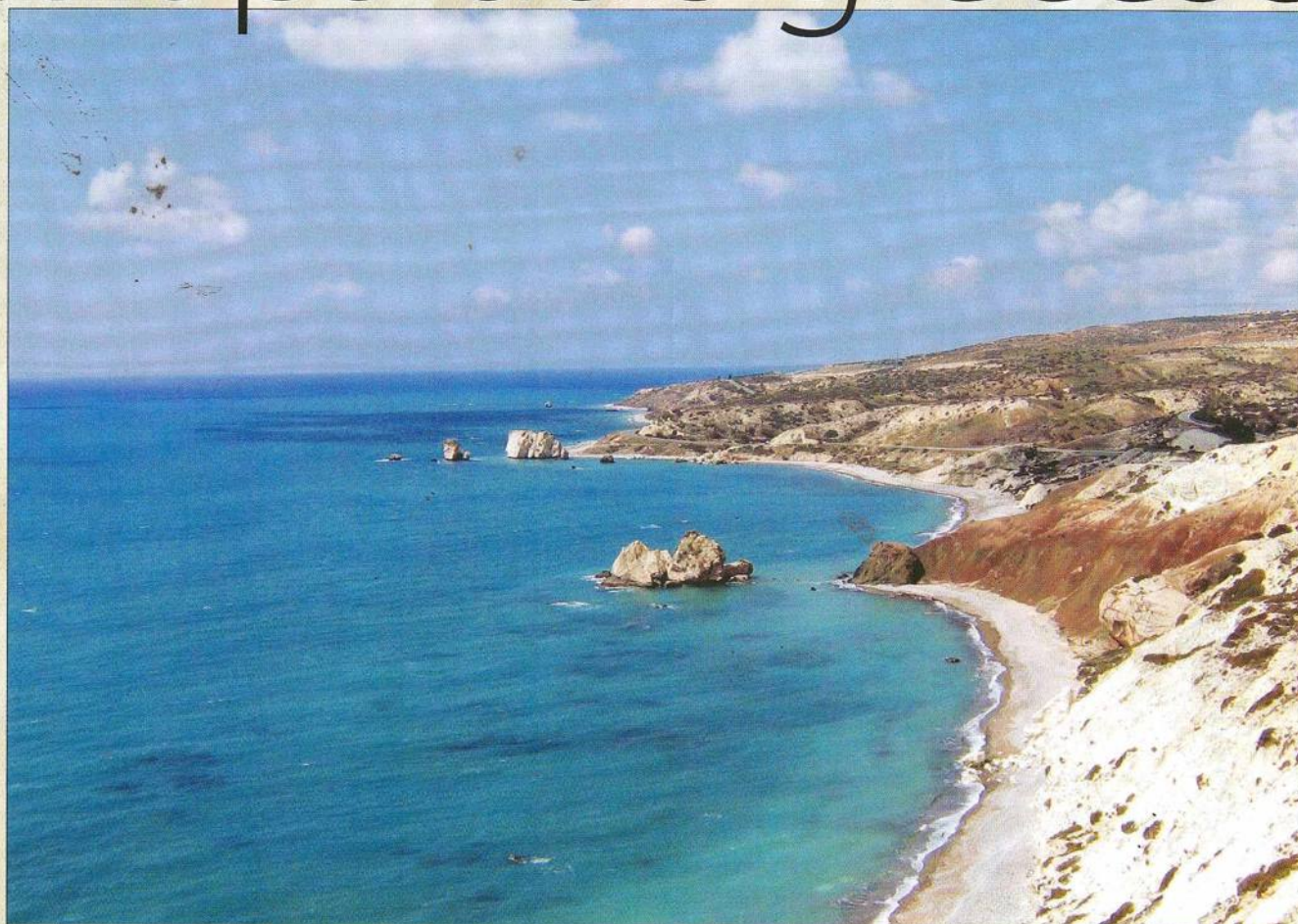
b1

aceeași lume. altă perspectivă

Cipru,

un alt paradis grecesc

Love Cyprus!
e logo-ul național al acestui tărâm fermecat, și cum să nu te îndrăgostești de plajele mediteraneene însoțite și de mănăstirile cu apă miraculoasă? Vinul curge din belșug, mâncarea e pe alete, iar tavernele, incendiere la apusul soarelui.

Thalassa, muzeul dedicat mării

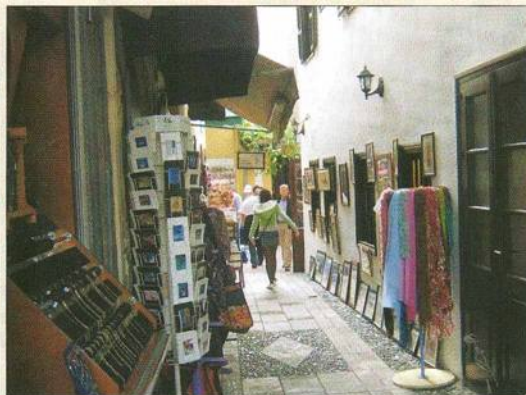
„În 15 minute aterizăm în Lamaca!“, se aude vocea comandantului de zbor și, din curiozitate, privești lumea de la înălțime: o bucată de uscat înconjurată de o apă de un albastru ireal. Și deja ți se face poftă de mare, de plajă, de soare, doar insula este binecuvântată cu opt luni de vară pe an. O adiere plăcută te cuprinde când pui piciorul pe tărâm cipriot și, în timp ce îți aștepți bagajele cu nerăbdare, afli că în apropierea aeroportului e Marele Lac Sărat, casa a mii de păsări flamingo. Te așteaptă un *pampos* zămbăreț, care îți ia numaldecât bagajul greu și te invită să urci în mașină pentru o incursiune pe tărâmul Afroditei. Conduce pe partea dreaptă, cu o lejeritate de invidiat, iar pe fundal se aude o muzică grecească plăcută și antrenantă care îți amintește

de *Zorba Grecul* și îți stârnește un chef nebun de drumeții, de viață și de petreceri până-n zori.

Prin geamul întredeschis pătrunde un parfum suav, fin de la portocalii, mandariș niii, lămâii care mărginesc străduțele. Fiecare casă are o mică grădină cu citrice și cu flori. Peisajul te fură și, fără să-ți dai seama, ajungi în Agia Napa, sufletul petrecerilor și al distracției, ziua pe plajele cu nisip fin, apă caldă și nenumărate gol-furi micuțe, noaptea în cluburile arhipline.

Inaugurat de curând, în 2006, muzeul din Agia Napa are în centrul său o copie în mărime naturală a navei antice *Kyrenia*, din anul 400 î.Hr. O construcție impozantă pe care o vei fotografia din diferite unghiuri și, de fiecare dată, o vei desco-

peri mai frumoasă. Alături, vei călca cu grijă pe o pardoseală din sticlă sub care vei admira bucăți de lemn rămase de la naufragiul navei. Vei rămâne apoi, pentru câteva momente, să urmărești pe un ecran imens un film documentar fascinant despre cum a fost descoperită nava lângă castelul Kyrenia. Scoici, corali, stele de mare, raci, pești, plante marine, broaște țestoase, toate și-au dat întâlnire aici pentru a fi așezate frumos în vitrină și admirate de privirile curioase. Elefanți mici, reproduceri fidele ale elefanților care au fost găsiți în zona Agia Napa, și balenele împăiate fac deliciul amintirilor de la fața locului. Iar dacă ți s-a făcut foame, peste drum de muzeu găsești cochetul restaurant *Petinos*, cu delicatese grecești care te fac să uiți de dietă.

Agia Napa, mănăstirea miracolelor

Băile frumoasei Afrodita

Tavernele, rajul distracției

În centrul stațiunii Agia Napa vei găsi o mănăstire veche din secolul XV, în curtea căreia se află o fântână octogonală. La baza fântânii vei zări chipul unei femei care, după cum spune legenda, ar fi fondatoarea mănăstirii. Aceeași legendă susține că tânăra, o aristocrată venețiană, s-a refugiat în acest loc sfânt pentru că nu s-a putut căsători cu alesul inimii sale. În peștera mănăstirii se află un apeduct prin care curge apă de la izvoarele din munți, o apă cu puteri miraculoase (un dar pentru localnici din partea fondatoarei mănăstirii), pe care o poți lua acasă în recipiente de plastic.

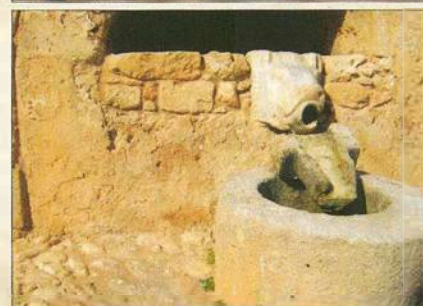
Albastrul turcoaz al mării se reflectă pe stâncile din rocă albă oferind vizitatorilor un adevărat spectacol. Legenda spune că în dreptul uneia dintre stânci s-a născut, din spuma mării, Afrodita, zeita dragostei și a înțelepciunii. Atunci când valurile lovesc puternic stânca, se formează un abur alb în care se reflectă silueta Afroditei. Este o destinație superbă pentru amatorii de drumeții, cu o rețea de cărări care împânzesc peninsula Akams.

Dacă vrei să savurezi toate specialitățile Ciprului din programul tău din fiecare seară nu trebuie să lipsească tavernele: una, două, depinde cât te țin picioarele pentru că, după delicatesele culinare, dansul e la loc de cinste. Și nici nu ai apucat să te așezi pe scaun, că un chelner se și apropie de tine, te pregătești să-i ceri în engleză vin alb, nu roșu, însă,

prea târziu. Frumușel și cu zâmbetul pe buze, te întreabă numaidecât în română: „Vin alb sau roșu?” Și nu e singur, în același local, mai întâlnești încă doi-trei chelneri români, încântați că trebuie să-i servească pe cei de acasă. Și festinul culinar începe obligatoriu cu *meze*. Ce e *meze*? O multitudine de feluri de mâncare tradițională, servite în vase mici: măsline kalamata, măsline marinate în ulei de măsline cu usturoi, sosuri delicioase, cremă de susan, multe sortimente de brânză, printre care și *haloumi* (rumenită pe grătar, iar gustul este o îmbinare între mozzarella și brânza noastră neaoșă), *tzatziki* (iaurt, pătrunjel, piper, usturoi și castraveți din oțet), chiftelute din legume, frigărui, mici, friptură de porc, pește... și niște papanasi cu brânză dulce și mentă, ca desert. Prăjiturile sunt divine, preparate cu miere, migdale, caju, fistic, miez de nucă, susan, fructe conservate în miere, iar pâinea coaptă pe vatră e adusă pe masă în timp ce iese aburi din ea. Vinul nu lipsește, cel mai dulce este *Commandaria*, unul dintre cele mai vechi vinuri din Europa.

Nu știi între ce să te împarți mai întâi: mâncarea e bună și muzica veselă te îmbie la dans. Chiar dacă nu știi pașii, îi deprinzi repede, tot ceea ce contează este să simți ritmul. Și dacă nu mai ai loc de dans în spațiul mic din fața formației, nimeni nu se supără dacă te urci pe masă și arăți că știi să trăiești. Vei avea parte de o ploaie cu șervețele din partea gazdelor, așa, în semn de recunoaștere a veleităților tale artistice.

Text Steluța Năstase, www.besttourism.ro

Cele mai bune oferte: Cipru

Agencia Christian Tour

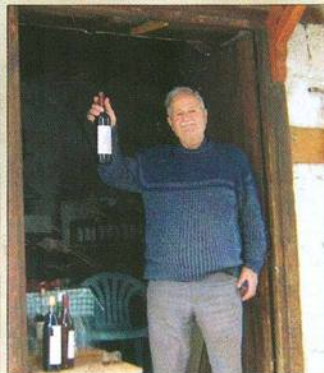
www.christiantour.ro, tel.: 021/369.98.35
0317.04.35

- **Hotel Nissiana 3*** – de la 436 euro/persoană, transport cu avionul București – Larnaca/Paphos – București, 7 nopți cazare cu mic dejun.
- **Hotel Golden Bay Beach 5*** – de la 554 euro/persoană, transport cu avionul București – Larnaca/Paphos – București, 7 nopți cazare cu mic dejun.

Agencia Prestige Tours

www.prestigetours.ro,
tel.: 021.319.77.94/95/96/97

- **Hotel Cynthia Beach 3*** – de la 499 euro/persoană, bilet de avion București – Larnaca – București, 7 nopți cazare cu demipensiune, asistență turistică locală.
- **Hotel Apollonia Beach 5*** – de la 689 euro/persoană, bilet de avion București – Larnaca – București, transferuri, 7 nopți cazare cu mic dejun, asistență turistică locală.

FLACĂRA TE AJUTĂ!

Ai o problemă pe care nu știi cum să o rezolvi? Ai nevoie de un sfat din partea unui specialist și nu știi unde să apelezi?

FLACĂRA TE AJUTĂ!
Noi îți răspundem la orice sesizare.

Scrie-ne pe adresa noastră – S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr.1, cod 013701, sector 1, București – pentru rubrica *Flacăra te ajută!*, iar noi vom încerca să răspundem la problema cu care te confrunți în paginile *La dispoziția dv.*! Decupează talonul și scrie-ne în câteva cuvinte despre necazul tău.

Vei primi răspunsul în numărul viitor al revistei!

Stimate domnule George Arion,

Am citit editorialul dv. din revista Flacăra nr. 4/2009 și, dacă pentru fotbalul românesc nu se mai poate face nimic, nădăjduiesc să se poată face ceva pentru societatea românească și pentru copiii noștri, VIITORUL acestei țări!

Trebuie să vrem să schimbăm tot ce este Rău și Urât în viețile noastre, trebuie să gândim permanent această schimbare și să o săvârșim în fiecare zi, începând cu noi înșine și cu ceilalți oameni apropiați sau străini!

Vă rog să studiați documentele anexate în care mă lupt de unul singur cu Nepăsarea, Impostura și Minciuna (la contestație și la plângerile mele penale – cinci, șase, șapte – nu am primit nici un fel de răspuns), iar „scrisorile deschise” nu au fost publicate de nici un ziar „independent” sau „vertical” din România, deși art. 30 din Constituția României prevede altceva!

Mihai-Daniel Chiribș, fotoreporter și realizator TV, a murit în timp ce muncea în grupul de montaj de la Național TV, la numai 29 de ani! Au rămas orfane de tată două fete: Maria (opt ani) și Veronica (numai zece luni). Inspecția Muncii l-a încadrat la „accident în afara muncii”! Implorăm ajutor.

Cu deosebită Considerație,
Comandor (rez.) Chiribș Ioan
Drobeta-Turnu Severin

Răspuns

Stimate domn,

Am primit documentele trimise de dumneavoastră, vom analiza cazul și vă vom oferi un răspuns adecvat într-un număr viitor al revistei noastre.

Pasion de Buena Vista

Un nou spectacol *Pasion de Buena Vista* a avut loc la Sala Palatului. 24 de soliști, instrumentiști și dansatori au delectat publicul cu peste două ore de muzică și dansuri specifice cubaneze. *Pasion de Buena Vista* a reunit trei dintre cele mai bune voci ale Cubei: *Los Compañeros de Buena Vista*: Tomas Sanchez, Răchin Inocencio și Maida Castaneda, alături de mai tinerii dansatori ai grupului *Tropicana*, în frunte cu talentatul coregraf Francisco Blanco „Villa” Prada, și instrumentiștii trupei *la Idea*, conduși de Antonio Castro. Pentru mai bine de două ore, publicul român a avut șansa de a descoperi atmosfera exuberantă a Cubei în ritmuri fierbinți de son, salsa, rumba, mambo și cha cha cha. (A.G.)

Homo Urbanus Europeanus

Jean-Marc Caracci este un fotograf din Montpellier care acum doi ani a lansat Europei o provocare deosebită, un proiect numit *Homo Urbanus Europeanus* care vorbește lumii despre omul din orașele Europei sau, altfel spus, despre modul de a fi urban al oamenilor. Caracci a realizat deja fotografii în 21 de capitale europene, luna aceasta și Bucureștiul va intra în proiectul său. Următoarea expoziție va avea loc la Sofia, în Bulgaria, în *Săptămâna Europei*, și va cuprinde 32 de fotografii pe format mare (120x170 cm) și va dura între 9 și 24 mai a.c. (A.G.)

Europa nu are vitamine!

Oameni de știință din Spania, Marea Britanie și Elveția s-au întâlnit în aprilie, la Universitatea Politehnică din Madrid, pentru a susține în fața presei europene rezultatele studiilor pe care le-au aplicat în domeniul nutriției și aportului de micronutrienți și pentru a dezbate concluzia îngrijorătoare la care au ajuns: *Europa suferă de carențe vitaminice!* În câteva țări europene, s-a observat o incidență crescută a deficiențelor subclinice de vitamina B₁₂ în rândul adulților de peste 60 de ani, în timp ce, carențe de acid folic și vitamina D au fost detectate în rândul subiecților de toate vârstele. Soluția a fost una singură: „Suplimentele nutritive sunt cheia menținerii unei stări bune de sănătate și a unei stări generale bune la orice vârstă”, a afirmat dr. Felix Reiff, *Global Head Strategic Business Units Bayer HealthCare Consumer Care*, Basel, Elveția. (A.G.)

Silimarina Extra Forte 300 mg
- pentru un ficat sănătos -

Indicații: hepatită acută și cronică, hepatită etilică, convalescență și sechele din hepatita virală.

Omega 3 FORTE 1000 mg
- protejează inima -

Indicații: funcționarea sănătoasă a inimii, contribuie la scăderea colesterolului, susține sistemul nervos și funcțiile cerebrale.

Calciu+vitamina D FORTE
- calciu pentru fiecare -

Indicații: perioada de creștere, carențe de calciu și vitamina D, reglează funcționarea mușchilor, asigură o bună funcționare a inimii.

Glucosan
- glucoză pentru sănătate -

Glucoză 10g/20ml, soluție orală, flacon unidoză. Indicații: stări hipoglicemice de diferite cauze.

Laropharm
INDUSTRIE FARMACEUTICĂ

Trimiteți taloanele pe adresa redacției: SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei Libere nr. 1, cod 013701, sector 1, București până la data de 25.05.2009
Cele două premii acordate, constând în suplimente nutritive care nu au nevoie de prescripție medicală, se vor acorda prin tragere la sorți.

Laboratorul de celule stem din București

CASCO pentru sănătate

Un nou proiect al **CBC Laboratories S.A.**, parte a grupului **Cord Blood Center**, a fost inaugurat la București. Asemenea unui copil, după exact nouă luni de la deschiderea primei bănci de celule stem la Cluj, **CBC** a creat o alta pentru sudul țării, pe Șoseaua Avram Iancu, în Otopeni. Noul laborator a fost deschis publicului și presei în ziua inaugurării, singura dată când profanii au putut să vadă cum se prezintă un asemenea centru de colectare a celulelor stem.

Au putut fi vizitate astfel o parte dintre încăperile de recepție și triere a probelor de sânge, camere sterile în care are loc procesarea propriu-zisă a sângelui placentar, camere de criogenare și spații de stocare reprezentând în total 600 mp cât are centrul. Containere cu azot lichid, eprubete, camere sterile și aparatură de sterilizat, spațiu și personal specializat au totalizat o investiție de un milion și 136 de mii de euro și investiția nu se oprește aici. Numai un stocator cu azot costă 35.000 de euro. Laboratorul funcționează conform standardelor în vigoare în țările Uniunii Europene, operațiunile executate fiind supuse cu strictețe *Standard Operation Procedures*.

Celulele stem sunt utilizate în peste 70 de boli. Cele mai multe dintre ele sunt boli maligne ale sângelui. Transplantul de sânge placentar, pe baza celulelor stem, asigură refacerea măduvei osoase cu celule sănătoase, putând fi folosit în diverse afecțiuni tumorale maligne și în afecțiuni benigne, cum ar fi cele autoimune (scleroza multiplă, boli grave de sistem) și, în viitor, pentru regenerarea țesuturilor, după infarct, în paralizii și alte afecțiuni.

Sângele placentar reprezintă vehiculul prin care se asigură necesarul de oxigen și de substanțe nutritive, esențiale pentru creșterea și dezvoltarea fătului. Studiile au indicat prezența de celule stem hematopoietice în sângele placentar, utilizarea acestora reprezentând o alternativă valoroasă a transplantului medular. Momentul nașterii reprezintă șansa unică de prelevare a acestui sânge placentar. În mod nor-

Sângele placentar este păstrat la +4 grade Celsius, refrigerat, nu congelat, și se procesează în cel mai scurt timp posibil, adică între 72 și 96 de ore.

mal, cordonul ombilical respectiv placenta, după momentul nașterii, sunt considerate *deșeuri ale sarcinii*, fiind distruse prin incinerare. Știința ne-a arătat însă că nu trebuie să se distrugă bogata resursă de celule stem din sângele placentar, ci ea poate fi depozitată pe perioade nedeterminate, fiind disponibilă imediat.

Recoltarea sângelui placentar reprezintă o procedură simplă fără risc sau durere pentru mamă ori bebeluș. 30 de secunde minimum, trei minute maximum! Atât durează recoltarea sângelui placentar de la o pacientă, dacă procedura este executată de către un profesionist.

Recoltarea sângelui placentar costă 3.270 de lei, iar păstrarea acestuia în bancă costă părinții o taxă anuală de 90 de lei plus TVA. Plata celor 3.270 de lei se face după două sau trei luni de la recoltarea propriu-zisă. Cu această sumă, nou-născutul are „CASCO” de sănătate pentru aproximativ 70 de afecțiuni hematologice. Ideal este ca mama să înceapă procedurile de înregistrare prin lunile șase-șapte de sarcină. Ea va primi acasă un kit de recoltare sigilat, pe care va trebui să îl ia cu ea la spital când sosește momentul nașterii. După două-trei luni de la naștere, mama va primi de la **CBC Laboratories** analiza de laborator împreună cu un buletin care atestă valabilitatea sângelui placentar plus determinarea cantitativă și calitativă a acestuia. Totuși, trebuie să știți că, și dacă aveți recoltate celule stem de la un bebeluș, celulele acestuia nu se potrivesc întotdeauna și pentru cazul în care ar avea nevoie un frățior mai mare sau mai mic al acestuia. De aceea este bine ca fiecare bebeluș să aibă propria sa „asigurare de viață”.

Text: **Alice-Claudia Gherman**

Foto: **Octavian Tîbăr**

Talon de consultație GRATUITĂ

oferit de **FLACĂRA** și Gheorghe Sârbu, unul dintre cei mai străluciți *vindecători cu har* prezențați de revista noastră. (vezi site-ul www.revistaflacara.ro – nr. 5/2008)

ATENȚIE!!! Nici o scrisoare nu va rămâne fără răspuns! ● Astfel dobândești o consultație gratuită și un sfat ● Gheorghe Sârbu îți va spune dacă **Panaceul Corina**, un remediu inventat de domnia sa, este eficient și pentru tine ● Decupează talonul și trimite-l pe adresa redacției – **SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei Libere nr. 1, cod 013701, sector 1, București** –, până în data de **25.05.2009** ● Consultația/consilierea e valabilă doar cu acest cupon ● Răspunsul îl găsești în numărul viitor al revistei noastre, la rubrica „La dispoziția dumneavoastră” ● Ai un loc în care, în câteva rânduri poți să-ți descrii afecțiunea/problema.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DISCOUNT
LA TRATAMENTUL
ULTERIOR
10%

MIHAELA NICOLA, CU MĂNUȘI

Cred că cea dintâi ispită nu este chiar textul, ci tocmai PERSONALITATEA autoarei. Un om care a reușit în viață. Care a știut a face de la campanii pu-

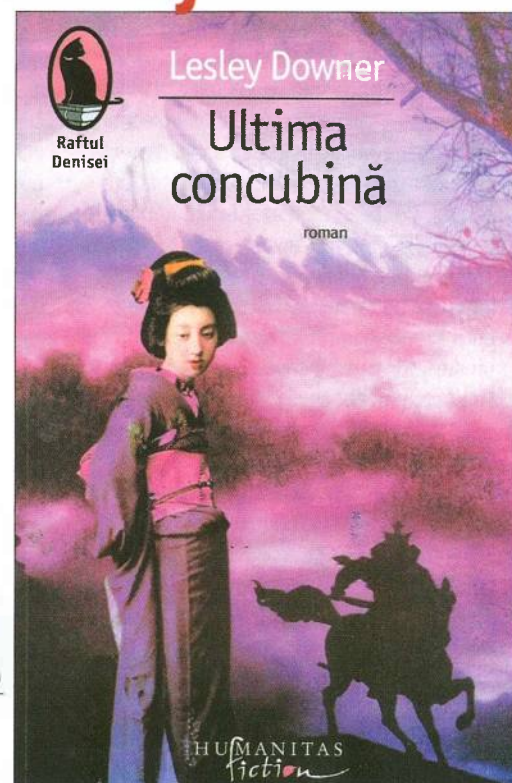

blicitare până la (a da sfaturi în) campanii politice. În advertising, Mihaela Nicola e de-a dreptul un „guru” cu fustă (sau, mă rog, ca să respectăm „eticheta”, cu pantaloni). Cât am lucrat în copyrighting la/cu GMP Advertising (2001-2003) și DAS (Ionel Stoica),

numele ei era pomenit aproape cu religiozitate. Oricum, cărțile ei, mai cu seamă cele despre advertising, au stârnit un interes deosebit, fiind, cu ade-vărat, manuale. O carte, de data asta, care te învață cum să fii și în dormitor, și pe net, și în societate. ■

LESLEY DOWNER,

Avem de-a face, fără îndoială, cu un bestseller. O carte plină de poeticitate, spirit național și rafinament. Nu știu dacă Lesley Downer are talent de prozator, dar, cu siguranță, are unul de povestitor. Este îndea-juns să deschizi, la întâmplare, cartea, și să alegi un pasaj. Oricare fragment îți va spune că Lesley D. po-vestește colorat. Textul ei seamănă cu o sumă de pie-tricele colorate, un perete tapetat cu scoici. De altfel, deși cu nume anglo-saxon, Downer trăiește înăuntrul lumii de acolo, orientale, fascinante. O ajută și sângele, căci mama ei este chinezoaică. Continuând șirul para-doxurilor, ea ajunge să fie pasionată nu de lumea Chinei, ci de a Japoniei. După cărțile ei, televiziunile fac documentare specifice. De exemplu, Channel 4. Iar BBC a invitat-o să facă, *yummy-yummy*, emisiuni des-pre gastronomie. În totului tot, un portret destul de apetisant care vă invită să deschideți cartea.

ULTIMA CONCUBINĂ

ANTÓNIO LOBO ANTUNES

Antonio Lobo Antunes a găsit un nume inspirat pentru prima secțiune a cărții: *Dulci miresme, blânzi morți*. Cartea lui Antunes e un lung poem îndrăgostit, un discurs impregnat de patos și fior, deopotrivă. Iată un fragment: „Dragostea mea, ascultă. Poate că m-ai înțelege în somnul tău, poate că trupul tău s-ar debarasa de orice ironie la adresa mea și m-ar iubi, poate că pleoapele tale, acum blânde, ar tresări dacă ți-aș spune ce mult mi-ar plăcea să mă atingi și să mă lași să te ating, poate că

care-mi încătușează dorința cu o fermitate de fildes.” Orică ar spune posibili/eventuali detractori (deși nu cred că există!), cei care ar putea să invoce calofilia & edulcorarea (uneori) prezente în țesătura lui António Lobo, romanul său are ritm, are panoramare, seamănă cu un ochi cinematografic lacom, are indiscreția unei camere web. Care se rotește, deopotrivă, în sufletul nostru, precum și în afara noastră.

text de Mihail Gălățanu

ORDINEA NATURALĂ A LUCRURILOR

Flower and Flower

by Liza Panait

Eleganță, comoditate, feminitate – acestea sunt principalele trăsături ale colecției Flower and Flower semnate Liza Panait pentru această primăvară-vară care a fost prezentată pe scena de la World Trade Center. Aflată sub zodia florilor, colecția cunoscutei creatoare de modă a smuls aplauze și strigăte de admirație asistentei impunându-se atât prin modele cât și prin materialele naturale cu aplicații și dantelări florale, toate creație a casei de modă Villi.

strălucitoare cu foarte multe flori decupate, tricotate, croșetate, mătase naturală uni și imprimată. Mai precis, materiale care se poartă de dimineață până seara. Vedete au fost rochia lungă și scurtă, dar special cea lungă cu multe detalii, cu volum, de asemenea vedetă au fost și geanta foarte mare și bijuteriile foarte mari. Accesoriile

le-am făcut noi, colierele au fost pur și simplu croșetate din fir de argint cu mătase și cristale. După cum s-a putut observa, ținutele sunt comode, pot fi purtate toată ziua, am dorit o colecție pentru femeii care să li se potrivească întreaga zi. Flower and Flower este destinată femeii elegante, dar ocupate", a explicat Liza Panait la sfârșitul prezentării de modă.

Colecția a numărat 97 de modele, culorile utilizate fiind: crem, argintiu, bej, roz, lila, culoarea nisipului, cele două non-culori – negrul și albul, uneori cu accente de turcoaz, roșu sau galben în imprimeuri și aplicații. Trecerea de la un stil vestimentar la altul a fost făcută de prezența a două mici manechine, delicioase de drăguțe, fiica cea mică a Lizei Panait, Maria, în vârstă de 12 ani, și Ioana, nepotica Lizei, în vârstă de patru ani.

La eveniment au participat: Cătălin Botezatu, Zina Dumitrescu, stilista Adina Buzatu, Anamaria Prodan, Oana și Viorel Lis, Ivan Patzaichin cu soția, Corina Chiriac, Carmen Movileanu (fostă știristă de la TVR și soacra lui Cove), Anca Țurcașiu, Gabriel Cotabiță, Mirabela Dauer ș.a.

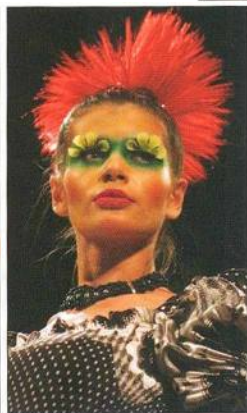
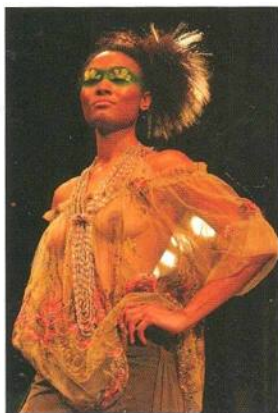
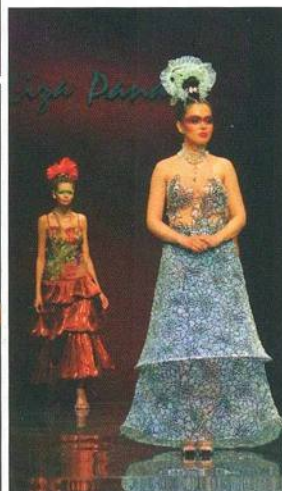
text **Alice Claudia Gherman**

foto **Octavian Tîbăr**

Colecția Flower and Flower și-a deschis petalele oferind un adevărat spectacol. De la machiajul manechinelor – ale căror pleoape au avut aspectul unor petale de flori, machiaj semnat Oghelia Zăbrac – la coafuri care, ajutate de extensii de păr colorate, au lăsat, de asemenea, impresia că sunt niște flori, și până la modelele propriu-zise cu multe aplicații florale, totul a respirat prospețime și parfum de primăvară. „Am făcut o simbioză între clasic și modern, între stilul natural și stilul etnic și a ieșit stilul exotic. Am folosit foarte multe materiale naturale, cu numeroase aplicații florale lucrate manual. De aceea am muncit la această colecție din

noiembrie până acum. Am utilizat multă dantelă fiindcă dantela e materialul în vogă, dar și voal, voal brodat, materiale satinate, gofrate și plisate, țesături

„Liza e originală ca întotdeauna. De fiecare dată a venit cu elemente vestimentare noi. Alege materialele cu grijă și le face

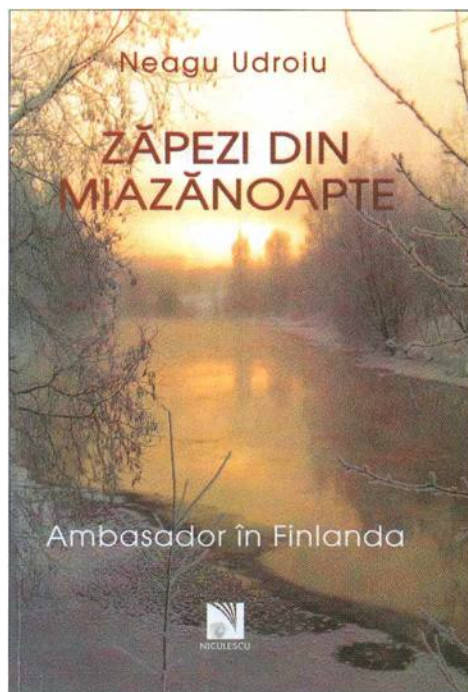
noembrie până acum. Am utilizat multă dantelă fiindcă dantela e materialul în vogă, dar și voal, voal brodat, materiale satinate, gofrate și plisate, țesături

să curgă pe trup, evitând falsurile“, ne-a declarat actrița Cristina Deleanu.

Zăpezi din miazănoapte

Mulți ani reporter, corespondent de presă – o parte dintre articolele sale se regăsesc în volumele pe care le-a publicat –, o vreme director-general la Rompres, Neagu Udroui a fost numit, în 2001, ambasador extraordinar și plenipotențiar în Finlanda. O țară despre care românii nu cunosc prea multe. Dar cine parcurge *Zăpezi din miazănoapte*, impresionantul său op, simte dorința irezistibilă de a porni cât mai grabnic într-acolo. Autorul nu s-a mulțumit cu statutul de diplomat, care este mai dificil decât se crede îndeobște, și nu înseamnă numai recepții fastuoase, conversații distinse și popasul în zone agreabile. Neagu Udroui a întocmit un raport exhaustiv pentru uzul tuturor despre "acel spațiu nu prea mare ca suprafață, dar îmbietor pentru oricine îl vizitează. El consemnează minuțios cum arată clădirile, străzile, interioarele, cercetează stilul mobilelor din încăperile unde a fost invitat, notează meniuri de la recepții, la ce vestimentație se apelează cu diverse prilejuri, dar e atent să înregistreze scrupulos și întâlnirile importante pe care le-a avut, în cadrul cărora s-au abordat probleme de interes ce frământă lumea contemporană. În paginile cărții sunt amintiți scriitori, artiști plastici, muzicieni, oameni de afaceri, politicieni reprezentativi ai țării care l-a găzduit aproape cinci ani, dar și simpli cetățeni, întâlniți din întâmplare, cu un comportament ce dezvăluie educație și bun simț. Uneori, pentru a fi mai convingător, apelează la statistici. Ca jurnalist, am reținut o informație – la cititul ziarelor, Finlanda ocupă locul întâi în Uniunea Europeană și locul trei în lume. Principalul ziar, *Helsingor Sanomat* are 455.000 de exemplare zilnic. Asta la o populație de 5,6 milioane de locuitori! Incursiunile în trecutul zbuciumat al Finlandei conferă tensiune relatării, ca și încercarea de a explica miracolul economic pe care l-a cunoscut în numai câteva decenii. Un *success story* din care oricine poate trage învățăminte, care a propus câteva branduri vestite pe mapamond – printre altele, *Nokia*, *Finnair*, *Fazer*. Totul este povestit într-un stil elegant, potrivit pentru o ambianță selectă, investigată cu bunăvoință și respect. Cartea, saturată de informații, este un fabulos îndreptar pentru orice alt ambasador al nostru în „Țara lui Moș Crăciun”. Ea începe misterios ca un thriller – cu prezentarea drumului pe care autorul l-a străbătut într-o mașină prin Helsinki, până la palatul unde și-a prezentat scrisorile de acreditare. E o introducere captivantă și sugestivă. Dar cine se așteaptă ca în continuare să se ridice complet vălul despre ceea ce petrece în spatele ușilor închise se înșală. Nici un diplomat nu poate comite indiscreții fără să-și trădeze statutul. E o experiență ce îi aparține în exclusivitate. Ea ar putea să ne fie livrată cu un alt prilej, peste mulți ani. Eventual, sub forma unei ficțiuni edificatoare. (G.A.)

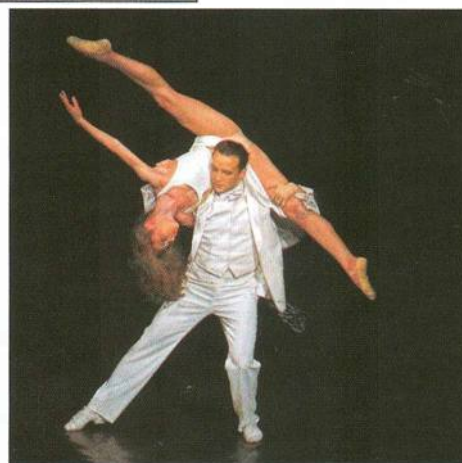

Verdi, Berlioz și Adam la Operă

Pe lângă *Ziua Europei*, data de 9 mai este dublată de o semnificație deosebită pentru teatrele lirice: *Ziua Europeană a Operei*. Opera bucureșteană va sărbători momentul oferind publicului spectacolul *Macbeth* de Giuseppe Verdi, cu participarea extraordinară a celebrului bariton rus Sergey Murzaev. Solist al Teatrului *Balșoi*, Murzaev a cântat pe toate scenele importante ale lumii și este laureat al unor competiții internaționale de referință, precum *Mihail Glinka*, *Mario del Monaco*, *Luciano Pavarotti*.

Programul lunii mai la *Opera Națională București* mai cuprinde două spectacole de balet în premieră, în care o vom revedea pe prim-solista Corina Dumitrescu: *Giselle* de Adam, și *Femei*, semnat de

Gheorghe Lancu și inspirat de lucrările lui Cehov. *Giselle*, cel mai cunoscut și mai frecvent montat balet romantic, revine în repertoriul ONB, după o absență de trei ani, într-o nouă viziune regizorală semnată de Mihai Babușka. Considerat de critica de specialitate un adevărat *Hamlet* coregrafic, rolul *Giselle* este o partitură complexă, care cere virtuozitate tehnică, dar și un talent dramatic deosebit.

Vineri, 8 mai, cunoscutul dansator Răzvan Mazilu va interpreta rolul principal din *Simfonia fantastică*, creație a coreografului Gigi Căciuleanu, pe muzica lui Hector Berlioz și sub conducerea muzicală a dirijorului Tiberiu Soare. Un alt spectacol de referință este *Faust*, capodopera lui Charles Gounod, compusă după celebra poveste semnată de Goethe, și programat duminică, 10 mai, pentru a marca aniversarea a 150 de ani de la premiera sa absolută, pe scena Teatrului Liric din Paris. (C.A.)

António Lobo Antunes, *Ordinea naturală a lucrurilor*, HUMANITAS FICTION. Locotenent, chirurg, medic psihiatru, scriitor, toate la un loc: Antunes. Vine în România, invitat în *RAFTUL DENISEI* (Comănescu, firește).

Fernando Pessoa, *Cartea neliniștii*, HUMANITAS FICTION, SERIA DE AUTOR. Cine n-a citit Pessoa merită să se mai nască o dată. Bun de bun de bun! Unul dintre clasicii literaturii universale a secolului XX. Caz unic în istoria literaturii, cu ai săi heteronimi.

Umberto Saba, *Capra e altri poemi/Capra și alte poeme*, HUMANITAS, BIBLIOTECA ITALIANĂ. Ce poet remarcabil, Umberto Saba! Din „cercul de foc”: Montale, Ungaretti, Quasimodo. Insuficient traduși la noi, așa că „biblioteca italiană” e binevenită...

Dan C. Mihăilescu, *Despre omul din scrisori, Mihai Eminescu*, HUMANITAS. O carte care pică, oho, cum nu se poate mai bine. După calupniile de scrisori eminesciene, iată și interpretarea.

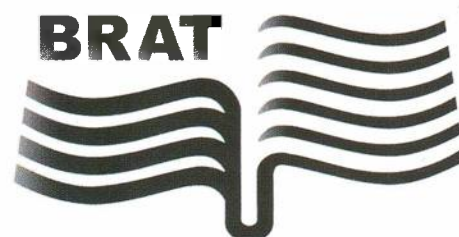

Pia Pillat, *Sufletul nu cunoaște distanțele*, HUMANITAS, Colecția Convorbiri/ Corespondență/ Portrete. Pagini de corespondență cu familia Pillat. Una dintre cele mai vechi și ilustre familii boierești ale României. (M.G.)

Publicație garantată la milimetru. BRAT dă valoare publicității în presa scrisă din România.

- auditarea tirajelor este un standard al presei scrise
- acesta este unul dintre cele peste 300 de titluri auditate de BRAT
- pentru clienții de publicitate, tirajul auditat este un avantaj competitiv
- logo-ul BRAT este simbolul credibilității, auditarea datelor de tiraj fiind o condiție esențială pentru competiția corectă în presa scrisă din România.

FLACĂRA

www.brat.ro

VINVEST

HAI LA IARMAROCUL DE VINURI!

Lume, lume: hai la iarmarocul de vinuri! Adică la cel mai mare târg de vinuri din țară, la Timișoara. A șasea ediție. E o chestie, nu? Așa că, împreună cu un coleg (Emil Dumitru, de la **FLACĂRA**), ne-am suit în mașină și, pe cobză de Tudor Gheorghe, ne-am direptat către Vestul extrem al României.

**SAKAR,
SOUTH SAKAR,
TERRA TANGRA**

Am ajuns după-amiază, cu două zile înainte de începerea târgului/salonului propriu-zis. Seara de miercuri a debutat bine, adicăteala în forță: cu o degustare de vinuri bulgărești. Știam, auzisem că vinurile bulgărești, contrar percepției generale din România, urcaseră considerabil. Dar nu ne-am închipuit că vom întâlni niște vinuri aproape concurând cu cele franțuzești, gata să le ia maul și caimacul. Da, dar cum vinurile n-au caimac, doar buchetul!

Sakar, South Sakar, Terra Tangra, Cabernet Sauvignon & Syrah. Nu, nu e o nouă limbă, bolborosită, ci chiar un alt dialect, de data asta al vinurilor care vin spre noi dinspre frații bulgari. Prezentarea soiurilor, dar, deopotrivă, a echipamentelor tehnologice îi aparține bulgăroaicei (care vorbește engleza cu vagi urme „trandafirii” ale accentului) Villi Galabova, director

comercial al VINIMPEX, aparținând de Business Park-ul din Sofia. Așa am auzit despre *Menada Trinity Cabernet Sauvignon*, dar și despre vinurile de Tcherga. Am avut în față zece soiuri strălucite (și strălucitoare!) de la bulgărușii vecini. Bune, toate. Este și meritul selecției, neîndoios. Pe ansamblu, prezentarea bulgară a luat chiar o notă mare. Chiar dacă, pe ici-pe colo, bulgarii mai „fură” câte o idee, câte o tradiție, de pe la vecinii lor greci, o cariadă, o colonadă, pe care o pun pe pereți, pe Bachus-ul lor personal (atât de personal că e grec... pe cât și de universal este!). Bulgarii trag cu ochiul la franceji, în privința calității vinurilor, la nemți, în privința calității utilajului și a mersului banilor, în general. Dar și pe la greci, italieni, în privința aranjamentului, simbolurilor, ambientului. Cert e că vinurile ne-au convins. Dar asupra lor voi mai reveni într-un episod special.

A doua zi a fost ziua în care am intrat în concurs, în juriu, din partea presei. Juriul a fost constituit de ADAR (Asociația Degustătorilor Autorizați din România). Miercuri, ziua de dinainte, a fost ziua vinurilor albe. Noi am prins, ca temă de disertație, *VINURILE ROȘII SECI*. Juriul a fost format din șapte membri, ceilalți cinci fiind „adariști” cu acte în regulă și state vechi de lucru. Evident că eșantioanele nu sunt cunoscute dinainte și etichetate impersonal, ca în teatrul expresionist, PROBA 121, PROBA 122, 123 etc. Se face o evaluare, pe considerente vizuale, de miros și, finalmente, gust. Intră în competiție toate calitățile (sau defectele): limpiditate, aspect, tipicitate, intensitate, calitate, persistență (aici are un cuvânt de spus, nu-i așa, post-gustul). Se termină „apoteotic” cu o armonie/evaluare globală. Comisia a fost dirijată de specialistul Viorel Stoian. Am degustat, cu totul, vreo treizeci de probe, după care a urmat etapa „distilatelor”. Vinars și rachiu, în total vreo șase.

Vineri, ziua a treia, a fost cea a începerii „ostilităților”. Toată lumea a venit și, într-o sală generoasă, provenind, probabil, dintr-o fostă hală reamenajată, și-a expus,

Să deguști e o meserie. Dar poate fi și o voluptate. O savoare. O plăcere dezvoltată de imaginația hedonicilor. Degust, deci exist. Da, dar când deguști peste 31 de probe, se poate transforma, de-a dreptul, într-o muncă...

pe tarabă, produsele. Au fost aproximativ cincizeci și cinci de standuri. Unele cu vinuri, altele despre vinuri – sau conexe. Printre cele din urmă, dar nu ultimele, cele ale deliciosului cașcaval DELACO, care te îmbie să stai cu labele... chiar pe el. Și nu oricum, ci încă bine! Sigur, nu puteau ca să lipsească utilajele despre vinuri. Au lipsit, totuși, lucru mai intrigant, unii producători, care, din diferite motive, nu au mai ajuns. Printre granzi, MURFATLAR, COTNARI, JIDVEI. Adică podiumul, ca volum și cifră de afaceri. Iată și o listă aleatorie în care se includ mulți dintre ceilalți: MINIȘ, DEALU MARE, URLAȚI, DA VINO, VINCON, DOMENIUL COROANEI SEGARCEA, AGROINDUSTRIALĂ BUCIUM, WEINGUT, VÂNJU MARE, PRESCON MUREȘ, LA VIE, DOMENIILE OSTROV, PIVNIȚELE TEO, AREZ-ZO WINE-ITALY etc.

Am încercat, la notare, să fim zgârciți, dar obiectivi. Am dat note începând undeva de pe la 71 și oprindu-ne pe la 90. Parcimonie nu exclude chiar și aplauzele, atunci când este cazul. Până la urmă, comisia, avându-l ca președinte de concurs pe doctor inginer Dorin Popa, a hotărât următoarele premii: VINURI ALBE SECI: Tenuta Odobești, pentru Gen. Rascu 1933 și Sarbă 2008, Rotherfield pentru Riesling Italian 2007, Jidvei, pentru Fetească Regală 2008, Receaș-Solo Quinta, Huși-Fetească Regală 2008, Segarcea-DOC sec Sauvignon Blanc 2008, Jidvei-Sauvignon Blanc 2008. La VINURI ALBE AROMATE, Vincon s-a calificat cu 2002 Tămăioasă Românească, dar și cu 7 Păcate, alături de aceeași Jidvei, Segarcea, La Vie și Rotherfield. VINURI ROȘII SECI: Wine Princess, cu Burgund 2005, Receaș cu La Putere dar și Syrah, Domeniul Coroanei cu un Cabernet Sauvignon de referință, Vincon cu, firește, 2008 Fetească Neagră. Toate acestea, cred, nu s-ar fi întâmplat – no bullshit! – fără aportul, energia debordantă, vocea de păsărică, pițigăiată ușor, a Luciei Pârnuș, care se subintitulează inginer-organizator. Dovadă că – n'est ce pas? – și organizarea e o inginerie, tot mai complicată și

Concursul Internațional de Vinuri

București 2009

A șasea ediție a concursului
7-10 mai, Academia Română

Eveniment desfășurat:
sub egida Organisation Internationale de la Vigne et du Vin

www.vinromania.ro

A DOUA ZI,
ZIUA
DE CONCURS

CU TARABA,
CU BURTA,
CU STICLA!

PREMI,
CUNUNIȚE,
MEDALII

mai financiară. În rest, clar că noi ne-am ficit prin târg, am înjurat aparatul foto care s-a blocat (mental) definitiv (să ne fi văzut, râdeți de noi o lună!), am șezut și nu am plânsu-am, ci am degustat-am o groază de vinuri. Cel mai mult am șezut – și ne-a plăcut! – la (în ordine cronologică): Domeniile Coroanei Segarcea (Comelia Anghel știe de cel), Elite (Walter Szikler!), Domeniile Ostrov (Oana Belu). Bineînțeles că al meu coleg Emil Dumitru, cum e el, nu s-a putut abține (deși l-am avertizat!) să dea mâna cu „Moartea din Carpați” (vezi

Moroșanu, de la Cotnari, via directorul Ioan Matei) – și era să rămână numai fără vreo șase degete la fiecare mână. Personal, recunosc că mi-a fost teamă și i-am întins „Mortii” cu prudență doar vreo două degete și atât. (Aaa, și era să uit: o mențiune specială pentru micii din afara târgului, care erau mari, zemoși – și te priveau ca un câmos ochi de ciclop.)

Ș-am încălcat po-șa (shea!) – și v-am spus pohestea târgului așha!

text Mihail Gălățanu

Hai să ne-ntâlnim sâmbătă seară

Mai *trendy* decât un *happy hour*, mai *glamour* decât un *book pub*. Ne întâlnim la *knit café*, sâmbătă seara, ca să tricotăm? E la modă să bei o cafea cu prietenele, sau prietenii, purtând cu tine un ghem și niște andrele – ocupă așa de puțin loc în geantă... Andrelele nu mai sunt doar un instrument din arsenalul buncii, folositor doar la a produce ceva care să țină de cald, iarna.

Do you knit yourself?

Anticipând, cumva, ceea ce va veni, dar și din dorința de a ieși din uniformizarea globalistă, pasiunea pentru tricotat a renăscut în Statele Unite (deh, oameni practici americanii, se știe...) și a început să contamineze, în urmă cu câțiva ani, restul planetei. Astăzi, *knit café*-uri se pot întâlni de-a lungul și de-a latul vechiului continent, de la Stockholm la Roma, de la Paris la Londra, de la Milano la Oslo, dar și la Montreal, în Salvador sau China. E un fel practic și relaxant de a îmbina utilul cu plăcutul. Util pentru că te ajută să construiești singur ceva ce îți lipsește, plăcut pentru că, o spun specialiștii, e relaxant. Nu lipsește nici semnificația filosofică a fenomenului: cu toții putem deveni mici demiurghi în micul nostru univers personal. În fond, totul depinde doar de noi.

Păcatul original l-au comis diverse mercerii, galerii de artă sau localuri care au organizat, inițial în scop promoțional, *knitting group*uri cărora să le fie prezentate varii produse și să fie atrase pe acest tărâm dat uitării. Ulterior, totul trebuie să fi fost atât de plăcut că practicanții tricotatului universal au dat naștere unei adevărate mișcări de artă urbană (www.knittingplease.com). Așa s-au umplut stâlpi, antene, pietre, ziduri cu niște obiecte cam ciudate, la limita dintre un fular și un extraterestru ciclopic și multicolor.

Astăzi, oamenii, femeii și bărbați deopotrivă (da, bărbați, nu e o glumă), se întâlnesc în *knit café*-uri, după job sau în week-end, și alături de un *cappuccino „serveșc”* și lecții de la experți în ale tricotatului sau croșetatului, disponibili să ofere celor interesați tot ce e nou în materie de stiluri, modele sau tehnici. Pentru că nu totul a rămas ca pe vremea buncii, există astăzi materiale și stiluri care au pătruns în patrimoniul artistic.

La Milano – oraș care de câțiva ani a oferit spațiu umilei mele existențe, de ziarist român exilat de bunăvoie, pur și simplu din dragoste – tricotatul a primit binecuvântarea unor artiști precum Vivienne Westwood, care încă de anul trecut rezerva permanent un spațiu din propriul *showroom* milanez creațiilor studenților de la *Nuova Accademia di Belle Arti*. De altfel, datorită unui proiect al acestora s-a născut primul *knit café* italian, la *Triennale milanese*, spațiu destinat în mod tradițional experienței și inovării. Astăzi, familia *knit café*-urilor s-a extins în întreaga peninsulă. La urma-urmei, e nevoie doar de un mic spațiu și mulți

ara, într-un *knit café*, la șosea

Diritto rovescio

Julia Roberts face un film despre knitting club

Olimpiada de tricatat

În România, experiența publică în domeniu este încă săracă. Primul site de vânzări handmade online, breslo.ro, numără puține creații la andrele dar și mai puține sunt cu adevărat vandabile, deocamdată. Ele par mult mai mult fructul au învățat de la mama sau de la bunica și foarte puțin rezultatul propriilor căutări și experiențe în domeniu.

pasionați. Întâlnirile pasionaților de la Triennale sunt săptămânale iar, pe fondul interesului tot mai mare, la începutul acestui an galeria a găzduit lucrările unor artiști cunoscuți într-o expoziție care s-ar traduce „Du-te vino” (*Diritto rovescio*), după numele celui mai simplu dintre modelele de tricot. Dincolo de mesajul artistic, expoziția a arătat cum două mâini și două andrele pot da naștere unei mulțimi de obiecte, de la un sac de dormit multicolor, la un covor în formă de urs sau de la un grup de tăcuțe *poufuri*, la un cort precum un curcubeu.

Valoarea adăugată a acestui hobby cu rădăcini în negura vremurilor e dată de faptul că oricine își poate crea propriul obiect vestimentar sau un simplu accesoriu, personal sau domestic, cu ajutorul a două andrele, și exploatează, totodată, o nouă tendință mondială, aceea a reciclării. În plus, timpii morți de care se poate profita de-a lungul unei zile sunt mulți, în autobuz sau în metrou, pe la vreo coadă sau poate chiar la birou, ascunși după un munte de dosare în lucru. Și, de ce nu, poate fi un înlocuitor mai practic al *chatt*-ului cel de toate zilele și se poate practica oricând și oriunde. Mai mult, psihologii spun că raportul cu un obiect născut din propriile mâini și care ulterior poate fi expus cu satisfacție e ca o gură de oxigen pentru psihicul uman postmodern.

Ideea pare să-i placă mult Juliei Roberts, care a cumpărat drepturile de ecranizare ale romanului *The Friday Night Knitting Club*, în care poveștile de viață se îmbină cu tricatatul și micile bărfe terapeutice ale unui grup de prietene. Neoficial, producția este așteptată în 2010. Și se mai spune că ea împarte această

pasiune cu Sarah Jessica Parker, Uma Thurman, Julianne Moore sau... Russel Crowe. În cazul Elenei Udrea informația e certă. Ea a venit, anul trecut, la o televiziune, în direct, arătând că știe și să tricoteze. Pe când și în București un *knit café* marca Elena Udrea?...

Cel mai interesant experiment public de dată recentă destinat a reancora în prezent o tradiție seculară datează din 2006, din timpul Olimpiadei de Iarnă de la Torino. Stephanie Pearl-McPhee, Yarn Harlot în blogosferă, considerată un fel de Michael Jordan al andrelelor, a lansat o provocare deschizând *Olimpiada mondială de tricatat* în același interval de timp cu olimpiada propriu zisă. Peste 4.000 de participante s-au înscris online în competiție, care a constat în a iniția și termina în aceeași perioadă de timp un produs tricatat

bazat pe un model nou și complicat. Totodată, Stephanie a înființat în 2004 organizația *Tricoteuses sans Frontières*, în scop caritabil. Comunitatea mondială a doamnelor care tricotează a reușit să strângă peste 500.000 USD din vânzarea propriilor produse, donați ulterior mai cunoscutei *Médecins Sans Frontières*. Autoare de numeroase manuale în domeniu, Stephanie participă la toate târgurile și lansările importante din SUA și Canada, precum și la numeroase show-uri tv. Pe vechiul continent, ea a avut prima apariție abia anul trecut, fapt care dă adevărata măsură a raportului de forțe dintre vechea și noua lume în materie de tricotaje manuale. Ar putea părea oarecum paradoxal, dat fiind că metoda pare să se fi născut în Europa. Potrivit *Wikipedia*, „knit” ar avea fie origini olandeze, fie engleze. În orice caz, prin nordul Europei.

Cărțile și revistele care promovează modele și tehnici în materie au început să apară de pe la jumătatea secolului XX, după ce tricotajele au pătruns pe țărmul modei de mare clasă. Industrializarea care a urmat a făcut desuete vechile noastre pulovere tricotate, aducând cu ea un declin de moment al secularei tehnici, însă odată cu noile tehnologii digitale, secolul XXI a readus-o la viață. Potrivit *Wikipedia*, care citează un membru al industriei de profil, în SUA numărul persoanelor tinere de sex feminin care se inițiază în tainele tricotatului a crescut cu 150% între 2002 și 2004.

text Mihaela Găneț

Tricotaje online

Prima revistă online de tricatat datează din 1998, a apărut în Statele Unite, sub denumirea *KnitNet* și trăiește încă, bine mersi, după ce a semnat practic actul de naștere a comunității mondiale virtuale de tricatat. Ulterior, blogosfera a fost invadată de femei dornice să schimbe idei și experiențe pe respectiva temă, schimbul aducând repede cu el inovația și experimentul. Comunitatea cea mai cunoscută în prezent e *ravelry.com*, care numără peste 300.000 de membri. Înscrierea e gratis și permite inclusiv plasarea spre vânzare a propriilor creații. De asemenea, cel mai cunoscut site de vânzări handmade la nivel mondial, *etsy.com*, este dominat în mare parte de produse tricotate și croșetate, paginile unde acestea sunt expuse spre vânzare fiind, vara sau iarna, de ordinul miilor.

Sprider Store

Cămași
Preț 32,39 lei

Geacă
Preț 129 lei
Bluză
Preț 35,90 lei

Cămașă
Preț 89,90 lei
Bluză
Preț 35,90 lei

Pantaloni
Preț 129 lei
Curea
Preț 45,90 lei

Pulover
Preț 89,90 lei

Sacou
Preț 275 lei
Cămașă
Preț 81,90 lei

Hanorac
Preț 89,90 lei

Bluză
Preț 81, 90 lei

Bluză
Preț 57,90 lei

Fustă
Preț 81,90 lei

**Câștigătorii
concursurilor
din Flacăra nr.
4/2009:**

**Editura
Prestige**

Gheorghe Gica
- București
Stan Gheorghe
- București
Giuglea Maria
- Slobozia, jud. Ialomița
Negruți Octavian
- Tg. Mureș - Jud.
Mureș
Iancu Floarea
- Slobozia, jud. Ialomița

Europa Travel

Grigorescu Valentin
Cezar
- București

Laropharm

Popovici Ioana
- București
Iancu Floarea
Slobozia

**The Body
Shop**

Ivan Lucian Manuel
Botoșani

**The Earth
Collection**

Cazacu Mihaela-Liliana
- București
Baciu Isabela -
Botoșani
Popica Ioana Iliuța
Brașov

Tractări Auto

Dogaru Angelica
Galați

Sprider Store

Sprider Stores Liberty Center este cel de-al treilea magazin deschis în România, după cel din City Mall și Iris Shopping Center. Vestimentație și încălțăminte pentru copii, bărbați și femei, pe scurt, pentru întreaga familie, vă așteaptă să îi treceți pragul zilnic de la 10.00 la 22.00.

Trimiteți talonul împreună cu răspunsul la următoarea întrebare și puteți câștiga unul dintre cele două premii oferite de magazinul Sprider Store

Care este adresa noului magazin **Sprider Store**?

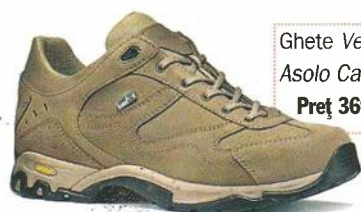
Premii: o bluză mărimea XL sau un tricou mărimea S

Trimiteți taloanele pe adresa redacției: SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei Libere nr. 1, cod 013701, sector 1, București până la data de 25.05.2009

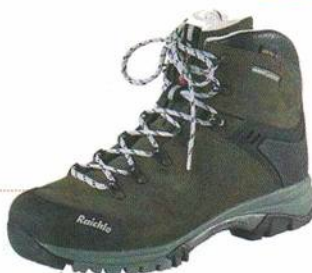

Concurs
Sprider Store

Mountain Gear

Ghete Vero
Asolo Calypso –
Preț 369,90 lei

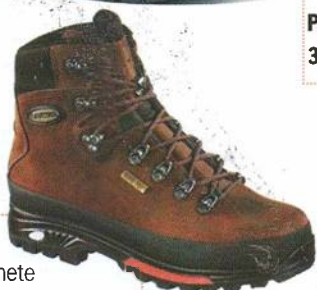
Ghete
Raichle
Preț
359,90 lei

Ghete
trei sezoane Asolo
Sasslong GTX
Preț 599,90 lei

Rucsac
Atta Denali
Preț
339, 90 lei

Ghete
Lowa Tahoe GTX
Preț 559,90 lei

Ghete
Teva
Preț 279,90 lei

Rucsac
Solitair
Preț
419,90 lei

Sandale
Teva
Kamali
Preț 279,90 lei

Sandale
Teva Kamali
Preț 279,90 lei

The Body Shop

precum și de ingrediente obținute prin programul *Community Trade*. Apă de toaletă, cremă hidratantă-boddy butter, gel de duș, bețișoare parfumate, ulei de baie și de masaj sau loțiuni de corp – aceasta este întreaga gamă reunită sub numele Moroccan Rose.

Puteți câștiga un gel de duș din gama Moroccan Rose răspunzând la următoarea întrebare:

Care sunt produsele gamei Moroccan Rose?

Se oferă un singur premiu, prin tragere la sorți.

Trimiteți taloanele pe adresa redacției: SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei Libere nr. 1, cod 013701, sector 1, București până la data de 25.05.2009

Concurs
The Body Shop

La Boema

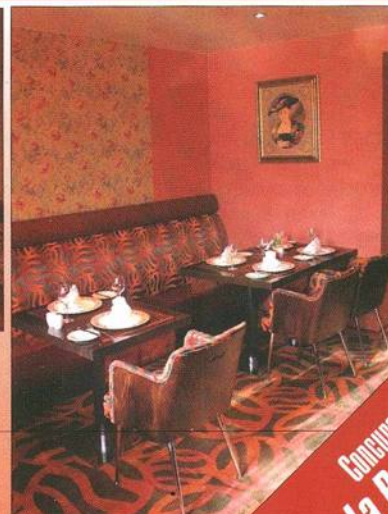
În 2007 își făcea intrarea în scenă *Rin Grand Hotel*, amplasat în Calea Vitan-Bârzești 7D. Odată cu noul hotel s-au deschis și câteva restaurante amplasate în aceeași clădire, printre care și restaurantul *La Boema*, etaj I. Un local elegant, rafinat în care puteți savura delicioase preparate din meniul internațional sau mediteraneeu. Prânzul se poate servi între 12.00 și 15.00, iar cina între 19.00 și 23.00. Muzică ambientală vă va însoți discret pe tot parcursul șederii în restaurant.

Puteți petrece momente deosebite în compania cuiva drag luând masa la restaurantul *La Boema*, dacă răspundeți corect la următoarea întrebare:

Care este adresa restaurantului La Boema?

Trimiteți taloanele pe adresa redacției: SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei Libere nr. 1, cod 013701, sector 1, București până la data de 25.05.2009

Premiul constă într-o masă în doi la restaurantul *La Boema*. (Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți)

Concurs
La Boema

„Dacă copilul care am fost ne-ar cere astăzi să-i spunem care este cel mai bun lucru pe care l-am învățat de la viață, ce l-am răspunde și ce oare am avea de aflat de la el?” – este una dintre întrebările pe care autorul Richard Bach ni le adresează în recent apăruta carte *Fugind de confortul siguranței*, editată de către cei de la Editura Prestige. Imaginați-vă că într-o zi, pe neașteptate, cineva vine și vă amintește, că acum mulți ani, v-ați făcut promisiunea următoare: că la un moment dat vă veți întoarce în trecut, la copilul care erați și îi veți împărtăși toată înțelepciunea pe care ați câștigat-o de-a lungul timpului. Ce ați face? V-ați ține promisiunea? Călătoria fiecăruia este diferită. Cât de misterioasă și captivantă a fost aceea a autorului, ce putem folosi în propria noastră călătorie... rămâne să descoperim fiecare dintre noi.

Puteți citi această carte trimițând un talon și răspunzând la întrebarea:

Cum se numește cartea pe care Editura Prestige o propune în Flacăra 5/2009?

Editura Prestige pune la dispoziție cinci premii conștând în câte un exemplar din *Fugind de confortul siguranței*. Câștigătorii vor fi desemnați prin tragere la sorți.

Trimiteți taloanele pe adresa redacției:
SC Publicațiile Flacăra SA,
Piața Presei Libere nr. 1,
cod 013701, sector 1, București
până la data de 25.05.2009

Pull and Bear

Geantă
Preț 89 lei

Geantă cu dantelă
Preț 89 lei

Geantă
Preț 129 lei

Geantă
Preț 129 lei

Geantă
Preț 99 lei

Horoscop

Cristina Vanea

Caracteristica lunii mai

Conjunctura astrală permite finalizarea unor activități începute de mai mult timp, care până acum au fost blocate din diverse motive. În a doua jumătate a intervalului, energia ar putea fi orientată spre activități extraprofesionale.

Berbec (21.03. - 20.04)

Traversați o perioadă foarte agitată, cu o mulțime de evenimente, care nu vă vor lăsa timp nici măcar să respirați. De energie nu veți duce lipsă dar, din păcate, veți avea tendința de a v-o risipi în activități minore, care nu vă vor aduce satisfacții. Posibile pierderi de bani.

Taur (21.04 - 20.05)

La serviciu vă va fi destul de greu, căci va fi mult de lucru. Din fericire, atmosfera va fi plăcută, colegii vă vor aprecia inițiativele și veți reuși să fiți eficient. Veți beneficia de un plus de popularitate în rândul persoanelor de sex opus. În cămin ați putea cumpăra un obiect de decor.

Gemeni (21.05 - 21.06)

Interesul pentru divertisment va fi mai mare decât de obicei. Nu vor lipsi ocaziile de a vă petrece timpul liber în compania prietenilor și a ființei iubite. Energia dv. va fi la limita superioară, așa că veți face față unor activități mai dificile. Sănătatea va trebui supravegheată cu atenție.

Rac (22.06 - 22.07)

Ați face bine să vă canalizați energia spre activități concrete, altfel nu veți reuși mare lucru. Situația financiară v-ar putea crea probleme serioase spre sfârșitul lunii, însă este posibil să primiți un cadou. În plan profesional ar putea să apară unele mici schimbări.

Leu (23.07 - 23.08)

Din punct de vedere mental funcționați la limita superioară. Mentea vă este plină de idei, dar dacă vă grăbiți ați putea face greșeli. Aveți ocazia să vă remarcați participând la diverse activități intelectuale. Este posibil să aveți parte de multă alergătură pentru rezolvarea unor chestiuni minore.

Fecioară (24.08 - 22.09)

Veți participa la diverse întâlniri cu prietenii, veți merge în vizite sau la activități culturale. În plan social este foarte posibil să aveți o reușită. Puterea dv. de convingere este mare, așa că nu va fi o problemă să obțineți sprijinul celor din jur pentru a vă pune proiectele în practică.

Balantă (23.09 - 23.10)

Este posibil să vă implicați într-o colaborare avantajoasă. Relația cu partenerul de viață se va îmbunătăți. Cheltuielile vor fi mari, dar se întrezărește și posibilitatea unui câștig. Evitați să dați curs impulsivității, deoarece ați putea face greșeli care vă vor costa mult.

Scorpion (24.10 - 22.11)

Dacă aveți de gând să vă implicați în activități la limita legalității, luați-vă toate măsurile de precauție, deoarece este posibil să aveți și o surpriză mai puțin plăcută. În ceea ce privește sănătatea va trebui să fiți foarte atent, căci o problemă mai veche va reveni.

Săgetător (23.11 - 21.12)

Situația financiară vă va preocupa în mod special. Veți avea de făcut cheltuieli destul de mari, dar veți reuși să vă descurcați fără probleme. Unul dintre părinți sau o rudă apropiată va avea un câștig care se va răsfrânge și asupra buzunarului dv. Activitățile sociale vă vor favoriza.

Capricorn (22.12 - 20.01)

Chestiunile profesionale vor fi prioritare în această perioadă. Veți începe o nouă activitate pentru care va trebui să faceți eforturi mari. Evitați discuțiile în contradictoriu cu superiorii ierarhici. Dacă aveți de gând să plecați la drum, conjunctura astrală vă va avantaja.

Vărsător (21.01 - 18.02)

Nu sunteți în forma dv. cea mai bună; o stare de iritare, de neliniște vă va caracteriza pe aproape tot parcursul lunii. Este posibil să aveți discuții cu ceilalți membri ai familiei privind unele proiecte de interes comun. Nu este cazul să vă ambațați deoarece totul va ieși așa cum vă doriți.

Pesti (19.02 - 20.03)

Se poate să aveți parte de câștiguri din colaborări și activități de parteneriat. Dacă aveți de negociat un contract, fiți cât se poate de ferm. Nu este cazul să vă încredeți în orice vorbă amabilă; cineva încearcă să vă tragă pe sfoară și este cazul să fiți mai precaut.

Cașmir: O nouă colecție Tritonic

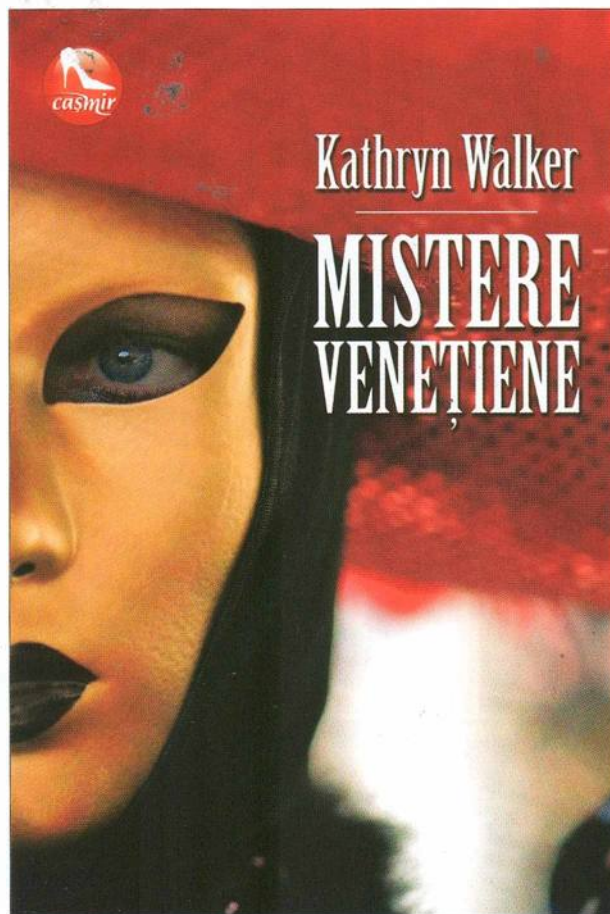
Mistere venețiene, după Trenul de Trieste

Romantic sau nu, oricine își dorește să viziteze măcar odată orașul gondolelor, Veneția. În cartea lui Kathryn Walker, apărută la editura *Tritonic*, dincolo de încărcătura misterioasă orașul devine un punct revelator și de reflecție asupra propriei vieți, sentimentelor și valorilor. Nel – eroina poveștii în care se întretes dragostea, dezamăgirea, istoria și suspansul – își părăsește în tren soțul, un celebru cântăreț, și renunță pentru un timp la mariajul construit parcă pe principiile: „intimitatea naște disprețul” și „mai rău e mai draguț”, pentru a încerca o redescoperire a sinelui în orașul iubirii.

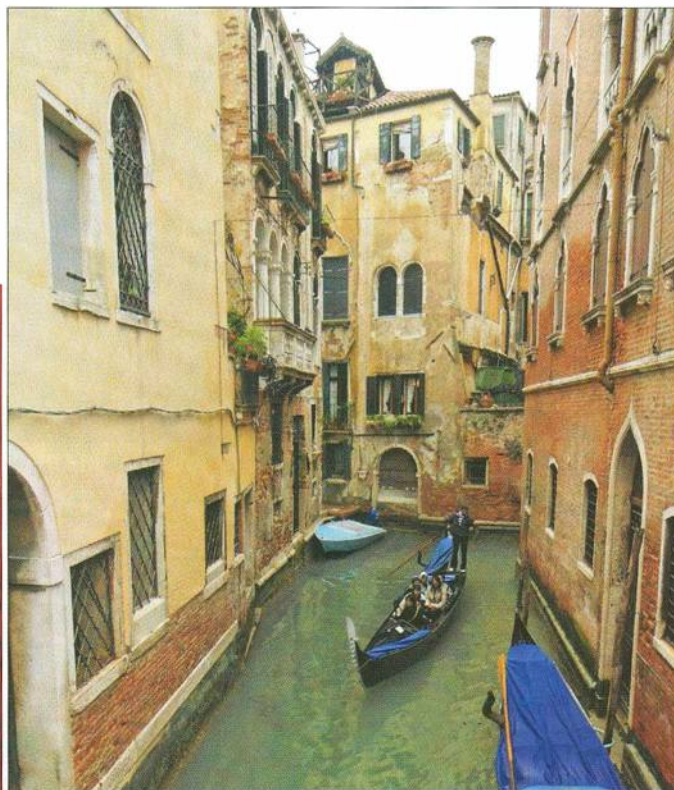
Rămasă singură, în timp ce străbate străzile Veneției, reflectând la căsnicia sa distrusă, Nel ajunge în preajma unui grup de băieți care chinuiau un câine rătăcit pe care îl salvează și îl duce la ea la hotel.

Întâmplarea o conduce la o mare reședință venețiană, unde ajunge pentru a înapoia câinele. Este invitată să rămână, iar viața acestei clădiri i se pare de-a dreptul fascinantă (atât prezentul, dar mai ales trecutul). În timp ce explorează o aripă a palatului, Nel descoperă o colecție extraordinară de obiecte din sec. XVI: haine aparținând unei mănăstiri, scrisori, un jurnal, o frescă și o cutie pictată.

După ce studiază cutia, Matteo, istoric al artei, începe să creadă că pictura de pe cutie aparține pictorului Giorgione (pictor italian, unul dintre cei mai importanți ai Renașterii venețiene). Jurnalul, scris într-o manieră aproape indescifrabilă, deține cheia misterului provenienței frescei din casă și a cutiei pictate. Cu cât știe mai multe despre istoria palatului, Nel este introdusă imaginar în lumea fascinantă a Renașterii italiene – cu strălucirea acesteia, dar și cu intrigile și frustrările ei. Cu această ocazie, Nel parcure și propriul său drum al cunoașterii care o ajută să-și lămurească incertitudinile.

Mistere venețiene de Kathryn Walker este cel de-al doilea roman apărut în colecția *Cașmir* a editurii *Tritonic*. Cartea care a deschis această colecție este *Trenul de Trieste* de

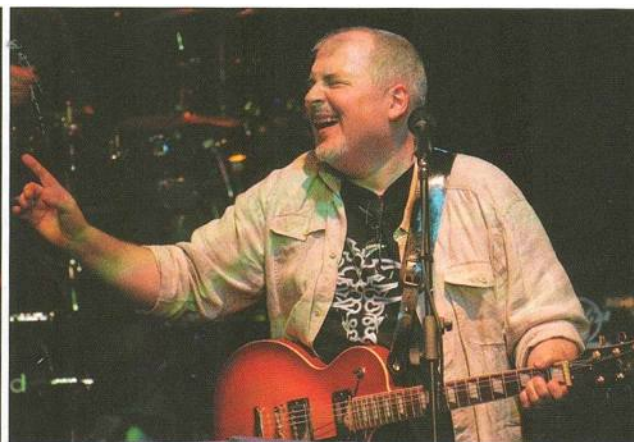
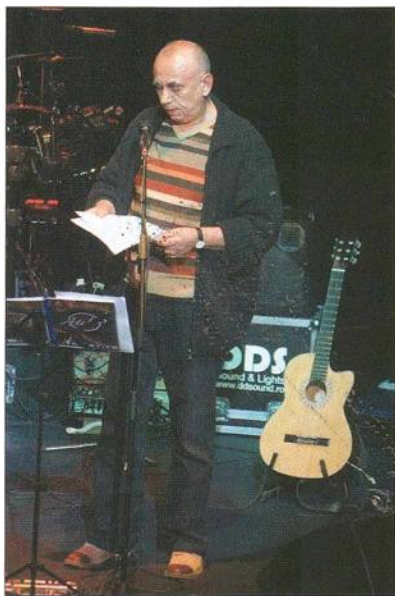

Domnica Rădulescu și prezintă povestea Monei, o adolescentă bucureșteană impulsivă, care evadează din România, se îndrăgostește de Mihai, un băiat din munți. Tineretea ei în România este un vârtej de plăceri senzuale, în ciuda fricii și dorințelor specifice unei vieți sub un regim comunist. Deși Mona se luptă cu poliția secretă și cu lipsurile, amintirile ei despre plăcerile tinereții și ale dragostei sunt categoric vesele. Povestea Monei se întinde peste ani, pe măsură ce își construiește o viață americană, care este întotdeauna umbră de viață pe care a lăsat-o în spate.

Kathryn Walker este născută pe 9 ianuarie 1943 în Philadelphia. A urmat Universitatea Harvard fiind bursieră Fullbright. A apărut în roluri principale pe Broadway, în spectacole precum *The Good Doctor*, *A Touch of the Poet*, *Private lives* și a primit un Premiu Emmy pentru rolul jucat în serialul *The Adams Chronicles* de pe canalul PBS. Cariera sa pe Broadway a început odată cu debutul în piesa *Slag*, în 1971. A adaptat și a coordonat o serie de producții clasice grecești pentru emisiunea *Verse Drama* de pe canalul 92 Y și a avut preocupări artistice pe perioada șederii la Harvard. Locuiește în Tesuque, New Mexico și în Washington, Connecticut. Romanul *Mistere venețiene* reprezintă debutul lui Kathryn Walker dincolo de scenă, în literatură. Căsătorită timp de zece ani cu James Taylor, binecunoscut cântăreț, compozitor și chitarist, romanul pare să fie inspirat din nefericita viață de cuplu a celor doi.

Un **soldat** căzut din iubire

Actorul Eugen Cristea și Trupa Atelier au lansat albumul *Soldat căzut din iubire* printr-un spectacol susținut la teatrul Masca. Albumul, conținând compoziții ale lui Eugen Cristea și pe versuri semnate George Arion, a fost primit cu entuziasm de asistență. Este cel de-al treilea album personal semnat Eugen Cristea. Actorul, împreună cu Ștefan Babaca (tobe) a pus bazele proiectului *Atelier* într-o nouă formulă, în 2008, și cu o nouă direcție muzicală. Spectacolul trupei *Atelier* a fost completat de participarea celor de la *The Trumpets*. Blues-urile, muzica country și rock'n'roll au bucurat publicul. (A.G.)

Oglinda cărților

HUMANITAS: Leslie Oren, *Ne vedem pe net!* **HUMANITAS FICTION**, Colecția Cocktail. Ghidul unei publiciste de la Hollywood pentru reușita întâlnirilor online. O carte unică. Scrisă în registru serios. Adică nu la caterincă, nu. Ci pentru a fi chiar utilizată. **Jason Brink**, *Dac-aș fi o muscă*. **HUMANITAS**, **CARTEA DE PE NOPTIERĂ**. Un specialist în proză scurtă. Laconică. Scrisă simplu. Foarte firesc. De aceea și merită să îl citiți. **Celine Adam**, **Mario Chaput**, *Cum să ai un abdomen plat*. Colecția **PRACTIC**. Da, da, nu un creier plat. Și nu e nici vorba despre faza de platou. Ci, mai simplu, despre „indici de masă corporală, sfaturi practice & rețete”. **Giordano Bruno**, *Opere italiene (VII)*, **Lumânărul**. Atenție, încă nu am fost ars pe rug! Dar, cine știe, poate într-o zi... Bruno a trăit, cum spune prezentarea, „într-o epocă în care cunoașterea nu era inseparabilă de eros și magie”. **CARTEA ROMÂNEASCĂ:** **Daniel Cristea-Enache**, *Timpuri noi*. Critică și istorie literară. Daniel Cristea-Enache este, alături de Dan-Silviu Boerescu, Paul Cernat și Răzvan Voncu, printre cei mai buni critici literari din contemporaneitate. Și mai înzestrați. Îi ținem, mai departe, pumnii. **TRITONIC:** **Steven Erikson**, *Grădinile lunii*. Face parte dintr-o serie fantasy. Primul volum din cele zece cărți ale ciclului „Malazan”. **M. John Harrison**, *Nova Swing*. Un (posibil) paradis al viitorului, în care se prăbușesc, totuși, anomalii. Harrison este o voce care nu poate fi ignorată. Nume de seamă în S.F., el apare, în serie, la editura „Tritonic”, în colecția **Sci-Fi**. **EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE:** **Mircea Ghițulescu**, *Istoria literaturii române. Dramaturgia*. Pentru cine nu îl cunoaște pe autor, poate fi o surpriză. Iar eu mă tem că sunt prea subiectiv: îmi place atât de mult autorul încât îi prețuiesc foarte mult și demersul, rar sau cvasiunic în contemporaneitate. **TREI:** **Doina Ruști**, *Lizoanca la 11 ani*. În **FICTION CONNECTION**. Despre viața unei fetițe care are tupeu, inteligentă, deși o soartă cam osândită... Un soi de Gavroche cam erotic! **Stephen King**, *La miezul nopții 2 (Polițistul bibliotecii, Câinele Polaroid)*. Stephen King poate face orice hârtie să devină vandabilă, chiar și cea igienică. Uitați-vă cum începe cartea, cu o confesiune foarte personală... **Stieg Larsson**, *Bărbați care urăsc femeile, Millenium 1*. Și, încă una, negreșit: *Fata care s-a jucat cu focul, Millenium 2*. Un mare scriitor, jurnalist suedez, cel care îl sula pe Pascal Bruckner în puterea nopții și îl făcea să îi citească romanele. Cărți pentru care noaptea nu e îndeajuns. Mort „suspect”, cu legendă personală, se bucură de o notorietate care crește-n valuri. **Lloyd Jones**, *Mr. Pip*. O carte ca o aventură perso-

nală. Acțiunea se petrece pe o irtulă. Matilda este o fată fascinată de lectură... și așa începe totul. Mai mult, nici un cuvânt. Ssssttt! **LIDER:** **Irving Stone**, *Turnul nebunilor* și *Paria (I, II)*. *Viața lui Freud*. În două volume. Freud, ca personaj, s-a dovedit foarte fertil. Ca personaj de roman dar și de **thriller**. Mai ales când intră pe mâna unui Irving Stone... **Steven Pressfield**, *Alexandru cel Mare*. De multă vreme visez să citesc biografia unei legende cum e Alexandru Macedon. **Greg Cox**, *Houdini, Ultimul magician*. Un roman bazat pe un scenariu de Tony Grisoni și Brian Ward. Cu o prezentare aproape cinematografică. **New-look** care cred că va vinde destul de bine... **Rosa Agizza**, *Mituri și legende ale Romei antice*. Sigur, cele mai cunoscute sunt acelea ale lupoaicei, Remus, Romulus... Dar lucrarea e și utilă, una fără de care nu se poate. **ANTARES:** **Viorel Ștefănescu**, *Portretul scriitorii*. O carte absolut remarcabilă. Care îl definește pe unul dintre cei mai buni „mixatori” ai genului critic cu acela eseistic. Un fel de Luca Pițu al generației de dintre '80 și '90. Chiar dacă, uneori, scrie despre autori mai puțin cunoscuți, V. Ștefănescu reușește reala performanță de a fi relevant. (M. Gălățanu)

ORGANIZATORI

REGIONAL AIR SERVICES
www.regional-air.ro

Parteneri organizare

Parada aeronavelor Regional Air Services
Acrobatie aviatică solo și în formație
Demonstratie de zbor cu parapanta
Lansare de parasutisti
Vanatoare de baloane

22-23 august

plaja Mangalia!

Un eveniment Regional Air Services
Air-show organizat cu sprijinul Primariei Mangalia

FLACĂRA

Constanta

LEVEL
www.flylevel.eu

Parteneri media

FORRICHONLY

pilotshop.ro

CASINO

un imprint al grupurilor FLACĂRA și t...
TRITONIC

crime scene

Ofertă specială!

- CS 1 - Zâmbet ucigaș - Lisa Scottoline
- CS 2 - Dansul morții - Linda Foirstein
- CS 3 - Filiera grecească - Bogdan Hrib
- CS 4 - Crima Zen - Oliver Bottini
- CS 5 - În gura presei - Robert B. Parker
- CS 6 - Sunetele morții - Alex Mihalcea
- CS 7 - Atac în bibliotecă - George Arion
- CS 8 - Masca Morții Roșii - Edgar A. Poe
- CS 9 - Câinele din Baskerville - Sir Arthur Conan Doyle
- CS 10 - Spada - Bogdan Teodorescu
- CS 11 - Atingerea Sultanului - Hakan Yel

TALON DE COMANDĂ (cu plata ramburs)

cod carte

Nume prenume
localitatea strada
nr. bloc sc. ap. județ/sector
cod telefon

Trimiteți talonul la: **S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr. 1, cod poștal 013701, sector 1, București, O.P. 33, C.P. 12.** Menționați pe plic: **CRIME SCENE**. Pentru orice detalii legate de comanda dumneavoastră vă rugăm să ne contactați la 004/021/317.91.37, persoană de contact: Robert Pandealea, e-mail: abonamente@publicatiileflacara.ro

Nr. cărți	1	2	3 sau mai multe
Preț (fără taxe poștale)	9 lei	15 lei	7 lei/carte

Pentru împătimitii de mister. Dar și pentru *connaissanceur*-ii literaturii adevărate. Pentru ahtiații de *hard boiled* și de romane negre. Dar și pentru fanii *thriller*-elor de orice fel. Tuturor, vă oferim prilejul de a vă întâlni cu maeștrii literaturii polițiste, într-o selecție girată de George Arion, cel mai bun autor român al genului. Ești gata să intri în scena crimei?

Toyota clasic

Noua generație Avensis nu se îndepărtează de la filosofia modelului anterior și urmărește să-și câștige clienții prin progrese tehnologice, respect pentru mediu și o linie interioară clasică.

Este indiscutabil, că toată lumea auto a fost lovită necrutător de o scădere drastică a vânzărilor. Segmentul berlinei medii este însă unul din cele mai afectate. Concurența impresionantă, standardele ridicate și prețurile de peste 20 mii de euro sunt doar o parte dintre problemele cu care se confruntă constructorii. Iar răspunsurile sunt diferite de la marcă la marcă. Unii preferă să impresioneze prin sportivitate, alții prin confort și inovație, iar alții aleg rețete deja încercate.

Toyota a ales să nu riște. Da, este adevărat că avem parte de un exterior schimbat mult față de generația anterioară: liniile sunt puternice, radicale și design-ul per ansamblu te impresionează. Privită de la exterior, Avensis este înconfundabilă și responsabilii cu acest departament și-au însușit cu prisosință criticile primite de modelul anterior.

Partea clasică, partea puțin schimbată este cea de la interior. Aici, Toyota a considerat că dacă o rețetă funcționează, atunci nu trebuie schimbată. Dacă interiorul clasic, fără alură de cockpit, a fost bun pe generația anterioară, atunci este bun și pe actuala generație, cu condiția să prezinte o evoluție. Iar evoluția există: buton de start-stop, frână de parcare electrică, acces și pornire a motorului cu cheia în buzunar, un ecran imens pentru navigație și cameră de filmat pentru mersul cu spa-

tele, sisteme audio premium, conectare la telefon, hard-disk pentru stocarea melodiilor etc.

Astfel, Avensis își declară deschiderea către clienții cu o anumită maturitate care sunt atrași de atuurile brand-ului (calitate, fiabilitate, prestanță) și nu doresc „o aventură auto”.

Acestea fiind spuse și ținta vânzărilor fiind definită, nu pot să nu remarc faptul că deși japonezii au standarde înalte când vine vorba de asamblări și de detalii, se încăpățânează să folosească la interior un plastic tare, depășit de standardele actuale. De vină pare să fie filosofia privind reciclarea. Toyota susține că 95% din noul Avensis este reciclabil.

Pentru acest test am avut ocazia să conducem

două automobile cu motorizări și echipări diferite. Primul a fost vârful de gamă: 2,2 L D-CAT (177 CP) în echiparea Luxury care costă aproximativ 33.000 de euro. Cuplat la o cutie de viteze manuală, acesta este puternic, dar și economic. Compromisul este realizat de optimizările motorului, dar și de etajarea mai lungă a cutiei de viteze. De altfel, Toyota o să vă atragă atenția, în mod repetat, atât în materialele de prezentare, cât și la bordul mașinii (prin indicatorul eco) asupra eforturilor făcute pentru scăderea emisiilor poluante și a consumului.

În echiparea Luxury, interiorul beneficiază de toate dotările ce pot fi puse pe Avensis pentru a vă face viața mai frumoasă: tapiserie de piele, multiple reglaje electrice (scaune, volan), navigație, încălzire în scaune etc. Atmosfera este întregită de indicatoarele de bord tip Optitron – disponibile la toate echipările – care fac din condusul noaptea o reală plăcere.

Rezultatul este o mașină direcțională, confortabilă și puternică. Diesel-ul este rafinat și silențios, iar cutia de viteze își face treaba cu precizie. Direcția asistată electric are tăria reglată în funcție de viteză și ghidează mașina pe trasa imprimată de șofer fără ezitări. Suspensia tare ajută la o așezare foarte bună pe șosea și încurajează abordarea în viteză a drumurilor sinuoase. Cu aproape 180 CP și un cuplu de 400 Nm disponibil de la o turație de 2.000 rpm depășirile nu repre-

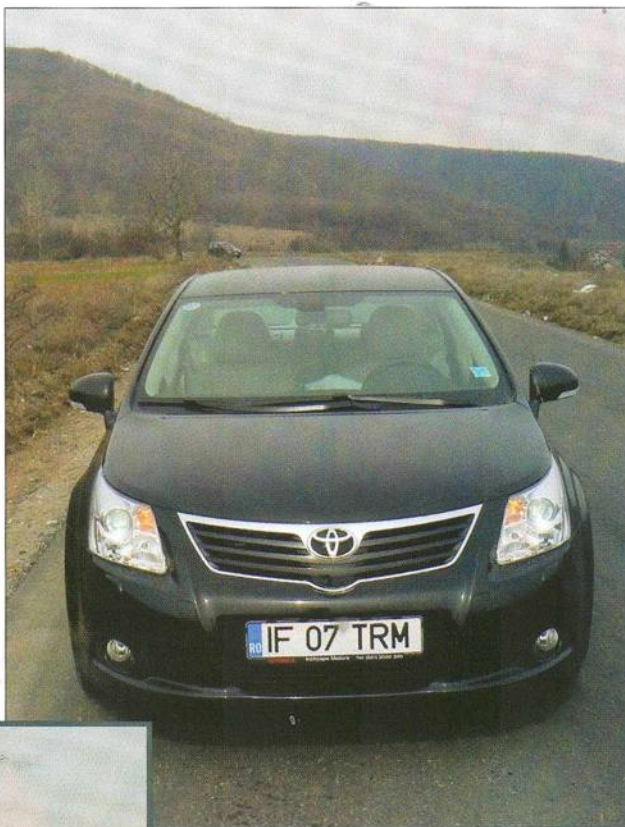
zintă nici o problemă, iar 100 km/h sunt atinși în 8,5 secunde. Viteza maximă este de 220 km/h.

Al doilea model condus, cu motorul pe benzină, 1.8 Valvematic în echiparea Elegance, a fost echipat cu o cutie de viteze automată denumită Multidrive S. Aceasta este cea mai recentă tehnologie Toyota pentru transmisia variabilă continuă. Schimbul de trepte se realizează incredibil de lin și rafinat, iar cuplul și consumul de combustibil sunt optimizate automat, motorul fiind turat în cel mai eficient mod posibil.

În timp ce transmisiile manuale și automate convenționale folosesc seturi de roți dințate și ambreiaj pentru a obține viteze diferite, Toyota Multidrive S permite un număr infinit de viteze folosind

două angrenaje conice și o curea din oțel în formă de V extrem de solidă. În acest fel, transmisia Multidrive S schimbă vitezele lin, eliminând aproape în totalitate șocul care se produce la schimbarea treptelor. Și aici apare și „problema” acestei transmisii. Lucrurile sunt atât de line (și de plăcute până la urmă) încât ai impresia că mașina este lipsită de forță în ciuda celor 147 cai disponibili. Din păcate, la senzația aceasta se adaugă și un dram de realitate: față de transmisia manuală, Multidrive S pierde o secundă până la prima sută de kilometri (10,4 s față de 9,4 s pentru manuală). Chiar și așa, această cutie de viteze automată este o alegere perfectă pentru cei ce apreciază comoditatea și mai ales confortul. Legenda care spune că un șofer desăvârșit conduce cu un pahar de apă pe bord, fără să-l verse, are șanse bune să fie pusă în practică într-un *Avensis Multidrive S*.

Automobilul condus, în echiparea

airbag-uri frontale, două airbag-uri laterale față, airbag-uri cortină față și spate, ABS și control al stabilității și tracțiunii.

Lansată la sfârșitul anului trecut, noua *Toyota Avensis* este o mașină proiectată pentru a îmbina filosofia japoneză cu cea europeană. După ce inițial îi admiri exteriorul și apoi te sui la volan poți chiar să faci un exercițiu de imaginație și să vezi influențele celor două culturi în formele și culorile din

jurul tău.

Avensis intră pe piață cu prețuri ce pornesc de la 19.200 de euro și se va confrunța cu o concurență serioasă din partea unor modele precum *VW Passat*, *Ford Mondeo* sau *Opel Insignia*.

Text: Mugurel Mărgărit-Enescu

Elegance Multidrive S, este mai sărac în dotări decât *Luxury*, dar rămâne suficient de confortabil și la fel de sigur la un preț de 25.600 de euro.

De altfel, siguranța nu este un subiect de compromis pentru *Toyota*. Toate echipările beneficiază de șapte airbag-uri: airbag pentru genunchi – șofer, două

Ai rămas cu mașina în pană?

CONCURS:

Citește AICI:

**Răspunde la următoarea întrebare:
Ce servicii practică firma de mai sus?**

Astfel participi la tragerea la sorți a unui premiu de 100 lei!

Trimiteți acest talon pe adresa redacției:

SC.Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, cod 013701, București până la data de 25.05.2009

TRACTĂRI AUTO INTERN ȘI INTERNAȚIONAL NON STOP

Mobil: 0748.28.00.28
www.platforma-auto-tractari.ro

NOI ȘTIM CĂ:

- sunteți mai mult decât un **CITITOR DE PRESĂ**
- vă doriți mai mult decât o **RELAXARE PASIVĂ**

DE ACEEA,

mai mult decât lectură,
mai mult decât divertisment,
vă oferim:

- **PLĂCEREA JOCULUI**
- **BUCURIA** de a vă **CONFIRMA**
- INTELIGENȚA** și
- bagajul de **CUNOȘTINȚE**

REBUS

DE 77 DE ANI, CEA MAI CITITĂ PUBLICAȚIE
REBUSISTĂ DIN ROMÂNIA

REBUSACHE

„PUIUL” REVISTEI REBUS,
PENTRU TINERI ȘI ÎNCEPĂTORI

RE BUS
58 de **B**uzunar
CAREURI DE DEFINIȚII

SUDOKU!

O COLECȚIE DE GRILE CU CIFRE PENTRU
TOȚI ÎMPĂTIMIȚII ACESTUI JOC AL MINȚII

REBUS BIS

UN MINI-ALMANAH CU PROBLEME REBUSISTE
ȘI GENURI LITERARE DE DIVERTISMENT

**INTEGRAME
& SUDOKU**

CIFRE ȘI LITERE, JOCURI LOGICE
ȘI CUVINTE, DEZLEGĂRI PE LOC

CÂTE O REVISTĂ PENTRU FIECARE
Revistele de divertisment editate de trustul
FLĂCĂRA se „devorează”, nu doar se citesc

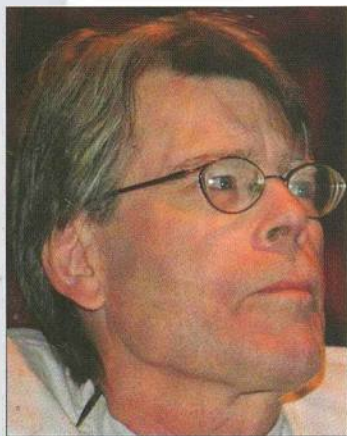
calitate garantată de **FLĂCĂRA**
PUBLICAȚIILE

Duma Key

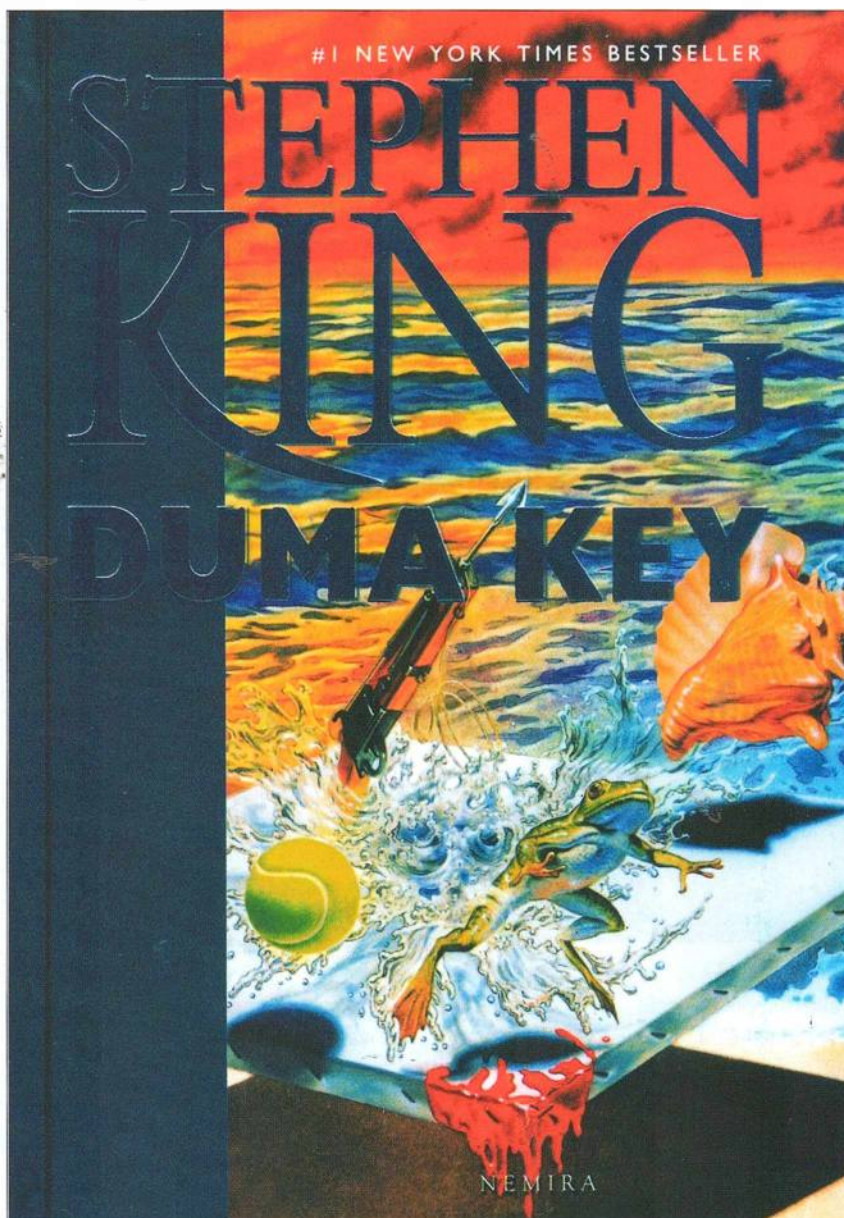
o carte semnată Stephen King în traducerea Mihaelei Stan, apărută la Editura Nemira,

STEPHEN EDWIN KING s-a născut în Portland, Maine, în 1947, al doilea fiu al lui Donald și Nellie Ruth Pillsbury King. Când avea doi ani, tatăl său și-a abandonat familia, iar micul Stephen a avut o copilărie grea, marcată de repetate mutări dintr-un oraș în altul. A îndrăgit matineele anilor '50, unde se proiectau mai ales filme de groază și SF, iar în 1960 l-a descoperit pe H.P. Lovecraft, care a avut o influență decisivă asupra lui – s-a apucat imediat să aștearnă povești, la o mașină de scris căreia îi lipsea tasta „N”, pe care o vom întâlni mai târziu în *Misery*. Între 1962 și 1966 a frecventat Liceul Lisbon Falls, iar între 1966 și 1970 a urmat cursurile Universității Maine din Orono. În această perioadă a lucrat la biblioteca facultății și a publicat primele sale povestiri în revista *Maine Campus*, unde a ținut și o rubrică permanentă. În iunie 1970 a obținut licența în literatură, un certificat de profesor de liceu și o diplomă pentru elocuțiune și artă dramatică. În 1971 s-a căsătorit cu

Tabitha Jane Spruce, viitoarea scriitoare și poetă T. King, cu care a avut trei copii. O vreme a trăit într-o rulotă și a lucrat într-o spălătorie industrială, apoi a devenit profesor de engleză la *Hampden Academy*, Maine. O viață grea, plină de lipsuri, care-l va duce la alcoolism. A început să scrie *Carrie*, dar, fiindcă romanul nu avansa deloc, l-a aruncat la gunoi.

Un fulger puternic îmi lumină fereastra într-un alb-purpuriu și o pală zdravănă de vânt aduse acea

păr verde și ochi de pescăruș, târându-se una peste cealaltă în întuneric și vorbind, vorbind, vorbind. Da! Pentru că aveau multe să-și spună, și cine știe când avea să vină următoarea furtună ca să le aducă din nou la viață?

Totuși, eu pictam neabătut. O făceam cu groază și pe întuneric, mâna mea mișcându-se sus și jos, așa încât, pentru o vreme, mi s-a părut că dirijez de-a dreptul furtuna. Nu maș fi putut opri. Și la un moment dat, *Wireman privește spre vest* a fost gata. Așa-mi spunea brațul drept. Mi-am iscalit inițialele – EF – în colțul din stânga jos, după care am rupt pensula în două, folosind pentru asta ambele mâini. Bucățile le-am aruncat pe jos. M-am îndepărtat împleticit de șevalet, strigând înlăuntrul meu puterii care mă stăpânea să înceteze. Și avea s-o facă; fără doar și poate, avea s-o facă; tabloul era terminat și, fără doar și poate, acum avea să înceteze.

M-am dus în capul scărilor și m-am uitat în jos, iar acolo, la baza lor, erau două siluete mici de pe care se scurgea apa. Mi-am spus: *Măr, portocală*. Mi-am spus: *Câștig eu, câștig și tu*. Apoi fulgerul scăpără și am văzut două fetițe cam de șase ani, fără-ndoială gemene și fără-ndoială surorile înecate ale lui Elizabeth Eastlake. Purtau rochițe lipite de corpuri. Părul le era lipit și el de obraji. Chipurile lor erau două orori palide.

Știam de unde veniseră. Se târăseră afară de sub scoici.

(Fragment extras din capitolul 10 –
Bășicuța de săpun a gloriei,
subcapitolul XIX)

**Plimbare cu limuzina, cină romantică,
week-end la munte**

Toate astea fiindcă...

TE IUBEȘTE

SMARTFM

1♥7.3

mai multe detalii pe www.smartfm.ro

Tjeerd Jegen: „Targetul nostru e reprezentat de familiile cu copii”

Interviu cu Tjeerd Jegen, managing director al *real-Hypermarket România*.

Au intrat în 2006 pe piața din România, pe când alte lanțuri de hipermarket-uri erau în plin avânt. Nu s-au lăsat mai prejos, au luptat din răsputeri, și deja par să se arate învingători. Au promovat calitatea la un preț bun, iar românii vin să cumpere de la ei. *real-România* e un brand de top.

▶ Ce strategii de piață utilizați?

– În primul rând, vă voi spune că nouă ne place să fim diferiți. Dacă întrebați oamenii de ce se duc și cumpără de la Carrefour, *real*, sau Auchan, veți vedea că vor oferi anumite motive pentru care merg acolo. Suntem diferiți unii de alții, iar nouă, la *real*, ne place să fim diferiți de concurență. Toți jucătorii de pe piața de retail românească lucrează cu factorul preț. Marea majoritate pune accentul pe preț, și o foarte mică parte, din punctul meu de vedere, pune accentul pe factorul calitate. Noi spunem că avem și calitate și preț, deoarece considerăm ambele coordonate la fel de importante. Cred că aici e cheia diferenței. Noi suntem un retailer care nu facem rabat de la calitate, dar suntem în același timp foarte atenți să avem prețuri bune, altfel nu rezisti pe piață. Dacă ar fi să facem un zoom la nivelul produselor proaspete și ultraproaspete, veți vedea că sortimentul nostru de pește, carne, zarzavaturi, legume și fructe are ca și caracteristică principală proapătimea și prețuri care aduc cumpărătorii și a doua zi în magazin. Noi nu putem să ne dezamăgim clienții, de aceea la departamentul de vin, de exemplu, am investit mult nu numai pentru ca toți cei ce iubesc vinul să aibă de unde alege dintr-o paletă sortimentală vastă, dar și pentru a crea atmosferă și a

oferi asistență la cumpărături. Într-adevăr, ne concentrăm mai mult pe anumite sectoare care credem noi că au impact, dar, în același timp, ne străduim să oferim un magazin în care cumpărăturile să se facă ușor, la prețuri dintre cele mai avantajoase, astfel încât clientul în ultimă instanță să plece mulțumit și cu sentimentul că a ales bine. Iată cum credem noi că putem fi diferiți.

– Ce stil de viață oferă, prin pachetul său, *real-Hypermarket*?

– Suntem aici pentru a oferi calitate celor care o caută, dar coroborată cu un preț corect, convenabil, astfel încât să simți din plin bucuria de a trăi, de a mânca bine și sănătos, de a savura un vin bun și toate acestea la un preț pe care ți-l poți permite. Ne adresăm celor care se bucură de viață, preferă în primul rând mâncarea sănătoasă: peștele proaspăt, legumele și zarzavaturile, fructele de mare și avem avantajul că suntem parte a grupului *METRO*. Împreună cu *Metro Cash and Carry*, care oferă produse restaurantelor și hotelurilor – cumpărăm peștele sau alte produse care fac obiectul unor importuri directe. De trei ori pe săptămână, autotrenurile noastre merg în Italia, Franța sau Grecia și importă pește pentru România, așa că putem oferi cel mai proaspăt pește din import, dar și pește din pro-

ducția locală: păstrăv, crap, somn, știucă, scrumbie etc. pentru că avem colaborări foarte bune cu firmele românești.

– Toată lumea este în căutare de oferte promoționale. Ce promoții speciale oferă *real*?

– Ne străduim ca, în fiecare zi, să avem o ofertă bună, și nu mă refer numai la promoții. Oferta promoțională înseamnă pregătirea la fiecare două săptămâni a unui catalog de circa 40 de pagini cu o ofertă completă de produse promoționale. Înseamnă cataloage speciale cu promoții, fie cu ocazia sărbătorilor, fie cu ocazia diferitelor evenimente pe care le dezvoltăm pentru clienții noștri. Mai mult decât atât, am început să inițiem campanii de loializare: campania „ia-mă acasă” are ca temă șase cățeluși simpatici de pluș pe care îi poți primi gratis dacă îți faci cumpărăturile în magazinele noastre și acumulezi puncte. Acțiunea aceasta nu e doar promoțională, e o acțiune de lungă durată care chiar se bucură de un succes foarte mare deoarece cățelușii sunt foarte apreciați de copii. Cum spuneam, nu ne limităm la ofertele promoționale, ci ne asigurăm că avem o serie întreagă de produse de sezon în magazinele noastre – nu numai mâncare ci și produse nealimentare – astfel încât în fiecare zi clientul să găsească o ofertă bună. Luna viitoare lansăm *real, quality*. Este vorba despre produse marcă proprie sub brand propriu. Aceste produse sunt garanția calității la prețuri neașteptat de bune chiar cu 20% (în medie) mai scăzute decât cele similare A brand.

– Am văzut pe site-ul dv. o rubrică tentantă:

„De când am venit eu, din 2007, ne-am orientat puternic către competitivitate.

Pentru 2012 evident vrem să fim hipermarketul No 1 în România” – spune Tjeerd Jegen, directorul general al *real-Hypermarket România*

„Un hipermarket este deschis tuturor, oricine poate face shopping la noi, dar targetul cheie îl reprezintă familiile cu copii. Dintr-un motiv foarte simplu: vrei să mergi la hipermarket fiindcă vrei să cumperi mai mult, ai mașină și vrei să faci un drum pentru a te aproviziona pentru mai mult timp. Dacă ești singur, ai o casă mică sau mergi în fiecare seară la restaurant nu trebuie să mergi la hipermarket. Familiile cu copii consumă cel mai mult, nu contează că au copii mici sau mari, ei sunt clienții noștri cei mai importanți.”

„Cred că toți retailerii destășoară o activitate foarte bună, mulți ne sunt prieteni. Dacă vă uitați la modul cum funcționează real, în România și cum e în Germania veți vedea că funcționează diferit. Suntem aici în competiție cu colegii francezi, și avem pentru România un concept diferit de cel din Germania. Conceptul pentru România e mai cald, latin, mai emoțional decât conceptul german. Ne detașăm complet de concurență și avem rezultate bune. Magazinul situat în zona Vitan este cel mai bun magazin al grupului, mai bun decât alt magazin din Rusia, Turcia, Polonia și chiar Germania.”

Somelier. Ce ne aduce Somelier-ul de la real?

– Ne-am gândit să fim diferiți oferind un concept diferit la raionul de vinuri. Sortiment mare și bogat cu vinuri românești din podgorii tradiționale recunoscute și cu vinuri din străinătate apreciate la nivel internațional nu numai din țări cu tradiție – Franța, Italia, Spania, dar și din Lumea Nouă. Am considerat însă că nu este suficient. Și atunci ne-am gândit ca să investim într-un echipament de degustare. La **real**, – Vitan la orice oră din zi și din noapte clientul poate degusta 48 de vinuri diferite. Acum avem serviciu de degustare și la **real**, Constanța Nord. Pentru că ne place să fim inovatori am adus să lucreze pentru noi unul dintre somelierii din top cinci din România. Ne ajută să selectăm vinuri, le dă sfaturi clienților, face degustări, le dă mostre sau răspunde virtual (pe site-ul companiei) la întrebările iubitorilor de vin. Noi investim în competență și expertiză, iar clienții apreciază asta. Somelierul nu este prezent tot timpul în magazine, dar îl regăsim pe pagina de web oricând gata să vă ofere cele mai bune sfaturi în materie de vinuri. Am investit în acest departament fiindcă vrem să fim cei mai buni în acest domeniu. Dacă îi întrebi pe oameni de ce merg la **real**, îți vor răspunde: fiindcă **real**, are cel mai bun vin din oraș. Aceasta este strategia.

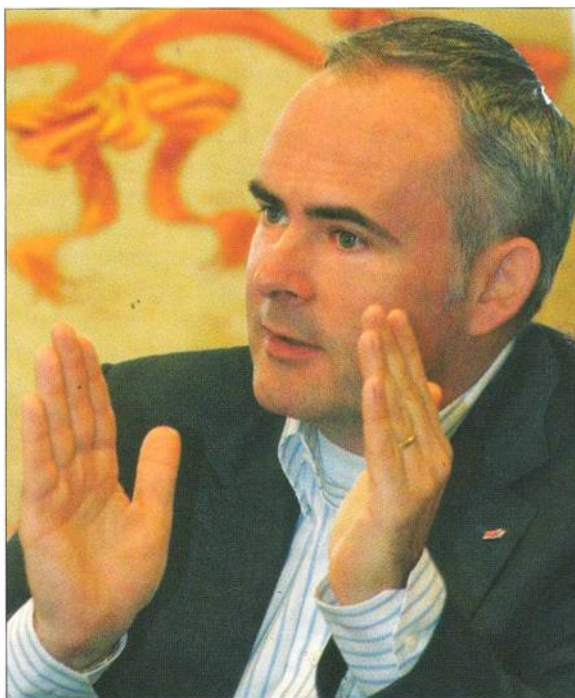
– Toată lumea vorbește despre real, ca despre un brand în expansiune. Care e, de fapt, ritmul său de dezvoltare?

– Este adevărat, creștem foarte repede. Când am început să lucrez pentru **real**, în 2007, am închis 2006 cu vânzări de doar 80 de milioane de euro. Anul trecut am închis 2008 cu vânzări de aproape 700 de milioane de euro. Cum am făcut asta? Am deschis noi magazine, deținem în prezent 21 de magazine. Am terminat 2006 cu opt magazine, iar acum avem aproape de trei ori mai multe și continuăm să realizăm din ce în ce mai multe vânzări. Este exact ce vă spuneam la început: dorim să fim diferiți și de aceea ne concentrăm toate eforturile pentru a oferi ceea ce își dorește clientul cu adevărat – calitate și preț. Ultimele analize de piață privind satisfacția clienților, din noiembrie 2008, făcută de cei de la GFK – ei sondează anual opinia clienților români privind calitatea și prețul bun pentru toți retailerii – ne indică pe noi ca fiind pe primul loc în ceea ce privește calitatea. O spun cu mândrie pentru că noi chiar ne dorim acest lucru – să fim cei mai buni la calitate, dar și la prețuri. Nu este simplu, mai ales că ne aflăm în mijlocul unei crize financiare mondiale ceea ce nu ne împiedică însă să continuăm să dezvoltăm noi locuri de muncă, să investim în oameni și mai ales în pregătirea lor, să deschidem noi magazine, să comunicăm mai bine și mai mult cu clientul și, nu în ultimul rând, să ne canalizăm eforturi

le pentru a oferi în permanență calitate și preț bun. Anul acesta vom crea 1.200 de locuri de muncă în România și vom continua să investim în medie peste 20 de milioane de euro în fiecare nou magazin. Obiectivul propus presupune muncă susținută și o verificare permanentă la nivelul celor care ne calcă pragul, să nu le înșelăm așteptările. Avem o colaborare permanentă cu companii recunoscute de *research* ce măsoară gradul de satisfacție al clientului din magazinele noastre în multe din orașele unde suntem prezenți. E un indicator important pentru că ne spune ce să îmbunătățim și unde.

– Din 2007 în 2008, cifra de afaceri a real-ului a crescut cu 92%. E un ritm mentenabil?

– Condițiile pe piață se schimbă, dar noi creștem în continuare. De exemplu, magazinul de aici din Vitan a fost deschis în octombrie 2007, de atunci și până astăzi am crescut în vânzări și continuăm să creștem, poate cu o

viteză mai mică acum, dar creștem. Am înregistrat o creștere mare a vânzărilor la nivelul anului trecut pentru că am deschis mai multe magazine. Anul acesta vom deschide numai patru magazine noi, față de șase câte am deschis anterior și este firesc să ne așteptăm ca, în 2009, rezultatele să nu atingă un procent la fel de mare precum cel de 92%, dar va fi cu siguranță un procent bun pentru acest an ținând cont de toate coordonatele economice.

– Cum vă împăcați cu echipa dumneavoastră?

– Cred foarte tare în munca de echipă. Fără o echipă puternică la nivel de top management și fără o bună colaborare la toate celelalte nivele nu poți realiza nimic. Am lucrat în multe companii unde oamenii de la vârful ierarhiei nu lucrau foarte bine împreună, aveau propriile agende de evenimente, propriile preocupări, ceea ce nu era bine pentru organizație. Dacă oamenii de la nivelul de top management

nu sunt capabili să lucreze împreună, atunci nici oamenii de la nivelele următoare nu vor lucra bine împreună. Am depus eforturi considerabile pentru a ne asigura că întreaga echipă a înțeles strategia și obiectivele care trebuie atinse pentru a deveni o companie de succes. Am dezvoltat la nivelul întregii echipe manageriale din magazine și centrale *team buildinguri*, întâlniri ale managerilor, ședințe comune de lucru, am făcut *brain-storminguri* pentru a ne îmbunătăți activitatea, am acționat astfel încât să existe permanent un schimb constructiv de idei. În acest mod am reușit și drept dovadă este faptul că sunt foarte mulți oameni care lucrează în companie încă de la începuturi, care au asistat la această călătorie pe care o întreprinde **real**, pe piața de *retail* românească având o expansiune ambițioasă care presupune însă și mult efort. Suntem o companie în plină ascensiune care, chiar într-un sector în care retenția se face greu, a reușit să aibă o rată de fluctuație a personalului sub media înregistrată pe industrie. Anul trecut ne-am definit modul în care dorim să fim percepuți pe piața de client, ne-am stabilit elementele definitorii de cultură corporatistă, ne-am construit comunicarea către consumator prin campanii susținute de publicitate. Acum începem procesul de implementare știut fiind faptul că nu poți să creezi o cultură de corporație imediat. Acest lucru presupune timp, *training* și o bună comunicare internă. Este însă mult mai dificil, în opinia mea, procesul de schimbare, de implementare a unei culturi noi într-o companie matură decât cel de introducere a culturii de corporație într-o companie tânără în plină formare.

– Știm că puneti accent pe calitatea pe care o oferiți. Ce înseamnă asta?

– Calitatea este, desigur, în primul rând un concept obiectiv, dar are și o componentă subiectivă legată de percepția fiecăruia și de modul în care îi sunt îndeplinite așteptările. Pentru aceasta folosim, cum spuneam, agenții specializate pentru a evalua ce le place și ce nu le place clienților noștri. În ceea ce privește latura obiectivă, fiecare produs proaspăt este verificat de către inspectorii noștri pentru a se încadra în standardele impuse atât de legislație cât și de cerințele noastre interne. Suntem uneori chiar mai stricți decât o cere legea. Piața muncii nu oferă în prezent suficienți oameni calificați pentru raioanele noastre cheie. Iată de ce am căutat să împrumutăm din experiența unor țări cu tradiție și am adus specialiști din Italia sau Franța pentru a ne pregăti oamenii. Așadar, verificăm opiniile clienților, verificăm calitatea produselor și ne asigurăm ca personalul să fie bine pregătit, acestea sunt cele trei căi prin care oferim calitate.

Text: Mihail Gălățanu și Alice-Claudia Gherman

Foto: Octavian Tîbăr

Momentul zero a sosit

A devenit un leitmotiv în ultimii ani ca, încercând să caracterizăm sezonul competițional intern, să spunem că este la fel (cel puțin!) de controversat precum precedentul. Parcă mai mult ca oricând, însă, fotbalul nostru este în acest moment locul tuturor întâmplărilor posibile și imposibile.

Să ne amintim doar de bălăcăreala și scandalurile la toate nivelurile, inclusiv dintre conducătorii de cluburi, probleme despre care Dumitru Dragomir, președintele LPF, afirma cândva că acestea ar fi de competența DNA. De asemenea, a devenit o spaimă pentru fiecare echipă să afle ce brigadă de arbitri i-a fost repartizată și ar fi chiar interesant de alcătuit un altfel de clasament în care să nu se țină seama de erorile „fluierașilor” care au viciat unele rezultate. Antrenorul Dan Petrescu mergea până acolo încât declara că îl dă în judecată pe „centralul” Alexandru Tudor pentru „furt calificat”. Dar iată și o recunoaștere a fostului internațional Ion Crăciunescu privind arbitrajul românesc: „Mai jos de atât nu putem fi! E o criză fără precedent. Cred că schimbarea de generații la nivelul arbitrilor ne-a prins nepregătiți. (...) S-au înmulțit

declarațiile de luare de mită. Presa a scris, iar FRF nu ia nici o măsură. Invocă tot timpul că trebuie să intervină DNA, dar normal ar fi să o facă Mircea Sandu însuși.” Surpriză: citatul de mai sus, în care sublinierea ne aparține, datează din urmă cu doi ani! (vezi *Flacăra* nr. 6/2007).

Ei bine, în primăvara aceasta, lucrurile au explodat în lumea fotbalului autohton, am spune însă mai mult din întâmplare. Astfel, în toamna anului trecut, Cornel Penescu, deținătorul firmei PIC, a fost reclamat, se pare, de către doi *retaileri* vest-europeni concurenți. După unele surse, Oficiul pentru Protecția Consumatorilor Argeș amâna verificările la hipermarketul respectiv sau controlul efectuat nu constata nimic în neregulă, dar nu total dezinteresat. Sesizate de aceiași concurenți, organele de anchetă au recurs la diverse mijloace pentru obținerea de

probe împotriva lui Cornel Penescu, printre care și interceptarea convorbirilor telefonice. Anchetatorii au luat astfel la cunoștință și despre alte nereguli în activitățile conexe ale lui Penescu, acesta fiind – am uitat să vă spunem – patronul echipei FC Argeș. Reținut de DNA (pe 13 aprilie a.c.) pentru 24 de ore, apoi arestat 29 de zile, Penescu este cercetat de procurorii anticorupție pentru trei infracțiuni de dare de mită. Și de aici a urmat căderea pieselor de domino: mai întâi, Gheorghe Constantin, căruia Penescu i-ar fi remis direct, în două tranșe, suma de 290.000 lei, pentru ca acesta, în calitate de președinte al CCA, să delege arbitri care să favorizeze pe FC Argeș în meciurile disputate în acest sezon. Din aceeași ordonanță de punere în mișcare a acțiunii penale a mai rezultat și că Penescu a remis în total 54.000 de dolari mai multor arbitri și 3.000 de euro unui observator federal. Sorin Corpodean, Tiberiu Lajos, Aurelian Bogaciu sau Ionică Serea – iată câțiva dintre cei vreo nouă arbitri care „au căzut pe bec”. Și, ca atare, FRF a solicitat oficial de la DNA numele celor implicați în cazul respectiv urmând să solicite conducerii CCA să renunțe la serviciile acestora.

Iată cum, de la o presupusă infracțiune economică, s-a ajuns la ceea ce ar necesita o curățenie generală măcar la acest nivel, cel al arbitrajului. Acum, să fim serioși, nu putem să visăm că la noi lucrurile se vor petrece la fel ca în Italia, care, zguduită de scandalul *Calciopoli*, a devenit campioană mondială după luarea unor măsuri drastice, iar AC Milan – „regina” Europei. Totuși de ce suntem circumspecți: la câteva zile de la declanșarea evenimentelor, președintele FRF, Mircea Sandu, într-o conferință de presă, televizată în direct, i-au scăpat câteva vorbe de năduf: „Măcar, dracu’, să fi fost deșteptii!”, după care a mai dres-o.

Și tot o declarație a Nașului, mai „la cald” care poate lăsa loc unor interpretări: „Știu că ținta este Mircea Sandu, dar după 20 de ani doar declarativ au dovedit că mi-ar fi dat mie ceva. Aș dori ca obiectivitatea și profesionalismul legate de această cauză să fie reliefate în mod corect. Eu nu am dat declarații procurorilor, dar le-am pus la dispoziție 250 de pagini de documente.”

Vorbeam pe la începutul articolului că ar fi interesant de alcătuit un clasament (subiectiv, desigur) în care să nu se țină cont de eventualele greșeli ale arbitrilor. Dar și fără asta, ierarhia tot un statut **provizoriu** are. Numai la Tribunalul de Arbitraj Sportiv (TAS) de la Lausanne sunt pe rol câteva spețe: cele șase puncte revendicate de FC Timișoara (să sperăm

„Doi ca unul”,
sau Răzvan
și Mircea Lucescu,
probabil sfătuitor
de taină al fiului

Bomboana pe coliva fotbalului nostru o pune însuși căpitanul Naționalei, Cristi Chivu: „Nu avem cinci de Mutu, cinci de Chivu sau cinci de Lobont și chiar dacă ar veni Capello la echipă, cine ne garantează că mergem la turnee finale cu jucătorii pe care îi avem la dispoziție!”

că verdictul va fi dat până la sfârșitul lunii mai, așa cum s-a anunțat), FC Vaslui versus FC Dinamo (pe teren 1-2), cazul Nocturna dintre Farul și Poli Iași. În prezent se vehiculează și posibilitatea retrogradării echipei FC Argeș, ceea ce ar reduce la trei numărul formațiilor care ar părăsi primul eșalon. Cât despre cazul „Valiza”, în curând se împlinesc un an și totuși este în suspensie... Când vom avea un moment zero?

Oricum, un final pasionant de campionat, chiar dacă nivelul multor partide nu a fost unul ridicat. Prin hazardul programării, ultimele șapte etape au concentrat o sumedenie de întâlniri hotărâtoare în ceea ce privește locurile care conduc spre Liga Campionilor și Europa League: Dinamo gazdă pentru CFR și Timișoara, oaspete în Ghencea și la Urziceni; echipa

ialomițeană primește vizita clujenilor și a steliștilor; bănățenii întâlnesc pe teren propriu echipa lui Marius Lăcătuș, respectiv Dan Petrescu – iată doar câteva posibile „capete de afiș”.

Durerea noastră cea mare o reprezintă totuși echipa națională, ale cărei șanse matematice de calificare la turneul final al C.M. 2010 se exprimă în procente prin zero virgulă (urmează trei cifre care reprezintă doar câteva miimi). Paradoxal, FRF și șeful acesteia dau lovituri de imagine, cum ar fi acordarea onoarei de a găzdui în 2012 finala Europa League! Degeaba mai regretă acum Mircea Sandu că a continuat colaborarea cu selecționerul Victor Pițurcă după C.E. 2008: „Îmi reproșez că nu am schimbat selecționerul atunci, având în vedere ceea ce s-a întâmplat după. El a spus că va urma o cădere, că suntem pe un trend descendent, poate că trebuia să încheiem de atunci.” În prezent, România a ajuns pe locul 28 în clasamentul mondial al FIFA, în timp ce Serbia a urcat pe 23. Acum ce să facem? Fără a deveni avocatul lui Pițurcă, să menționăm că acesta aprecia că avem șansa a treia (chiar a patra), a spus în alte rânduri în grupa noastră preliminară. După ultima „papară”, cu Austria, a răbufnit, declarând că a fost sabotat (?!), că au fost „atacuri mișelești” la persoana sa, „jigniri mari”,

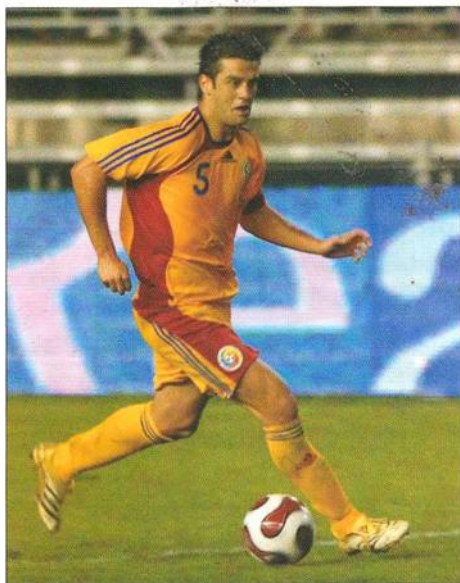
iar „calificarea la turneul final a supărat multă lume”. Și mai mult: „Cu Austria știam dinainte că vom pierde din cauza atmosferei negative din jurul echipei naționale.” A invocat și cauze: lipsa de unitate și de entuziasm a jucătorilor, absențele gen Chivu și Mutu, suspendările (Goian, Ghionea), forma precară a altora (aici am îndrăzni să-l întrebăm: cine i-o fi convocat?) ș.a.

Șocat și indignat de o declarație a lui Pițurcă („Nu s-a întâmplat nimic, doar am pierdut meciul”), fostul internațional Gică Popescu a spus, la rândul său: „Niciodată nu vom putea bate Franța sau Serbia dacă nu am reușit să învingem echipa a doua (subl. ns.) a Austriei. Prestație rușinoasă.”

Ținuți în stand by de contractul beton al lui Pițu, care prevede despăgubiri serioase în cazul rezilierii unilaterale (din partea FRF), mai-marii fotbalului nostru au realizat până la urmă că nu se mai poate merge pe acest drum și au trecut la căutarea unui înlocuitor. O adevărată telenovelă, cu personaje numite Mircea Lucescu și Ladislau Bôlôni, Ioan Andone și Gheorghe Hagî, Cosmin Olăroiu și Dan Petrescu, câștigătorul fiind ultimul pe listă, Răzvan Lucescu.

text **Pompiliu L. Dumitrescu**

foto **Agerpres**

Concurs Europa Travel

Europa Travel te trimite o săptămână în **Kuşadası**. Stațiune turcească la malul Mării Egee, **Kuşadası** (care în traducere înseamnă *insula păsărilor*) reprezintă o destinație de vacanță elegantă care oferă atracții turistice deosebite: Pamukkale – o adevărată capodoperă naturală din calcar și ape termale, orașul antic Effes, templul lui Artemis, parcul acvatic Adaland și multe altele. Hotelul **Dablakar 4*** vă așteaptă să descoperiți **Kuşadası**. Amplasat în centrul comercial al stațiunii, la 500 m de plajă, hotelul dispune de două restaurante (interior și exterior), sală pentru micul dejun, *snack bar*, bar la recepție, bar la piscină, bucătărie internațională și turcească, piscine exterioare, saună, masaj, jacuzzi. Hotelul dispune de 84 de camere. Camerele sunt dotate cu baie cu duș, seif, balcon, room service 24 ore, TV, satelit, telefon, conexiune la internet, aer condiționat individual.

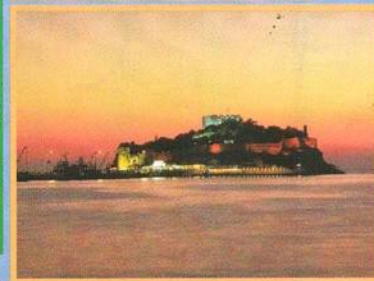
Puteți fi oaspeți în stațiunea Kuşadası trimițând două taloane din două numere *Flacăra* succesive (*Flacăra nr. 5* și *Flacăra nr. 6*) și răspunzând corect la întrebarea:

Care este destinația concursului Europa Travel în această vară?

Câștigătorul (selectat prin tragere la sorți) va fi anunțat în *Flacăra* nr. 7/2009.

Șos. Mihai Bravu nr. 62 A; Tel.: 031.402.55.87; 0729.156.199; Fax: 031.402.55.88; e-mail: office@europatravel.ro; www.europatravel.ro

Trimiteți talonul la adresa: SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei Libere nr. 1, cod 013701, sector 1, București, până la data de 25.05.2009

Concurs
EUROPA TRAVEL

Free Mimi!

în tranziție

ZZZ

ep. 75

ALEXO

www.bestmagazine.ro

O nouă imagine pentru un alt stil de viață.

BEST magazine

Tel.: (+4) 021 320 60 18
 (+4) 021 320 60 19
 Fax: (+4) 021 320 60 20
 office@bestmagazine.ro
 www.bestmagazine.ro

Talon abonament "BEST Magazine"

* Numele și prenumele:

(Abonat persoană fizică/Titular persoană juridică)

Denumirea firmei:

Funcția:

CIF:

Reg.Com:

* Adresa

* Telefon

E-mail:

* Câmpuri obligatoriu de completat

Bifează tipul de abonament:

☐ 6 luni

5 ediții

☐ 12 luni

10 ediții

Pachetul distribuit prin poștă poate conține diferite suplimente tematice și materiale publicitare

Contravaloarea abonamentului se poate achita prin ordin de plată la orice bancă sau prin mandat poștal la orice oficiu poștal, în contul: **MASTER COMMUNICATION Intl.** RO66BRDE4415V68494874410 deschis la BRD Calea Călărași, sect.2, CIF: RO 13575388.

Prețul include TVA și taxele de distribuție.

Trimiteți acest talon împreună cu dovada efectuării plății la: **MASTER COMMUNICATION Intl.** - Adresa: Strada Orzari Nr.36C, Sector 2, București sau prin Fax la numărul: 021 320 60 20

MASTER COMMUNICATION Intl. vă trimite abonamentul prin intermediul firmelor specializate în distribuție directă. Eventualele erori în distribuție nu cad în sarcina noastră, dar trebuie semnalate imediat pe adresa: abonamente@bestmagazine.ro

■ Pentru orice tip de abonament aveți:

15%
discount

■ Împreună cu revista noastră aveți:

10 ediții gratuite
ale revistei financiare
FINANȚE ȘI AFACERI

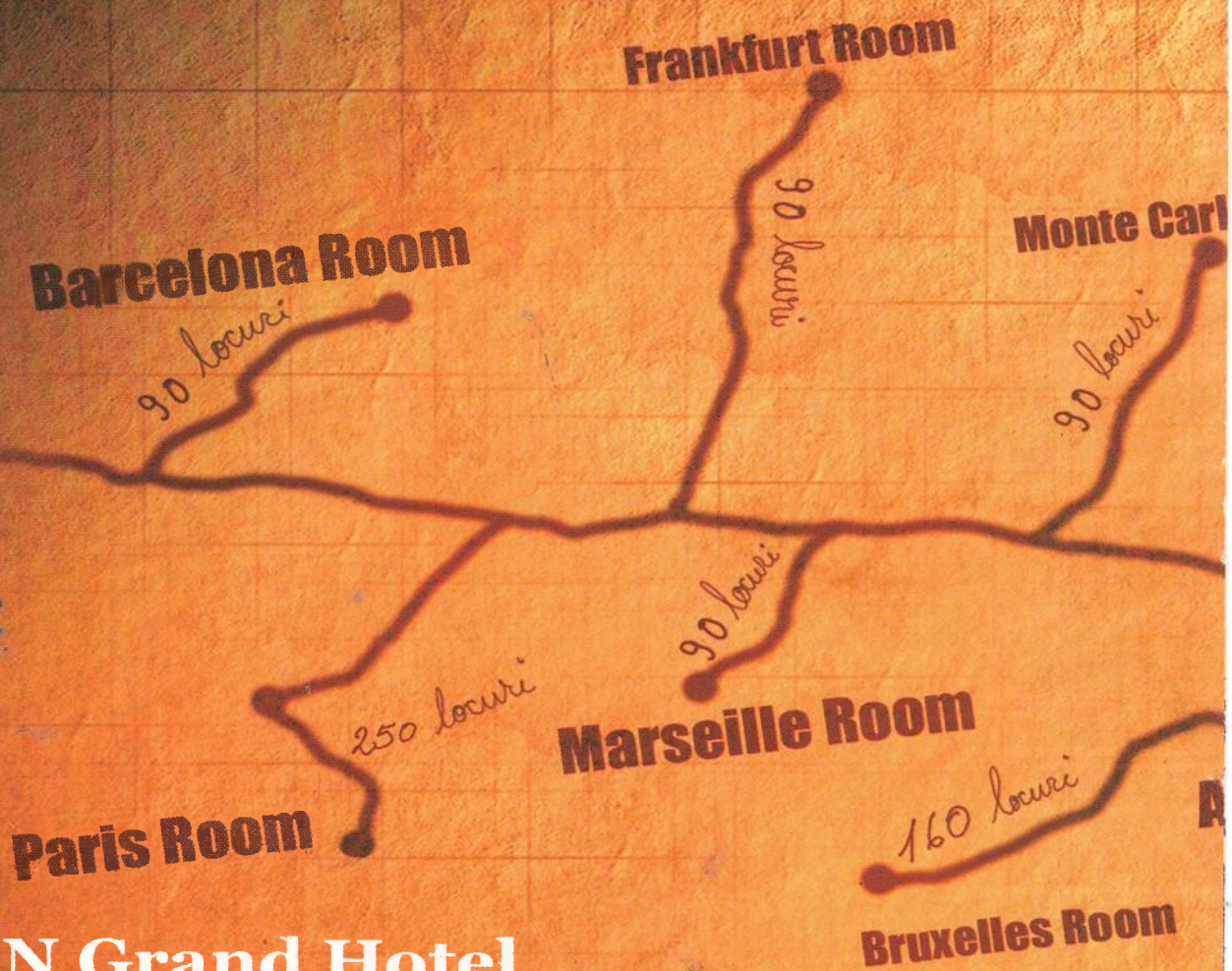
Contravaloare abonament valabil
șase luni / 5 ediții Best Magazine

30,0RON

Contravaloare abonament valabil
un an / 10 ediții Best Magazine

59,0RON

Pentru detalii suplimentare despre abonare contactați Departamentul Abonamente la telefon: 021 320 6018 sau la E-mail abonamente@bestmagazine.ro

RIN Grand Hotel **Centru de Conferințe**

42 săli de conferințe

2900 locuri

peste 5000 mp de spațiu de conferințe

Totul într-un hotel de 1500 camere

**Atât de mare încât
ai nevoie de o hartă**

o Room

Madrid Room

160 locuri

London Room

300 locuri

Geneva Room

390 locuri

Amsterdam Room

90 locuri

Strasbourg Room

1100 locuri

București Room

nte

RIN GRAND HOTEL

★★★★

BUCHAREST

Șoseaua Vitan Bârzești nr. 7D, Tel: +40 31 106 1111

www.ringrandhotel.ro

ASSECO

SOUTH EASTERN EUROPE

IT Solutions for the demanding

Establishment of International **Asseco South Eastern Europe Group** created one of the strongest software houses and system integrators in the South Eastern Europe. This confirms Asseco's strategy for the strong growth on very perspective SEE region where quality and local presence are key in providing best solutions for our clients. **Asseco SEE Group** is a group of IT companies providing leading IT solutions in Albania, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Croatia, Macedonia, Montenegro, Romania, Serbia and Slovenia.

PEXIM CARDINFO

net
consulting

arbor
INFORMATIKA

PEXIM
SOLUTIONS

LOGOS
TECHNOLOGY TRADING BUSINESS

ANTEGRA

FIBa Software
IT Solutions for Banking and Finances

www.asseco-see.com